

Onsdag den 12. juni 2013 (D)

1

110. møde

Onsdag den 12. juni 2013 kl. 10.00

Dagsorden

1) 1. behandling af lovforslag nr. L 223:

Forslag til lov om ændring af lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, lov om ansvaret for og styringen af den aktive beskæftigelsesindsats og forskellige andre love. (Reform af kontanthjælpssystemet, uddannelsespålæg, uddannelsesrettet indsats til unge, jobrettet indsats til kontanthjælpsmodtagere, helhedsorienteret indsats til udsatte m.v.). Af beskæftigelsesministeren (Mette Frederiksen). (Fremsættelse 28.05.2013).

2) 1. behandling af lovforslag nr. L 224:

Forslag til lov om ændring af lov om aktiv socialpolitik, SU-loven, lov om børnetilskud og forskudsvis udbetaling af børnebidrag samt forskellige andre love. (Reform af kontanthjælpssystemet, uddannelseshjælp for unge, aktivitetstillæg, gensidig forsørgelsespligt mellem samlevende, ændrede rådighedskrav og sanktioner m.v.). Af beskæftigelsesministeren (Mette Frederiksen). (Fremsættelse 28.05.2013).

3) 1. behandling af lovforslag nr. L 228:

Forslag til lov om ændring af lov om uddannelsesordning for ledige, som har opbrugt deres dagpengere, lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, lov om ferie og lov om kommunal udligning og generelle tilskud til kommuner. (Forlængelse af uddannelsesordningen for ledige, målretning af 6 ugers selvvalgt uddannelse m.v.). Af beskæftigelsesministeren (Mette Frederiksen). (Fremsættelse 28.05.2013. (Omtrykt)).

Kl. 10:00

Tredje næstformand (Camilla Hersom):

Mødet er åbnet.

Det første punkt på dagsordenen er:

1) 1. behandling af lovforslag nr. L 223:

Forslag til lov om ændring af lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, lov om ansvaret for og styringen af den aktive beskæftigelsesindsats og forskellige andre love. (Reform af kontanthjælpssystemet, uddannelsespålæg, uddannelsesrettet indsats til unge,

jobrettet indsats til kontanthjælpsmodtagere, helhedsorienteret indsats til udsatte m.v.).

Af beskæftigelsesministeren (Mette Frederiksen). (Fremsættelse 28.05.2013).

Sammen med dette punkt foretages:

2) 1. behandling af lovforslag nr. L 224:

Forslag til lov om ændring af lov om aktiv socialpolitik, SU-loven, lov om børnetilskud og forskudsvis udbetaling af børnebidrag samt forskellige andre love. (Reform af kontanthjælpssystemet, uddannelseshjælp for unge, aktivitetstillæg, gensidig forsørgelsespligt mellem samlevende, ændrede rådighedskrav og sanktioner m.v.).

Af beskæftigelsesministeren (Mette Frederiksen). (Fremsættelse 28.05.2013).

Kl. 10:00

Forhandling

Tredje næstformand (Camilla Hersom):

Forhandlingen er åbnet, og den første ordfører er hr. Hans Andersen fra Venstre.

Kl. 10:00

(Ordfører)

Hans Andersen (V):

Tak for det. L 223 og L 224 udmønter aftalen om en reform af kontanthjælpssystemet fra den 18. april i år – en reform, som har det klare mål at få flere mennesker i arbejde. Det mål bakker vi selvfølgelig op om i Venstre, og vi er tilfredse med at have trukket reformen i den rigtige retning, så vi i dag står med to gode lovforslag.

Det er to lovforslag, der vil bringe os nærmere et velfungerende kontanthjælpssystem og vil sikre vækst og arbejdspladser til glæde for alle her i landet. Alt for mange mennesker modtager kontanthjælp i dag, og det er på tide, at vi stiller større krav og forventninger til de mennesker, der kan selv, og at vi tilskynder vores unge til at tage en uddannelse, der bringer dem tættere på arbejdsmarkedet, og at vi tager ordentligt hånd om udsatte borgere.

Det er det, de to lovforslag sigter mod, og det gør de helt grundlæggende ved at afskaffe matchgruppesystemet og i stedet inddele de ledige i tre kategorier, nemlig jobparate, uddannelsesparate og aktivitetsparate.

Da forslagene er ret omfattende, vil jeg blot fremhæve en række af de ting, som vi er tilfredse med i Venstre.

Det sikres, at endnu flere unge under 30 år får en uddannelse, både dem, der kan gå i gang med det samme, og dem, der har brug for en aktiv indsats først. Alle unge uden uddannelse får således et uddannelsespålæg og en grundig visitation. Kontanthjælpen nedsættes til SU-niveau for alle uddannelsesparate unge, så der ikke længere er en økonomisk gevinst ved at fravælge en uddannelse.

Vi vil også fremhæve, at det er positivt, at arbejdsgiverne ikke får ekstra udgifter i forbindelse med de flere skolepraktikker, som jo er en følge af den øgede brug af uddannelsespålæg.

I dag er der kun forsørgelsespligt mellem gifte par, og det bliver nu ændret, så samlevende par, hvor begge er fyldt 25 år, får gensidig forsørgelsespligt. På den måde kommer kontanthjælpssystemet til at afspejle moderne samlivsformer og familiemønstre.

Alle ledige skal fremover have samtaler og deltage i aktivisering, så snart de søger om kontanthjælp, og det skal de, helt frem til at de kan påbegynde en uddannelse eller et arbejde. Aktivitetsparate modtagere af kontanthjælp og uddannelseshjælp skal med lovforslaget have en tidlig helhedsorienteret og tværfaglig indsats. Og for de jobparate vil der de første 3 måneder være fokus på intensiv jobsøgning, og senest efter 3 måneder skal den enkelte arbejde for sin kontanthjælp, f.eks. gennem en nytteindsats.

Et nyt sanktionssystem vil sætte en stopper for dem, der udnytter systemet. Fremover kan de kontanthjælpsmodtagere, der gentagne gange nægter at stå til rådighed for job eller uddannelse, miste op til 3 måneders kontanthjælp. Og det er vi godt tilfredse med.

Vi glæder os også over, at unge med handicap på STU-uddannelserne får gavn af, at formueafhængigheden nu afskaffes.

Hvad angår de økonomiske fordele ved lovforslagene, er vi tilfredse med at have trukket reformen i den rigtige retning. De offentlige budgetter bliver forbedret med omkring 1,2 mia. kr. i 2020. Over de kommende år henter vi samlet næsten 1 mia. kr. mere i kontanthjælpssystemet, end regeringen lagde op til, og det betyder selvfølgelig, at vi har haft 1 mia. kr. mere til at bruge på vækstpakken til glæde for erhvervslivet og danske arbejdspladser. Beskæftigelsen øges desuden med 4.500 i 2020 mod de foreslåede 3.900 i regeringens udspil.

Det var nogle af fordelene, men i Venstre vil vi også gerne understrege, at reformen kun er ét skridt i den rigtige retning. Efter valget gjorde regeringen det som bekendt mere attraktivt at være ledig, og det problem bliver ikke løst, og vi vil derfor fortsat gøre meget mere for, at det altid kan betale sig at arbejde. Desuden er der en problematik i forskelsbehandlingen af unge uddannelsesparate og aktivitetsparate. Vi mener stadig, at aktivitetsstillægget skaber forkerte incitamenter. Det sender forkerte signaler om, at det bedre kan betale sig at være aktivitetsparat frem for at være uddannelsesparat.

Men alt i alt ser vi meget positivt på reformen, og Venstre vil bakke op om de to lovforslag, som de foreligger. Tak.

Kl. 10:05

Tredje næstformand (Camilla Hersom):

Tak for det. Der er foreløbig tre medlemmer, der har ønsket at komme med korte bemærkninger. Den første er hr. Christian Juhl, Enhedslisten.

Kl. 10:05

Christian Juhl (EL):

Jeg kan forstå, at Venstre og hr. Hans Andersen er godt tilfredse med, at sanktioner strammes og ydelserne sættes ned. Der bliver sagt, at man er godt tilfreds med det i Venstre.

Gad vide, hvor langt ydelserne skal sættes ned, før man er rigtig, rigtig tilfreds, og hvor mange sanktioner der skal læsses på, før man er endnu mere tilfreds, når man siger, at det endnu bedre skal kunne betale sig at arbejde? Er det sådan, at Venstre gerne så, at man fuldstændig fjernede kontanthjælpssystemet, eller hvad er ideen bag, at man går så kontant til værks som det her? Jeg kan forstå, at 1,2 mia. kr. skal flyttes fra kontanthjælpsmodtagerne over til erhvervslivet.

Kl. 10:06

Tredje næstformand (Camilla Hersom):

Ordføreren.

Kl. 10:06

Hans Andersen (V):

Vi har sådan set været optaget af at sikre, at det har en konsekvens, hvis man udebliver fra tilbud, fra samtaler uden gyldig grund. Den konsekvens skal også kunne mærkes. Det er sådan set det, vi nu har aftalt med partierne bag kontanthjælpsreformen. Det er vi sådan set tilfredse med. Vi synes sådan set, at vi har fundet et fornuftigt niveau, der gør, at man sådan set kan få fratrækt op til 3 måneders kontanthjælp, hvis man gentagne gange udebliver fra aktivisering eller samtaler. Der synes vi sådan set man har fundet et fint niveau. Tak.

Kl. 10:07

Tredje næstformand (Camilla Hersom):

Hr. Christian Juhl.

Kl. 10:07

Christian Juhl (EL):

Tak. Nu synes Venstre, at man har fundet et fint niveau, og nævner selv, at pengene skal gå til erhvervslivet. Hvis man fortsatte den sammenligning, kunne man sige følgende: Når der i erhvervslivet snydes i skat, er der en meget mild sanktion, hvis man skal sammenligne med kontanthjælpsmodtagere. Kontanthjælpsmodtagere kan miste op mod en fjerdedel af deres indtægt i 1 år, hvis de ikke gør, som øvrigheden og staten beder dem om. Tænk, hvis man nu indførte samme sanktionsregime for erhvervslivet, hvis der ikke var fremmøde eller ikke blev betalt skat til tiden eller blev direkte snydt i skat. Ville hr. Hans Andersen følge op på eller stemme for nogle forslag, som også ville betyde en indførelse af det samme regime for erhvervslivet og i samme proportion?

Kl. 10:07

Tredje næstformand (Camilla Hersom):

Ordføreren.

Kl. 10:08

Hans Andersen (V):

Nu er det jo kontanthjælpsreformen, vi drøfter i dag, og ikke skattesystemet eller erhvervslivets overholdelse af gældende lov på det område. Jeg synes sådan set, at med den aftale, der foreligger her i dag, har vi fundet en fornuftig balance, og vi har slået fast, at der skal være respekt om, at man møder op til samtaler, man er indkaldt til, man møder op til aktiviseringstilbud. Hvis man ikke gør det uden gyldig grund, er man ikke berettiget til kontanthjælp i en periode. Det synes jeg sådan set er et fornuftigt signal. Vi er sådan set meget optaget af, at der både er rettigheder og pligter, når man er en del af et velfærdssamfund, og her har vi sådan set fundet en udmærket løsning på det.

Kl. 10:08

Tredje næstformand (Camilla Hersom):

Tak. Det næste medlem er hr. Finn Sørensen, Enhedslisten.

Kl. 10:08

Finn Sørensen (EL):

Tak, og tak til ordføreren for fremlæggelsen. Det kommer jo ikke bag på mig, at Venstre gerne vil være med til at tage fra nogle af dem, der har allermindst her i samfundet, for at give til nogle af dem, der har mest. Så der er ikke noget overraskende i det.

Men ordføreren gjorde jo meget ud af at sige, at det her kun er det første skridt i retning af en tilfredsstillende løsning. Så er det, jeg spørger: Hvad er så det næste skridt efter ordførerens opfattelse? Hvor er det, der skal skæres yderligere i kontanthjælpen? Ordføreren løftede jo sløret for noget af det: Aktivitetsstillægget skal væk, og alle skal ned på den lave ydelse, 5.742 kr. Det skal alle, også dem, der hverken kan tage et arbejde eller tage en uddannelse. Det har vi fan-

get. Hvilke yderligere skridt vil ordføreren gerne have taget? Er man f.eks. enig i Dansk Industris forslag om, at der skal være en tidsgrænse for, hvor længe man overhovedet kan få kontanthjælp?

Kl. 10:09

Tredje næstformand (Camilla Hersom):
Ordføreren.

Kl. 10:09

Hans Andersen (V):

Jeg håber, at vi er enige om, at kontanthjælp skal være en midlertidig ydelse. Det skal ikke være borgerløn. Man kunne næsten forstå på hr. Finn Sørensens ordvalg, at Enhedslisten måske overvejer at komme med det som et forslag næste gang, altså borgerløn. Vi er sådan set optaget af, at kontanthjælp er en midlertidig ydelse. Vi har så sagt, at vi sådan set gerne vil arbejde for, at der fortsat også kunne være et loft over kontanthjælpen, men det vil regeringen og regeringens parlamentariske flertal jo ikke være med til. Men det er da et af de elementer, vi fortsat er optaget af. Vi er optaget af at få genindført loftet over kontanthjælpen.

Kl. 10:10

Tredje næstformand (Camilla Hersom):
Hr. Finn Sørensen.

Kl. 10:10

Finn Sørensen (EL):

Jeg tror, at vi alle sammen er enige om, at ydelser som kontanthjælp og dagpenge jo helst skal være midlertidige, fordi målet selvfølgelig er at tilbyde mennesker et job eller en uddannelse. Den grundlæggende forskel mellem Venstre og Enhedslisten er, at Enhedslisten mener, at hvis samfundet ikke kan tilbyde mennesker et job, de kan bestride, eller en uddannelse, de kan klare, skal vi ikke tage forsørgelsen fra dem af den grund. Men det er jo det, som Venstre helt tydeligt er ude på.

Jeg fik så klemt et konkret forslag ud af Venstre: Venstre vil genindføre kontanthjælpsloftet – og vi kan også lige spørge, om man også vil genindføre starthjælpen – hvilket jo medførte langt flere fattige her i landet. Jeg har forstået, at det vil Venstre gerne. Vil Venstre være med til at genindføre starthjælpen? Hvad mener Venstre om Dansk Industris forslag om, at der skal være en tidsgrænse for, hvor længe man overhovedet kan få kontanthjælp?

Kl. 10:11

Tredje næstformand (Camilla Hersom):
Ordføreren.

Kl. 10:11

Hans Andersen (V):

Vi er sådan set optaget af, at kontanthjælpen er en midlertidig ydelse. Vi skal sådan set bringe mennesker i uddannelse og i job. Det er så derfor, vi har lavet den her aftale, og derfor, at vi synes, at det er en rigtig god aftale. Den bringer mennesker i job og i uddannelse, og vi stiller helt berettigede krav til, at når man er på en midlertidig ydelse, man er på kontanthjælp, skal man også møde op til tilbud om både aktivering og samtaler.

Vi har sådan set hele tiden haft den holdning, at loftet over kontanthjælpen var et rigtig, rigtig fornuftigt værktøj. Ser man på et ægtepar, hvor begge er på kontanthjælp i dag, skal den ene ud at tjene omkring 30.000 kr., for at det kan betale sig for en af dem at komme i arbejde. Både hr. Finn Sørensen og jeg ved jo godt, at hvis man er på kontanthjælp, så finder man ikke lige et job med en løn på 30.000 kr. som det første. Så derfor er incitamentet der ikke i dag til at tage et job, hvis begge i et par er på kontanthjælp.

Tredje næstformand (Camilla Hersom):
Så er det fru Rosa Lund, Enhedslisten.

Kl. 10:12

Kl. 10:13

Rosa Lund (EL):

Tak. Jeg kan forstå på Venstres ordfører, at det er vigtigt, at vi får flere unge til at tage en uddannelse. Den intention er jeg meget enig i. Men hvad med de unge, der har en uddannelse? Hvad med de unge, som har gjort alt det, som bl.a. Venstre har bedt dem om, altså dem, der har taget en uddannelse, dem, der måske har været ude at investere i at købe en bolig, og dem, der har stiftet familie? Bliver den gruppe unge mennesker ikke ramt meget hårdt af den her kontanthjælpsreform? Kan Venstres ordfører ikke bekræfte, at den gruppe unge mennesker, som har taget en uddannelse, som er jobparate, som har gjort alt det, de er blevet bedt om, nu vil gå markant ned i indkomst?

Kl. 10:13

Tredje næstformand (Camilla Hersom):
Ordføreren.

Kl. 10:13

Hans Andersen (V):

Det er korrekt, at for så vidt angår mennesker mellem 25 år og 30 år, vil der være en reduktion i ydelserne. Det vil være sådan, at det ikke længere skal kunne betale sig at være på kontanthjælp frem for i uddannelse, og det skal også gælde gruppen op til 30 år. Det har vi sådan set drøftet, og vi er jo så også blevet enige om at gennemføre det her forslag, fordi det faktisk viser sig, at det får mennesker til at tage en uddannelse og komme videre. Så jeg står sådan set ved, at der i dag er mennesker, der vil få en lavere ydelse, når vi vedtager det her lovforslag. Jeg ville stå og lyve, hvis jeg ikke sagde det.

Kl. 10:14

Tredje næstformand (Camilla Hersom):
Fru Rosa Lund.

Kl. 10:14

Rosa Lund (EL):

Jamen jeg kan da kun være enig i, at det er en fordel, at man tager en uddannelse frem for at være på kontanthjælp. Men jeg spørger nu en gang til de unge mennesker, som har taget en uddannelse, de unge mennesker, som har taget en erhvervskompetencegivende uddannelse, f.eks. som elektriker, SOSU-assistent, pædagogisk assistent eller tømrer. Skal de unge mennesker under 30 år ifølge Venstre så tage en ny uddannelse, for at det her kan give mening? Har de ikke mere brug for at komme i arbejde? Jeg forstår Venstres logik sådan, at unge, der har taget en uddannelse, åbenbart har brug for mere uddannelse. Er det sådan, jeg skal forstå Venstres ordfører?

Kl. 10:15

Tredje næstformand (Camilla Hersom):
Ordføreren.

Kl. 10:15

Hans Andersen (V):

Det korte svar er her, at de sådan set skal i arbejde. De har en erhvervskompetencegivende uddannelse. De skal i arbejde. Det er jo også derfor, at der er en lang række elementer i det her lovforslag, der styrker arbejdet med at bringe dem tættere på arbejdsmarkedet, hjælpe dem og matche dem med en arbejdsplads, der har brug for dem. Det er sådan set der, at vi med dette lovforslag sætter ind og bruger flere kræfter. Så det er jeg meget tilfreds med. De skal i arbejde. De skal ikke nødvendigvis tage endnu en uddannelse.

Tredje næstformand (Camilla Hersom):

Tak for det. Der er ikke flere medlemmer, der har bedt om korte bemærkninger. Så er det ordføreren for Socialdemokraterne, hr. Lennart Damsbo-Andersen.

Kl. 10:16

(Ordfører)

Lennart Damsbo-Andersen (S):

Tak. Kontanthjælpen er det nederste sociale sikkerhedsnet i Danmark, som sikrer en forsørgelse til alle, der ikke kan forsørges på anden vis. Det er fundamentet i det danske sociale sikringssystem, et fundament, som vi som Socialdemokrater har været med til at skabe, og som vi er stolte af, men som vi også er parate til at forandre, når det er nødvendigt. For med årene er kontanthjælpen også blevet et sikkerhedsnet, som alt for mange mennesker bliver filtret ind i, så de sidder fast. Det er dybt ulykkeligt for den enkelte, det er meget dyrt for samfundet, og frem for alt har det aldrig været meningen. For kontanthjælpen er tænkt som en midlertidig forsørgelse, men for mange er den blevet et livsvilkår. Den virkelighed er uløseligt forbundet med, at der med årene har bredt sig en passivkultur i kontanthjælpssystemet, hvor vi har overladt mennesker til passiv forsørgelse i årevis, mennesker, som har haft brug for hjælp til at komme videre. Vi har accepteret, at unge mennesker opbygger en hverdag med kontanthjælpen som grundlag, ledsaget af marginalisering, svage netværk og stadig dårligere beskæftigelsesmuligheder. Det er, som om systemet har mistet retning, som om hovedopgaven er kommet ud af fokus, som om vi for en stund har glemt, hvad det egentlig er, det hele handler om.

Med kontanthjælpsreformen foretager vi store beskæftigelsesmæssige og socialpolitiske ændringer af det danske socialsikringssystem, og det gør vi for netop at vende tilbage til det, det hele handler om: at hjælpe mennesker med at komme videre i livet. Vi gør op med passivkulturen, så de svageste borgere ikke længere er dem, der får mindst og dårligst hjælp; ingen skal længere overlades til sig selv.

Vi afskaffer kontanthjælpen for alle unge under 30 år, til fordel for en uddannelseshjælp, fordi unge mennesker i starten af livet grundlæggende ikke hører hjemme i kontanthjælpssystemet, men i uddannelse.

I dag har mere end 90 pct. af de unge på kontanthjælp ikke en uddannelse. De indtager en meget sårbar position på arbejdsmarkedet og går en meget usikker fremtid i møde. Derfor stiller vi krav til de unge ufaglærte under 30 år om at tage en uddannelse. Samtidig styrker vi overgangen til uddannelse med øget vejledning, brobygning til uddannelsesinstitutionerne og særlig støtte til enlige forsørgere.

For de mennesker, der kan arbejde, stiller vi nu krav om 3 måneders intensiv jobsøgning; herefter skal man arbejde for kontanthjælpen. Kritiske røster har hævdet, at det er urimeligt, og at man ikke kan kræve, at arbejdsløse arbejder. Intet kunne være mere forkert. Mennesker, der står uden for arbejdsmarkedet, skal ind i arbejdsfællesskabet; det er afgørende, at vi fastholder arbejdspektivet, og at vi modvirker det umiddelbart umærkelige skred ind i passivitet og mismod, der så ofte følger af det at være overladt til sig selv. Derfor er det progressive svar til kontanthjælpsmodtagere ikke, at de skal passe sig selv på passiv forsørgelse, men at stille krav om at medvirke til at komme videre. Det er også at tage det enkelte menneske alvorligt at tale ind til de forventninger, vi alle har til os selv om at bidrage.

Med reformen tydeliggør vi begreberne om ret og pligt. Vi styrker retten til hjælp for læse- og skrivesvage. Vi giver mennesker ret til hjælp, når de efter psykiatrisk indlæggelse eller afsoning af en fængselsstraf skal ind på arbejdsmarkedet. Men vi skærper samtidig sanktionerne over for de mennesker, der ikke lever op til pligten om

at stå til rådighed for arbejdsmarkedet. For dem, der har evnerne, har også pligten.

For dem, hvis evner ikke rækker så langt, styrker vi hjælpen. Kontanthjælpsmodtagere med komplekse problemer får fremover en helhedsorienteret indsats og ret til en sagsbehandler, der koordinerer på tværs af offentlige instanser. For de særligt udsatte giver vi ret til en mentor, som skal hjælpe med at få stabiliseret livet så meget, at de med tiden kan deltage i en jobrettet indsats.

At tage livtag med kontanthjælpssystemet er ikke nogen let opgave. Det vil kræve en stor indsats fra de involverede, men det er en nødvendig opgave, som hovedparten af Folketinget med reformen har forpligtet sig på, og som vi skal løse i fællesskab.

I centrum af reformen står fokus ensidigt på job og uddannelse, på ret og på pligt, på at hjælpe mennesker, der har brug for hjælp, videre i livet. Der er al mulig grund til at være stolt af det, og derfor kan Socialdemokraterne støtte begge forslag.

Kl. 10:21

Tredje næstformand (Camilla Hersom):

Tak for det. Der er foreløbig tre medlemmer, der har bedt om korte bemærkninger. Den første er hr. Christian Juhl, Enhedslisten.

Kl. 10:21

Christian Juhl (EL):

Tak, og tak for ordførertalen. Vi skal gøre op med passivkulturen, sagde hr. Lennart Damsbo-Andersen. Betyder det, at kontanthjælpsmodtagere er dovne, og at det er det, man skal lovgive om? For så har jeg misforstået den socialdemokratiske politik. Så bliver ydelserne sat voldsomt ned. Er det socialdemokratisk politik, at man for dem, der har de dårligste forhold økonomisk, skal sætte ydelserne ned? Er det den nye socialdemokratiske linje?

Kl. 10:22

Tredje næstformand (Camilla Hersom):

Ordføreren.

Kl. 10:22

Lennart Damsbo-Andersen (S):

Når jeg siger, at vi har en passivkultur, er det for så vidt ikke møntet på kontanthjælpsmodtagerne, for de ligger jo, som der er redt til dem, og det er derfor, vi har tænkt os at lave det her om. Vi har i Danmark skabt en situation, hvor vi har indrettet os med matchgrupper – matchgruppe 1, 2 og 3. I matchgruppe 3 har vi i dag 10.000 unge under 30 år, og der bliver for dem i matchgruppe 3 overhovedet ikke gjort nogen indsats. Det er der, jeg mener at vi skal gøre op med passivkulturen – det vil sige vores passivitet i forhold til de unge mennesker, som er overladt til sig selv i matchgruppe 3.

Kl. 10:22

Tredje næstformand (Camilla Hersom):

Hr. Christian Juhl.

Kl. 10:23

Christian Juhl (EL):

Der var et spørgsmål mere, men inden jeg stiller det en gang til, vil jeg gerne bede ordføreren om at vælge en anden sprogbrug. Jeg tror, at 99 pct. af alle danskere, der lytter til det her, eller som man møder, vil tro, at Socialdemokratiet nu mener, at kontanthjælpsmodtagerne er dovne, når man snakker om passivkulturen. Kan man så ikke sige, at nu skal der gøres op med statens og kommunernes forkerte behandling af kontanthjælpsmodtagerne? For det bringer med det samme tankerne frem mod en debat, vi havde sidste sommer, og jeg synes, det er meget, meget negativt og meget, meget forkert af arbejderbevægelsens parti at vælge den sprogbrug.

Så vil jeg gerne vide, om det er Socialdemokraternes nye politik, at ydelserne for kontanthjælpsmodtagere skal sættes ned, og at pengene så i stedet skal føres over til en vækstpakke til erhvervslivet. Det vil sige, at man tager penge fra de økonomisk set svageste i samfundet og giver til de økonomisk set stærkeste. Er det Socialdemokraternes politik, at man nu skal omfordele den modsatte vej af, hvad vi før har været enige om?

Kl. 10:23

Tredje næstformand (Camilla Hersom):
Ordføreren.

Kl. 10:24

Lennart Damsbo-Andersen (S):

Jeg er ked af, hvis jeg kom til at udtale mig, så det kunne misforstås. Jeg har overhovedet ikke på noget tidspunkt klandret kontanthjælpsmodtagere i Danmark for noget, for de gør jo det, de skal, men vi har som regering og via kommunerne lavet et system, der gør, at de bliver overladt til passivitet, for vi gør ingenting. Det har intet med kontanthjælpsmodtagerne at gøre, det har noget med systemet at gøre. Bare for at slå det helt fast vil jeg sige, at det er systemet, der har indrettet den passivkultur, som vi så gør op med. Jeg har overhovedet ingen grund til at gå ind på det spor, som hr. Christian Juhl påpeger.

I forhold til ydelserne vil jeg sige, at jeg tror, at hr. Christian Juhl og Enhedslisten har misforstået noget, for nedsættelsen af ydelserne bliver ikke brugt til at blive sendt over til nogle andre, de bliver udelukkende brugt på at investere i uddannelse og aktivitet til dem, der er på kontanthjælp i dag, og som så kommer på uddannelseshjælp eller aktivitetshjælp fremover.

Kl. 10:25

Tredje næstformand (Camilla Hersom):

Tak. Den næste med en kort bemærkning er hr. Finn Sørensen, Enhedslisten.

Kl. 10:25

Finn Sørensen (EL):

Tak. Så ved jeg ikke, hvem der har misforstået noget, for så vidt jeg har forstået, er det her en del af et forlig med en række partier i Folketinget – så vidt jeg husker alle andre end Enhedslisten – og de besparelser, der bliver lavet i forhold til SU og kontanthjælp, til sammen lidt over 3 mia. kr., indgår i en finansiering af lettelse af øl- og sodavandsafgifter. Sådan husker jeg da det forlig. Det er da i hvert fald den økonomiske mekanik i det. Så der vil jeg da gerne høre, hvad ordførerens sociale sindelag siger ham i forhold til det.

Så har jeg et andet spørgsmål. Ordføreren er jo bekendt med, at regeringen lige har fastsat en fattigdomsgrænse. Hvordan har ordføreren det så med, at man nu laver en reform af kontanthjælpssystemet, som betyder, at mange flere tusinde kommer ned under den fattigdomsgrænse, man lige selv har fastsat, som jo er 8.500 kr. i disponibel indkomst om måneden? Her taler vi jo om langt lavere ydelser.

Kl. 10:26

Tredje næstformand (Camilla Hersom):

Ordføreren.

Kl. 10:26

Lennart Damsbo-Andersen (S):

Jamen jeg har det sådan set godt med mit sociale sindelag, og det har jeg, fordi – som jeg sagde før – den reform, vi laver her, ikke laver en omfordeling. Det er korrekt, at hvis vi lykkes med det her, og det håber jeg virkelig vi gør, så er der rigtig mange af dem, der er på kontanthjælp i dag, som kommer i arbejde. Og det betyder så, at der bliver en besparelse på statsmidlerne på nogle milliarder kroner –

fred være med det. Det, som vi gør, er, at de midler, vi i dag bruger på passivt at forsørge kontanthjælpsmodtagere, vil vi fremover bruge aktivt på at sikre, at dem, der er på uddannelseshjælp eller i aktivitet, kommer frem imod en uddannelse, så de kan forsørge sig selv. Det har intet at gøre med at flytte penge fra dem, der har mindst, til dem, der har mest. Det er helt forkert opfattet.

Kl. 10:27

Tredje næstformand (Camilla Hersom):

Hr. Finn Sørensen.

Kl. 10:27

Finn Sørensen (EL):

Så tror jeg ordføreren må studere det forlig, der er indgået om det. Så lad det ligge.

Jeg fik ikke rigtig svar på mit spørgsmål om, hvordan ordføreren har det med, at regeringen indfører en fattigdomsgrænse, som er ca. 8.500 kr. om måneden i disponibel indkomst, dvs. efter skat. Her foreslår man så en stribe ydelser til unge mennesker helt op til 30 år, der ligger meget lavere end det. Og hvis ordføreren svarer – for nu kan jeg jo ikke komme igen – at det jo kun er en midlertidig ydelse, så vil jeg spørge, hvordan det så hænger sammen med, at ministerens egne tal for, hvor mange man forventer kommer i arbejde og uddannelse viser, at knap 20 pct. af kontanthjælpsmodtagerne kommer i arbejde eller uddannelse; sagt på en anden måde: Lidt over 80 pct. kommer ikke i arbejde og uddannelse og vil jo altså så risikere at komme til at leve i hvert fald 3 år, måske mere, på de her lave ydelser og vil dermed være omfattet af regeringens definition af fattigdom. Hvad mener ordføreren om det? Hvad vil ordføreren gøre ved det?

Kl. 10:28

Tredje næstformand (Camilla Hersom):

Ordføreren.

Kl. 10:28

Lennart Damsbo-Andersen (S):

Jeg tror, at hr. Finn Sørensen regnestykke er helt forkert. Det er jo rigtigt, at der så i fredags er kommet et bud på en fattigdomsgrænse i Danmark. Og det er helt korrekt, at når jeg skal svare på det, så vil jeg sige, at i forhold til de unge mennesker under 30, som får et uddannelsespålæg, og som er klar til at gå i gang med en uddannelse, er det meget midlertidigt; det vil være nogle ganske få måneder, det er midlertidigt, at de er på en lavere ydelse, så de vil aldrig nogen sinde ramme ind i den her fattigdomsgrænse. Resten af de unge mennesker op til 30 år bliver jo ikke ramt af det her, for de er jo i en situation, hvor de enten vil være i gang med en uddannelse, hvor de får SU, og det er ikke omfattet af reglerne for fattigdomsgrænsen, eller også er de i aktivitet, og det vil sige, at de stadig væk har den ydelse, de altid har haft, og derfor vil de ikke blive ramt af fattigdomsgrænsen, som Enhedslistens ordfører her påstår.

Kl. 10:29

Tredje næstformand (Camilla Hersom):

Tak for det. Det sidste medlem, der har bedt om en kort bemærkning, er fru Rosa Lund, Enhedslisten.

Kl. 10:29

Rosa Lund (EL):

Tak. Det virker lidt, som om vi har behov for at få opklaret nogle misforståelser her, så måske Socialdemokraternes ordfører kan være så venlig at redegøre for, hvordan de her penge, der bliver sparet på kontanthjælpen, bliver kanaliseret over i uddannelse.

For i Enhedslisten er vi sådan set enige i intentionen om, at unge, der ikke har en uddannelse i dag, skal have en uddannelse, men er-

hvervsskolernes kommentar til den her kontanthjælpsreform har jo været: Vi er ikke rustet til at tage imod så mange unge. Det kan muligvis være, fordi forligspartierne bag den her aftale tænker, at det er en anden uddannelse, de unge skal have, men jeg kunne i hvert fald godt tænke mig en opklaring af, hvor det er, de her penge bliver kanaliseret hen, så det styrker uddannelsessystemet, som jo skal tage imod de her unge mennesker, som skal have en uddannelse.

Kl. 10:30

Tredje næstformand (Camilla Hersom):
Ordføreren.

Kl. 10:30

Lennart Damsbo-Andersen (S):

Jeg synes faktisk, at svaret på fru Rosa Lunds spørgsmål næsten giver sig selv. Altså, hun svarede faktisk selv på sit spørgsmål undervejs, for det, som er tanken bag det her, er jo netop, at de penge, der bliver sparet, ved at ydelserne bliver sat ned for dem, der er uddannelsesparate, skal bruges til at finansiere uddannelsen, f.eks. på erhvervsskole eller på VUC eller på universitet, eller hvor det nu er, den unge skal hen. Det kan vi jo ikke vide med sikkerhed. Og det ligger sådan set i forliget, at pengene bliver overført direkte til uddannelserne.

Kl. 10:30

Tredje næstformand (Camilla Hersom):
Fru Rosa Lund.

Kl. 10:31

Rosa Lund (EL):

Synes ordføreren så ikke, det er en lille smule mærkeligt, at de ude på uddannelsesinstitutionerne siger, at den her kontanthjælpsreform kommer til at ramme dem meget hårdt, fordi de simpelt hen ikke har ressourcerne til det? Jeg kan prøve at spørge på en anden måde: Bliver kontanthjælpsreformen fulgt op af investeringer i hf-enkeltfag, i VUC, i GSK, i erhvervsuddannelserne, i en praktikpladsgaranti?

Altså, det, jeg leder efter, er: 1) Hvad er det for en uddannelse, man forestiller sig at de her unge mennesker skal have? 2) Hvordan vil man sikre, at institutionerne rent faktisk er klar til at tage imod de her unge, hvilket jeg fornemmer er en fælles ambition, vi har i regering og Enhedslisten?

Kl. 10:31

Tredje næstformand (Camilla Hersom):
Ordføreren.

Kl. 10:31

Lennart Damsbo-Andersen (S):

Jamen det, der er problemet her, er jo, at institutionerne ikke har set pengene endnu, og derfor begynder de at råbe op allerede nu. Det er der for så vidt ikke noget at sige til, de har ikke set pengene, men pengene skal nok komme ud til dem.

Men en del af pengene bliver faktisk brugt på noget rigtig fint, nemlig at vi med det her sikrer, at de særlig udsatte, dvs. enlige forsørgere, som gerne vil have en uddannelse, har den samme forsørgelse hele vejen igennem, uanset om de er i uddannelse eller i praktikperiode, så der ikke er nogen steder, hvor de får et hul i forsørgelsen eller der bliver en nedgang i forsørgelsesniveau. Det er et af de områder, hvor vi virkelig kan se at der bliver mulighed for at vi kan få flyttet en generation fra ikke at have en uddannelse til at få en uddannelse, specielt når det gælder de unge og enlige forsørgere.

Kl. 10:32

Tredje næstformand (Camilla Hersom):

Tak for det. Der er ikke flere medlemmer, der har bedt om korte bemærkninger. Så er det ordføreren for Dansk Folkeparti, hr. Bent Bøgsted.

Kl. 10:32

(Ordfører)

Bent Bøgsted (DF):

Tak, formand. Den her kontanthjælpsreform er noget, der har været talt om i lang tid, nemlig at der skulle ske ændringer på kontanthjælpsområdet, og det er så lykkedes at få en bred enighed om et nyt kontanthjælpssystem. Nu er der blevet sagt en hel del, så jeg vil lægge vægt på noget af det, som vi i Dansk Folkeparti har arbejdet for at ændre, og det er, at der skal ske en kraftig indsats for de unge. Vi skal simpelt hen have stoppet fødekæden til kontanthjælpssystemet. Det betyder, at vi så vidt muligt skal have alle unge under 25 gennem uddannelsessystemet på en eller anden måde. Der er mange muligheder at vælge imellem, og der er selvfølgelig nogle, der ikke er i stand til sådan lige uden videre at tage en uddannelse, og de skal selvfølgelig have hjælp. Men der skal laves en kraftig indsats for at få de unge igennem. De skal ikke bare have lov til at gå ledige.

Vi skal også se mere på, hvad det egentlig er, den enkelte er mest tjent med. Det er ikke sikkert, at vejlederne ude på skolerne skal sørge for, at der er så mange som muligt, der kommer på gymnasiet. Jeg tror, de skal have noget mere fokus på, hvad det er, den enkelte selv ønsker, og hvad mulighederne for den enkelte er: Er det en erhvervsuddannelse, eller er det en videregående uddannelse? Det skal der mere fokus på, så vi får de unge igennem systemet. Den rigtig gode indsats er jo, at vi hjælper de unge til at få en uddannelse og de kan komme i job med den uddannelse. Så vil der jo blive færre og færre kontanthjælpsmodtagere på mellem 25 og 30 år, i hvert fald, og det vil jo være den ultimative succes. Jeg tror så ikke helt på, at det lykkes på den måde, men vi kan i hvert fald gøre en kraftig indsats for at forbedre forholdene og sikre, at de unge kommer igennem.

Det hænger også lidt sammen med, at det nu er blevet varslet, at man skal kigge på erhvervsuddannelserne. I den forbindelse skal man også være opmærksom på, hvad der er sket i forbindelse med de aftaler om kontanthjælpsreformen, så i hvert fald undervisningsministeren ikke glemmer, at vi har lavet en kontanthjælpsreform, der går på, at flere unge skal i arbejde. Så der håber jeg da at undervisningsministeren måske tager kontakt til arbejdsmarkedsordførerne, så vi får lidt indflydelse på, hvad de laver i Ministeriet for Børn og Undervisning.

Et andet punkt, som vi i Dansk Folkeparti lagde vægt på at ændre fra starten af, var jo det ønske, der var, om, at alle skulle have forsørgerpligt – også de helt unge. Der fik vi igennem, at unge under 25 er fritaget for forsørgerpligten, og det skyldes jo, at de unge ikke er klar til at danne par for livet, så der kan man ikke forlange, at bare fordi de er flyttet sammen, skal de forsørge hinanden. Det er ikke ret og rimeligt, for det er den periode, hvor man afprøver en hel del, og det skal der også være plads til. Desuden har vi sikret, at unge, der har taget en uddannelse, ikke ryger helt ned på uddannelseshjælp, men at de får den hidtidige ungesats, så de får lidt mere.

Noget af det, som det er vigtigt at vi skal kigge på i den forbindelse, er den indsats, der bliver gjort af jobcentre, for de ledige, kontanthjælpsmodtagerne. Der har været for meget passivitet i jobcentre, og der skal jobcentre altså være mere opsøgende. De skal have mere kontakt til virksomhederne, de skal have mere kontakt til kontanthjælpsmodtagerne, med hensyn til hvilke muligheder der er i uddannelsessystemet. Det skal samordnes mere, og der er det selvfølgelig også lidt spændende, hvad det er, der kommer, for ministeren har jo varslet, at der kommer en reform af jobcentre med hensyn til den indsats, der skal gøres. Jeg ved ikke lige, hvornår den

kommer, men det er allerede til efteråret, der kommer noget. Der skal vi i den forbindelse være opmærksom på, hvad vi har aftalt her, og så sikre, at den rigtige indsats vil blive gjort, for det kan ikke hjælpe, at de ude i jobcentre bare sidder på deres kontor uden at have kontakt til arbejdsgiverne, når de skal finde ud af, hvad de enkelte vil. I den forbindelse er det selvfølgelig også vigtigt, at den her sikring af praktikpladser til de unge, når de så skal have en uddannelse, så også er til stede.

Kl. 10:37

Et andet punkt, som er meget vigtigt, og som betyder utrolig meget for kommunerne, er det refusionssystem, som det også er aftalt skal ændres i forbindelse med kontanthjælpsreformen. Hvis det nuværende refusionssystem kører videre, er der altså en hel del kommuner, der kommer i klemme. Der håber jeg at ministeren lige hører efter, for det er altså sådan, at yderkommunerne, de små kommuner, bliver klemte. Hvis ikke der bliver lavet et ordentligt refusionssystem, er det de store byer, der render med de penge, der skal ud i refusionssystemet. Vi kan se, at København i forvejen render med ret så meget, og så er det de små yderkommuner, der kommer til at betale, og så kommer de i klemme. Så det er vigtigt der at se på, hvordan den fordelingsnøgle i refusionssystemet kommer til at fungere. Lige hvordan det kommer til at være, kan jeg ikke sige på nuværende tidspunkt, da jeg ikke lige kender ministerens tanker, men vi skal i hvert fald have det sådan, at kommunerne kan se, at det kan betale sig at gøre en indsats for de unge og få dem videre i systemet.

Et andet punkt, der betyder utrolig meget for folk, er det her med, om det kan betale sig at tage et job, når man er på kontanthjælp, fordi der er forsørgerpligt for samlevende. Det havde vi da ønsket at man kunne have set på. Nu er det sådan, at hvis man er gift, får man den andens personfradrag, hvis den anden ikke har en indtægt. Det gør man ikke her, og det er så et minus, som jeg mener vi skal prøve at arbejde videre med, så vi kan sikre, at når der er tale om samlevente, får den ene i hvert fald den andens personfradrag. Det ville være en hjælp, og så ville der være lidt mere reel ligestilling med gifte. Som det ser ud nu, kan jeg selvfølgelig kun opfordre til, at man bliver gift, for det er en fordel at blive gift nu med det system her, for så får man den andens fradrag. Så det kan være, det medfører, at der er flere, der vælger at blive gift. Det skal jeg selvfølgelig ikke kunne sige noget om, og det er heller ikke mit ansvar; jeg skal ikke sige, om folk skal giftes, men økonomisk vil det med det nye system her være en fordel.

Dansk Folkeparti synes, der er så mange gode tiltag i forbindelse med kontanthjælpsreformen, at vi er gået med i det. Der er ingen roser uden torne, som det bliver sagt, og det må vi også erkende her. Men den rigtige indsats er vi overbevist om at vi kan få hjulpet mange videre i systemet, så de ikke havner på kontanthjælp for tid og evighed. Det er en midlertidig ydelse. Det er ikke meningen, at man skal kunne gå på kontanthjælp for tid og evighed. Hvis man gør det, er det, fordi det er den forkerte indsats, der bliver gjort her.

Men alt i alt støtter Dansk Folkeparti selvfølgelig den aftale, vi er gået ind i.

Kl. 10:40

Tredje næstformand (Camilla Hersom):

Tak for det. Der er foreløbig tre medlemmer, der har meldt sig med korte bemærkninger. Den første er hr. Christian Juhl, Enhedslisten.

Kl. 10:40

Christian Juhl (EL):

Tak til hr. Bent Bøgsted for fortællingen om Dansk Folkepartis politik. Jeg vil gerne stille et spørgsmål, delvis som følge af Venstres ordførers beretning: Er det Dansk Folkepartis politik at tage 1,2 mia. kr. fra de mennesker, der har meget lidt i indtægt, og så ifølge hr. Hans Andersen give dem til erhvervslivet – det var han vældig tilfreds med, som han sagde? Er Dansk Folkeparti også tilfreds med, at

man tager 1,2 mia. kr. fra dem, der har den mindste indtægt i samfundet, og leverer over til dem, der har den højeste indtægt i samfundet?

Kl. 10:41

Tredje næstformand (Camilla Hersom):

Ordføreren.

Kl. 10:41

Bent Bøgsted (DF):

Det er selvfølgelig nødvendigt med en forklaring på det. Det, der ligger i det her, er, at de penge, der bliver taget fra kontanthjælpsmodtagerne, bliver i systemet. De bliver brugt til den indsats, der skal laves over for kontanthjælpsmodtagerne.

De der 1,2 mia. kr., som hr. Christian Juhl taler om, er flyttet over til en vækstpakke, det er rigtigt nok. De 1,2 mia. kr. fremkommer ved, som der står i aftalen, at der er flere, der kommer i arbejde, der er flere, der kommer i uddannelse og dermed ikke får kontanthjælp. Så de 1,2 mia. kr. fremkommer ikke, fordi man tager noget fra nogen, der stadig væk er på kontanthjælpsydelse, det er den besparelse, der bliver opnået ved, at dem, der kommer over i uddannelsessystemet, tager en uddannelse og kommer i arbejde. Det er der, de 1,2 mia. kr. opstår. De andre penge, som bliver taget i forbindelse med omfordelingen af kontanthjælpen, bliver i kontanthjælpssystemet til at hjælpe med uddannelsen, det står sort på hvidt, det burde hr. Christian Juhl også kunne læse.

Kl. 10:42

Tredje næstformand (Camilla Hersom):

Hr. Christian Juhl.

Kl. 10:42

Christian Juhl (EL):

Det må jeg sige er en lidt letsindig omgang med penge. Man tror, man kan skaffe flere arbejdspladser ved at gøre folk fattigere. Jeg tror da, at man skulle have nogen til at regne det igennem for sig, inden man arbejder videre med den model.

Så vil jeg gerne lidt over til forsørgerpligten, for hr. Bent Bøgsted siger i JydskeVestkysten i februar, at regeringen kan komme til at opbygge en monokultur for de unge, der ikke tør flytte sammen, ved at man også udvider forsørgerpligten til dem, der er samboende. Jeg kunne egentlig godt tænke mig at høre, hvad hr. Bent Bøgsted mener med ægteskabslignende forhold, og hvordan man kan kontrollere den slags, men det kan vi jo lade ligge til en anden gang. Jeg vil bare gerne vide noget. I dag siger hr. Bent Bøgsted, at han egentlig ønskede, at forsørgerpligten skulle gælde alle, også de unge mellem 18 og 25 år. Hvordan hænger det sammen med citatet fra JydskeVestkysten den 25. februar, hvor man siger: Jamen det vil fremme en monokultur, så det duer ikke? Man kan jo ikke i et parti have to forskellige synspunkter. Det samme gælder hans påstand om, at det ikke kan betale sig at tage et job, når man får gensidig forsørgerpligt. Det er jeg fuldstændig enig i, men hvordan vil hr. Bent Bøgsted løse det dilemma?

Kl. 10:43

Tredje næstformand (Camilla Hersom):

Ordføreren.

Kl. 10:43

Bent Bøgsted (DF):

Ja, jeg kan starte med at konstatere, at hr. Christian Juhl ikke har hørt særlig godt efter. Hr. Christian Juhl sagde, at jeg ønskede en forsørgerpligt for dem mellem 18 og 25 år. Jeg sagde netop, at Dansk Folkeparti fik det pillet ud, så der først er forsørgerpligt fra 25 år. Fra starten var der et ønske fra regeringen om, at det skulle gælde

fra 18 til 25 år, og det fik Dansk Folkeparti pillet ud, så der ikke var forsørgerpligt for dem under 25 år. Det mener jeg absolut at jeg sagde her fra talerstolen, det kan læses i referatet. Det er ønsketænkning at komme og sige, at det er det, Dansk Folkeparti ønsker. Det er det ikke.

Angående det her med monokultur står jeg stadig væk ved, at det kan føre til, at der er flere, der ikke tør at flytte sammen, hvis de er på kontanthjælp. Så bor de enkeltvis. I den forbindelse vil jeg sige, at man skal sikre sig, at der bliver lavet klare regler for, hvornår man er samboende og ikke samboende, for man skal stadig væk have lov at være kærester, det er jo ikke det. Der skal være klare regler. Men det vil absolut medføre, at der er nogle, der vælger at bo alene, det er der nok ingen tvivl om.

Kl. 10:45

Tredje næstformand (Camilla Hersom):

Tak. Så er det fru Rosa Lund.

Kl. 10:45

Rosa Lund (EL):

Tak. Jeg kan forstå på hr. Bent Bøgsted, at det er afgørende, at de unge mennesker, som ikke har en uddannelse i dag, får en. Det mener vi også i Enhedslisten. Jeg skal bare spørge hr. Bent Bøgsted om en ting.

Anerkender Dansk Folkeparti, at der er mange unge, der er på kontanthjælp i dag, fordi de er blevet afbrudt i deres erhvervsuddannelse, enten fordi de er faldet fra, eller fordi de ikke kan få en praktikplads?

Kl. 10:45

Tredje næstformand (Camilla Hersom):

Ordføreren.

Kl. 10:45

Bent Bøgsted (DF):

Jamen der er en del, der er faldet fra, fordi de ikke kan få en praktikplads – helt klart. Og det er også derfor, jeg sagde i min tale, at der skal arbejdes på at sikre, at der er praktikpladser til de unge. Den indsats for de unge under 25 er vigtig, hvis vi skal opretholde fødekæden, og det kræver, at de får den rigtige vejledning om, hvilken uddannelse de skal have. Det kræver også, at det sikres, at de har mulighed for at få en praktikplads. Det mener jeg også jeg sagde i min ordførertale – så helt klart ja.

Kl. 10:46

Tredje næstformand (Camilla Hersom):

Fru Rosa Lund.

Kl. 10:46

Rosa Lund (EL):

Tak. Grunden til, at jeg gerne ville have ordføreren til at gentage det, er, at jeg tror, der er mange unge mennesker, som føler sig svigtet af Dansk Folkeparti, for det første fordi Dansk Folkeparti har været med til at lave en SU-reform, selv om de havde lovet ikke at ville være med til at indføre besparelser på SU'en for 2 mia. kr. – det har man nu været med til – og for det andet fordi det nu bliver sværere for de unge mennesker, der er på kontanthjælp i dag, f.eks. at tage enkeltfag på hf eller et VUC-kursus eller en erhvervsuddannelse.

Så mit sidste spørgsmål skal bare være: Skal jeg betragte det med praktikpladserne og den bedre vejledning som et løfte, Dansk Folkeparti har tænkt sig at overholde, eller er det et løfte på samme måde som med SU-reformen, altså et løfte, man ikke har tænkt sig at overholde?

Kl. 10:47

Tredje næstformand (Camilla Hersom):

Ordføreren.

Kl. 10:47

Bent Bøgsted (DF):

Altså, hvad SU angår, tror jeg, at fru Rosa Lund skal spørge vores SU-ordfører om, hvad der er sket i de forhandlinger. Dem har jeg ikke været med til.

Men det er helt klart, at vi i Dansk Folkeparti vil arbejde for at sikre, at der er nok praktikpladser.

Kl. 10:47

Tredje næstformand (Camilla Hersom):

Tak for det. Den næste spørger er hr. Finn Sørensen, Enhedslisten.

Kl. 10:47

Finn Sørensen (EL):

Tak, og tak til ordføreren for fremlæggelsen. Det undrer mig, at ordføreren står og siger, at vi skal have klare regler om ægteskabslignende forhold. Var det ikke en god idé at få lavet de regler, inden man vedtager sådan et lovforslag, der har så store konsekvenser? Det er det ene spørgsmål.

Det andet er, at jeg bare undrer mig over ordførerens udtalelser, for det er jo ikke engang 14 dage siden, at ordførerens parti stemte imod et forslag fra Enhedslisten om, at vi skal have klare regler i det her spørgsmål om ægteskabslignende forhold, uden at ordføreren selv var i stand til at fremlægge et alternativt forslag. Så det vil jeg da gerne lige høre ordførerens bemærkninger til.

Kl. 10:48

Tredje næstformand (Camilla Hersom):

Ordføreren.

Kl. 10:48

Bent Bøgsted (DF):

Jeg går ud fra, at det, hr. Finn Sørensen spørger om, er kontrollen af, om man reelt er samboende eller ikke er samboende. Det drejer sig om de kontrolforanstaltninger, der skal til. Det står der jo noget om i lovforslaget. Der står noget om, hvad der skal til, for at man kan betragte sig som samlevende. Det, der så ligger i det, er, at socialministeren har varslet, at der kommer et nyt tiltag med klare regler for kontrol af samboende, samlevende. Jeg har ikke lige set, om der er kommet et udspil. Det kan godt være, at der er kommet et udspil fra socialministeren, for den kontrolforanstaltning ligger jo under socialministerens ressort. Jeg har forstået det sådan, at ministeren er på vej med det.

Kl. 10:49

Tredje næstformand (Camilla Hersom):

Hr. Finn Sørensen.

Kl. 10:49

Finn Sørensen (EL):

Som jeg hører socialministeren, har hun ikke lovet os klare regler. Hun har lovet os nogle klare vejledninger, men som Statsforvaltningen Sjælland har påpeget, er det altså reglerne, der gør, at man ikke kan give folk en ordentlig vejledning i, hvad det vil sige at leve i et ægteskabslignende forhold.

Så jeg vil da gerne spørge ordføreren: Er ordføreren i stand til her at give os en klar, konkret, letforståelig fortolkning af, hvad det vil sige, når der i den her lov tales om ægteskabslignende forhold? Det er vel det mindste, man kan forlange, nemlig at borgerne kan få klar besked om det? Så jeg ser frem til at høre ordførerens klare definition af, hvad det vil sige at leve i et ægteskabslignende forhold.

Tredje næstformand (Camilla Hersom):
Ordføreren.

Kl. 10:49

Bent Bøgsted (DF):

Altså, det er noget, vi skal have set på i forbindelse med den videre lovbehandling. Der ligger i teksten her nogle regler om, hvad det vil sige at være samboende. Den vejledning, der kommer, skal selvfølgelig være sådan, at den er forståelig. Det skal vi stadig væk arbejde videre med.

Kl. 10:49

Kl. 10:50

Tredje næstformand (Camilla Hersom):

Tak for det. Der er ikke flere medlemmer, der har bedt om korte bemærkninger. Så er det ordføreren for Radikale Venstre, hr. Nadeem Farooq.

Kl. 10:50

(Ordfører)

Nadeem Farooq (RV):

Tak for det. Vi står midt i en krisetid. Økonomien står i stampe, og regeringen gør sig store bestræbelser på at genrejse dansk konkurrenceevne og dansk økonomi. Derfor gennemfører vi reformer, og jeg er overbevist om, at de vil virke til gavn for Danmark. Men det betyder ikke, at vi bare må læne os tilbage og vente på bedre tider. Det betyder heller ikke, at vi skal holde op med at søge nye løsninger på velkendte, men alvorlige udfordringer. Nationaløkonomi må ikke fjerne fokus fra vores sociale ansvar. For dem, som ikke er en del af vores arbejdsfællesskaber, skal hjælpes.

Der er i dag ca. 135.000 personer, der modtager kontanthjælp. Det er alt for mange. Personer på kontanthjælp er en meget sammensat gruppe. Det glemmer man ofte her i Folketinget og i medierne og i offentligheden. Det er en sammensat gruppe, og folk har derfor meget forskelligartede udfordringer og behov. Problemet er imidlertid, at det nuværende kontanthjælpssystem ikke på rette vis tager hånd om den kompleksitet og den forskelligartethed, der ligger i, at gruppen er sammensat og ikke homogen.

Mange medborgere mødes ikke med klare krav, og mange får ikke den rette indsats og hjælp til at komme væk fra kontanthjælp og videre i arbejde eller uddannelse. Det er urimeligt, og det er uacceptabelt.

Hvis man er på kontanthjælp i mange år, er der naturligt nok desværre stor risiko for, at man aldrig får ordentligt fodfæste eller vender tilbage til arbejdsmarkedet. Det har ikke kun betydning for den enkelte, men også for den næste generation og for hele samfundet i øvrigt. Mere end 50.000 af kontanthjælpsmodtagerne er unge under 30 år. I gennemsnit har ni ud af ti ikke en erhvervskompetencegivende uddannelse. Igen kommer jeg med gennemsnitstal: Tre ud af fire har højest gennemført folkeskolen.

De mange på kontanthjælp er en udfordring, som vi skal tage meget alvorligt. For unge skal ikke være på kontanthjælp. De skal gøre nytte, først og fremmest for deres egen fremtids skyld. De skal mødes med en tro på, at de har evner og potentiale til at få en uddannelse, som kan give dem fodfæste på arbejdsmarkedet. Det skal akkompagneres af en indsats, der understøtter målet om uddannelse og opkvalificering. Omtrent hver femte på kontanthjælp er enlige forsørgere. Det er typisk unge med et lavt uddannelsesniveau. Det har ikke kun betydning for den enkelte, men også for deres børn, hvis kontanthjælpen mere eller mindre bliver et livsvilkår, hvilket vi skal undgå.

Målet med kontanthjælpsreformen er, at mange flere bliver i stand til at varetage et arbejde og færre ender på livslang offentlig forsørgelse. Kontanthjælpsmodtagerne skal væk fra passiv forsørgelse

se og via en aktiv, målrettet indsats ledes på sporet af enten uddannelse eller job. De, der kan selv, skal selv, og de, der endnu ikke kan selv, skal hjælpes. Reformen viser, at der er brug for alle i vores samfund. Reformen handler ikke kun om at sætte ind over for nuværende kontanthjælpsmodtagere, men i lige så høj grad om at forebygge, at fremtidige generationer ender på kontanthjælp. Fokus på den næste generation er helt afgørende.

Generelt bygger det kontanthjælpssystem, vi ønsker at lave en aftale om, på tre principper. Først og fremmest er det ret og pligt. Alle kontanthjælpsmodtagere skal mødes med klare krav og forventninger. Personer, der modtager kontanthjælp, fordi de midlertidigt ikke kan forsørge sig selv, har ret til hjælp og støtte for at komme i job og uddannelse. Men man har også en pligt til at leve op til kravene for at modtage hjælpen.

For det andet opgiver vi ingen. Alle kontanthjælpsmodtagere skal mødes med en klar forventning om, at de har et potentiale, og at de kan udvikle sig positivt.

For det tredje skal unge i uddannelse. Unge uden uddannelse skal ikke være i kontanthjælpssystemet. De skal i uddannelse. Alle unge uden uddannelse skal mødes med troen på og støtten til, at de kan få sig den uddannelse og få et liv, hvor de kan realisere deres potentiale.

Regeringen erstatter den meningsløse passive forsørgelse med en aktiv indsats målrettet den enkelte kontanthjælpsmodtager. Alle, der kan, skal tage en uddannelse eller et arbejde, mens de allersvageste kontanthjælpsmodtagere – og det er blevet meget overset i offentligheden – skal hjælpes bedre end i dag via en tværfaglig og helhedsorienteret indsats, der bringer dem tættere på arbejdsmarkedet.

Der er en anden pointe, som dele af Folketinget glemmer, og som jeg håber vi kan råde bod på. Det er, at de penge, som reformen frigiver, anvendes krone for krone inden for kontanthjælpssystemet, mens det provenu, som reformen skaber i kraft af flere job og færre på kontanthjælp, anvendes i vækstplanen. Reformen øger beskæftigelsen med knap 4.500 personer frem mod 2020, og samtidig forventes det, at 4.500 flere unge kommer i uddannelse. De bidrager også til højere beskæftigelse. Så er der nogle andre ting om skøn for provenu osv., som jeg ikke skal trætte forsamlingen med.

Reformen giver god økonomisk mening. Først og fremmest er reformen et udtryk for en vigtig social indsats over for vores udsatte borgere. Radikale Venstre kan derfor med disse kommentarer støtte begge lovforslag, L 223 og L 224.

Kl. 10:56

Tredje næstformand (Camilla Hersom):

Tak for det. Der er foreløbig to medlemmer, der har meldt sig med korte bemærkninger. Den første er hr. Finn Sørensen, Enhedslisten.

Kl. 10:56

Finn Sørensen (EL):

Tak, og tak til ordføreren for redegørelsen. Nu vil jeg gerne have svar på følgende spørgsmål: Hvorfor skulle der opstå flere arbejdspladser, hvorfor skulle der opstå flere uddannelsespladser, hvorfor skulle der opstå en bedre sagsbehandling i kommunerne, fordi man skærer så drastisk ned på kontanthjælpen, som man gør her? Hvordan hænger det sammen? Hvor kommer de arbejdspladser, de uddannelsespladser og den bedre sagsbehandling fra, ved at man skærer ned på kontanthjælpen?

Kl. 10:57

Tredje næstformand (Camilla Hersom):

Ordføreren.

Kl. 10:57

Kl. 11:00

Nadeem Farooq (RV):

Vi siger heller ikke, at alle de 135.000, der er på kontanthjælp, bare sådan kommer i job. Vi har sådan nogle rimelige konservative, moderate og realistiske skøn for, hvor mange der kan komme i job frem mod 2020, og vi siger 4.500. Det er for det første ud fra det, at vi animerer dem, der godt kan selv, til hurtigere at tage en uddannelse eller komme i job i stedet for at hænge fast i kontanthjælpen – det kommer der højere beskæftigelse ud af. For det andet, og det er sådan med en lidt længere indflyvning, er der så alle dem, som i dag ikke kan selv, men som har brug for støtte – den her holistiske, den her tværfaglige støtte – og de kommer jo hele tiden tættere på arbejdsmarkedet. Det, vi skal huske på, er, at jo længere væk man er fra arbejdsmarkedet, jo mere støtte skal der til for at komme hen til arbejdsmarkedet. Så samlet set vil det give en øget beskæftigelse på knap 5.000 personer.

Kl. 10:58

Tredje næstformand (Camilla Hersom):

Hr. Finn Sørensen.

Kl. 10:58

Finn Sørensen (EL):

Tak. Ja, det var jo ikke nogen lysende klar sammenhæng, jeg fik ud af det. Det hjælper jo ikke at animere, hvis der ikke er nogen job, og hvis der ikke er nogen uddannelsespladser. Jeg fik heller ingen forklaring på, hvorfor sagsbehandlingen skulle blive bedre, bare fordi man skærer ned på kontanthjælpen.

Men jeg vil da gerne holde ordføreren oppe på de tal, han selv har fat i, nemlig hvor få der i virkeligheden forventes at komme i arbejde og uddannelse som følge af den her reform. Det er jo knap 20 pct. af den målgruppe, vi taler om – knap 20 pct.! Det vil sige, at 80 pct. hverken kommer i job eller i uddannelse, men alligevel skal leve i meget lang tid for disse lave ydelser, der for manges vedkommende jo drejer sig om næsten en halvering af det indtægtsgrundlag, de har i dag, altså fra 10.500 kr. og ned til 6.700 kr. eller endnu lavere til 5.700 kr. Hvad er det store lysende sociale perspektiv i den øvelse? Kan ordføreren prøve at forklare mig det?

Kl. 10:59

Tredje næstformand (Camilla Hersom):

Ordføreren.

Kl. 10:59

Nadeem Farooq (RV):

Det her er først og fremmest en social reform, og så handler det om beskæftigelse og økonomi i anden række – noget, som også er vigtigt, også fordi tingene ikke er hinandens modsætninger, men hænger sammen.

Så vil jeg gerne sige – nu står jeg ikke med lovforslaget – at jeg håber, at jeg tager fejl. Jeg håber, at vi tager fejl i forhold til beregningerne. Altså, det vil jeg da håbe. Jeg håber da, at langt flere kommer i job, at langt flere får en uddannelse, og at langt flere kommer til at gøre nytte. Men vi må også være realistiske, i forhold til hvad vi så at sige kan have rygdækning for.

Så på den måde synes jeg stadig, det er en meget vigtig reform. Og jeg håber da, at det perspektiv, det giver dem, som kommer i job, også ansporer andre til at gøre en større indsats og også ansporer systemet til at gøre en større indsats.

Kl. 11:00

Tredje næstformand (Camilla Hersom):

Tak. Så er det hr. Christian Juhl, Enhedslisten.

Christian Juhl (EL):

Krone for krone skal pengene bruges, hvis det lykkes. Og så siger ordføreren, at 4.500 personer kommer i arbejde. Hvis man ser det i forhold til 135.000 på kontanthjælp, betyder det, at 3,33 pct. – 3,333 hvis vi skal være helt retfærdige – kommer i arbejde. Gad vide, om ordføreren synes, at det er et særlig ambitiøst projekt, at 3,33 pct. af kontanthjælpsmodtagerne kommer i arbejde af den her såkaldte reform. Er det Radikale Venstres målsætning for, hvor meget man synes man skal nå? Det tager i alt 33 år, hvis man får 3,33 pct. i arbejde – og det er endda, hvis man hvert eneste år realiserer de 4.500 arbejdspladser.

Kl. 11:01

Tredje næstformand (Camilla Hersom):

Ordføreren.

Kl. 11:01

Nadeem Farooq (RV):

Der er så en anden del i det her, som hr. Christian Juhl overser, og det er jo alle dem, som får en uddannelse. Vi taler om samme størrelse som beskæftigelseseffekten, altså at det er 4.500. Og det er også meningen, at de skal i beskæftigelse på et senere tidspunkt.

Så jeg synes, det er lidt ærgerligt, at hr. Christian Juhl faktisk ikke tillægger det nogen værdi, at vi også forsøger så at sige at bryde fødekæden i forhold til næste generation, altså at de børn, der vokser op i familier, hvor man i flere generationer har været på kontanthjælp, får en chance for at komme ud af den negative spiral. Det må også betyde noget; det er en værdi i sig selv. Og det tror jeg også kan generere en højere beskæftigelse, hvis vi nu skal blive i den terminologi i forhold til beskæftigelse.

Så jeg mener, det er vigtigt ikke alene socialt i forhold til at bryde den negative sociale arv, men også i forhold til at få den beskæftigelseseffekt. Og igen vil jeg sige, at jeg håber, at jeg tager fejl; jeg håber, at endnu flere kan komme i beskæftigelse og uddannelse.

Kl. 11:02

Tredje næstformand (Camilla Hersom):

Hr. Christian Juhl.

Kl. 11:02

Christian Juhl (EL):

Tak. Men selv om man tager de 4.500 på uddannelse med, er man kun oppe på 9.000, og det er det samme som 6,66 pct. af kontanthjælpsmodtagerne. Lad os så sige, at de kom i arbejde eller uddannelse og vi havde så stor en ambition, at det var hvert år, så ville det tage 15 år at få kontanthjælpsmodtagerne i arbejde. Så virker det en smule som varm luft at snakke om, at vi lukker fødekæden. Jeg synes, det er en meget tynd forklaring og en meget lav ambition.

Så vil jeg gerne have et enkelt svar på et andet spørgsmål, som jeg har grublet meget over. Erhvervslivet skal lokkes og pleases med skattelettelser og vækstpakker – det har jeg oplevet, når vi fælles har været ude at diskutere med arbejdsgiverne – men kontanthjælpsmodtagere skal mødes med lavere ydelser og barskere sanktioner. Kan ordføreren forklare mig den psykologiske forskel på arbejdsgivere og kontanthjælpsmodtagere, siden de skal mødes med to helt forskellige metoder – pleases og have tilskud, altså en gulerod, eller tæves med sanktioner og lavere ydelser, altså pisk?

Kl. 11:03

Tredje næstformand (Camilla Hersom):

Ordføreren.

Kl. 11:03

Nadeem Farooq (RV):

Jamen det var en eksercits i, hvor meget man kan tage fejl. For det første er det ikke to forskellige metoder. Det er den samme metode, nemlig at bruge incitament, det at tilskynde, vise, at en økonomisk gulerod virker. Når vi giver erhvervsskattelettelser til virksomhederne, er det jo ikke for at gøre virksomhedernes pengetank større; det er jo ikke det, der er målet. Målet er, at man bliver ansporet til at investere i Danmark, og at man ikke investerer i udlandet, og det betyder flere job. Og for det andet er det sådan, at når vi gerne vil bruge incitament i forhold til vores udsatte medborgere, er det under skyldigt hensyn til den balance, der skal være i forbindelse med vores sociale hensyn. Det er også derfor, vi har ophævet kontanthjælpsloftet, for vi mener, at det lå under de livsbetingelser og de økonomiske betingelser, vi vil give de familier.

Kl. 11:04

Tredje næstformand (Camilla Hersom):

Tak for det. Der er ikke flere medlemmer, der har bedt om korte bemærkninger. Jo? Så skal der trykkes på knappen. Der er yderligere et medlem, der har bedt om en kort bemærkning. Det er hr. Joachim B. Olsen, Liberal Alliance.

Kl. 11:04

Joachim B. Olsen (LA):

Jeg synes måske, at det var relevant for ordføreren at påpege, når Enhedslisten kommer med procenttal for, hvor mange af kontanthjælpsmodtagerne der kommer i arbejde som konsekvens af den her reform, at den her reform sådan set kun rammer de 25-29-årige kontanthjælpsmodtagere. Så det at lave et regnestykke og sige 4,5 pct. ud af 135.000 er jo ikke særlig relevant, når den her reform kun retter sig mod en meget lille gruppe af det samlede antal kontanthjælpsmodtagere.

Kl. 11:05

Tredje næstformand (Camilla Hersom):

Ordføreren.

Kl. 11:05

Nadeem Farooq (RV):

Man kan stille regnestykket op på forskellige måder, også i forhold til hvad der er mest fokus på, og der er mest fokus på de unge, så på den måde vil jeg sige at det er et meget fortegnet billede, som Enhedslisten sætter op, og det udstiller sig selv. Men tak til Liberal Alliance.

Kl. 11:05

Tredje næstformand (Camilla Hersom):

Så er der ikke flere medlemmer, der har bedt om korte bemærkninger. Til gengæld er det ordføreren fra SF, hr. Eigil Andersen, som den næste.

Kl. 11:06

(Ordfører)

Eigil Andersen (SF):

Mange tak for det.

For SF er det meget vigtigt, at vi gør alt, hvad vi kan, for at unge får en uddannelse, og det gælder også for dem, der er på kontanthjælp. Vi ved jo, at uddannelse er og bliver en hovedhjørnesten, det bedste fundament, hvis man skal sikre sig en fremtid på arbejdsmarkedet. Nogle vil så sige, at vi ikke alle sammen kan være akademikere. Det er så sandt, som det er sagt. Samfundet har slet ikke brug for, at vi alle er akademikere, og vi er da for øvrigt også mange, der ved, at man kan have et udmærket liv uden at være akademiker.

Nej, det, som det handler om, er, at nærmest enhver jobfunktion i det danske samfund, som man overhovedet kan nævne, kræver en uddannelse af kortere eller længere varighed, og det gælder faktisk også hovedparten af det, som vi ellers i daglig tale kalder ufaglært arbejde. Men selv om også meget ufaglært arbejde i dag kræver lidt uddannelse, går den samfundsmæssige udvikling i retning af, at mange ufaglærte job forsvinder og der er brug for flere faglærte, og det er et meget vigtigt perspektiv også i forbindelse med det, som vi diskuterer i dag.

I SF er vi glade for, at kontanthjælpsreformen rummer en prioritering af uddannelse, fordi det er vejen til en bedre udsigt til at få et job i fremtiden, end man ellers ville have. Det er klart, at for at man kan nå hen til det mål for det enkelte menneske skal der også ske forbedringer i uddannelsessystemet. Her tænker jeg på erhvervsskolerne, som man også kigger på for øjeblikket, og jeg tænker også på behovet for at oprette en såkaldt fleksuddannelse, som man også forhandler om.

Et andet vigtigt princip for SF er, at efter reformen skal kommunerne tage mere hensyn til den enkelte unges forudsætninger og muligheder, frem for at man bliver placeret i nogle firkantede kasser gennem det nuværende matchgruppesystem. Vi tror, at afskaffelsen af de tre matchgrupper er en fordel. Dels kan nogle komme i gang med uddannelse som nævnt, dels kan man så gøre en større og en stærkere socialfaglig indsats over for de unge, som har brug for det, fordi de i deres hidtidige korte liv har haft meget vanskelige vilkår. Det kan f.eks. skyldes en svær opvækst med dårligt fungerende forældre, som jo kan præge det enkelte menneske på en dårlig måde resten af livet. Det kan også være en psykisk lidelse, som er problemet, eller det kan være misbrug af alkohol eller stoffer. Og i virkeligheden kan det være det hele på en gang bundende i en dårlig opvækst med forældre, som ikke var deres opgave voksen. Her er der virkelig brug for socialfaglig hjælp til den unge, og det mener vi i SF at kontanthjælpsreformen i højere grad end hidtil lægger op til, i kraft af at dem, der ikke umiddelbart er job- eller uddannelsesparate, nu vil få en hjælp, hvor der er mere fokus på den enkelte.

For det tredje mener vi, at det også er en stor fordel, at der nu lægges op til en koordinerende sagsbehandler, som samler trådene. Det er vild forvirring for den enkelte unge, når de i dag nærmest løber spidsrod mellem forskellige sagsbehandlere, hvor forløbet er opsplittet, man kunne også kalde det fragmentarisk, og desværre ofte uden en helhedstænkning. For os i SF vil det være en naturlig ting, hvis princippet om en koordinerende sagsbehandler på et senere tidspunkt bliver fulgt op med, at der også kan udarbejdes eller skal udarbejdes én samlet plan for, hvad der skal ske med den enkelte. Det sidste her omkring én samlet plan i stedet for en række planer er et fremtidsperspektiv, som ikke indgår i den kontanthjælpsreform, som vi behandler i dag, men som måske kan komme ind i billedet på et senere tidspunkt.

For det fjerde vil jeg fremhæve den stærkt øgede brug af mentorer. Det er dokumenteret, at en mentor, altså en voksen person, der har kontakt til den unge og hjælper og råder den enkelte unge, har en rigtig god virkning. Derfor er det meget positivt, at brugen af mentorer bliver stærkt forøget gennem en kontanthjælpsreformen.

Så summa summarum stemmer SF for de her to lovforslag.

Kl. 11:10

Tredje næstformand (Camilla Hersom):

Tak for det. Der er foreløbig to medlemmer, der har meldt sig med korte bemærkninger. Den første er hr. Finn Sørensen, Enhedslisten.

Kl. 11:10

Finn Sørensen (EL):

Tak til ordføreren. Jeg ved, at ordførerens parti er tilhænger af den fattigdomsgrænse, som socialministeren for nylig har fastsat. Hvordan har ordføreren det med, at mange flere tusinde unge som konse-

kvens af den her reform vil komme til at leve i længere tid, op til de 3 år og måske mere, på ydelser, der er lavere end den fattigdomsgrænse, som socialministeren har fastsat? I den forbindelse må jeg lige sige, at det jo ikke er rigtigt, som den socialdemokratiske ordfører sagde tidligere, at der ikke er nogen, der kommer til at få de der lavere ydelser. Det fremgår jo klart af reformen, at job- og uddannelsesparate kontanthjælpsmodtagere helt op til de 30 år får en væsentlig lavere ydelse, end de får i dag.

Så jeg vil gerne spørge ordføreren, hvordan ordføreren har det med det. Og hvordan rimer det med ordførerens sociale sindelag og ordførerens oplevelse af regeringsgrundlagets målsætning om, at vi skal mindske ulighed og fattigdom?

Kl. 11:11

Tredje næstformand (Camilla Hersom):
Ordføreren.

Kl. 11:11

Eigil Andersen (SF):

Det er jo helt rigtigt, at der i regeringsgrundlaget står, at vi skal mindske ulighed og fattigdom, og det er også sket med en række ting, som vi i øvrigt har lavet sammen med Enhedslisten. Jeg tænker her på fjernelsen af starthjælpen og fjernelsen af kontanthjælpsloftet, hvor der er sket en væsentlig forbedring, ved at de grupper, der hidtil havde fået de ydelser, nu får almindelig kontanthjælpssats.

Så har vi spørgsmålet om unge og uddannelse. Det er jo ikke sådan, at vi i Danmark betragter unge, som må klare sig for en SU, som fattige. Der har vi jo et princip om, at når man uddanner sig og er ung, kan man klare sig for mindre, end hvis man har en familie med hus og bil og børn. I den forbindelse er det jo også sådan, at der er nogle problematikker i det system, vi har haft hidtil, omkring balancen mellem dem, som uddanner sig, og dem, som ikke uddanner sig. Det vil jeg gerne uddybe i mit næste svar.

Kl. 11:13

Tredje næstformand (Camilla Hersom):
Hr. Finn Sørensen.

Kl. 11:13

Finn Sørensen (EL):

Jeg synes altså ikke, at ordføreren forholder sig til spørgsmålet. Konsekvensen af den her reform vil være, at mange flere tusind unge mennesker på helt op til 30 år kommer til at leve for ydelser, der er væsentlig under den fattigdomsgrænse, som regeringen selv har fastsat. Så spørgsmålet er: Hvordan hænger det sammen? Det vil jeg gerne have at ordføreren forklarer.

Kl. 11:13

Tredje næstformand (Camilla Hersom):
Ordføreren.

Kl. 11:13

Eigil Andersen (SF):

Jeg regner med, at Enhedslisten og SF er enige om, at når man er ung og under uddannelse, har vi en tradition for, at man kan klare sig for mindre, også mindre end den fattigdomsgrænse, som nu er blevet fastsat. Det går jeg ud fra.

Men så vil jeg gerne forsøge at forklare hr. Finn Sørensen, at det jo er klart, at man hidtil har haft et system, hvor man har præmieret, at folk ikke uddannede sig. Sådan har det jo været. Det vil sige, at den, der uddannede sig, skulle klare sig for en SU-ydelse og fik en lavere indtægt end den, som ikke uddannede sig og fik kontanthjælp. Det er jo den problematik og balance, man prøver at finde en anden form for løsning på. Man kunne måske sige, at det hidtil har været en form for ubalance.

Kl. 11:14

Tredje næstformand (Camilla Hersom):
Så er det hr. Christian Juhl, Enhedslisten.

Kl. 11:14

Christian Juhl (EL):

Tak for ordet.

Til ordførerens udenomssnak, som jeg vil kalde det, om, at job- og uddannelsesparate får en lavere ydelse, vil jeg sige, at det jo er et faktum. Det er også et faktum, at ydelsen kommer ned på SU-niveau. Men det er samtidig også et faktum, at SU-modtagere jo i dag ikke lever for et lavere beløb. Det er jo forkert. I gennemsnit lever en SU-modtager for cirka det dobbelte af, hvad man får i SU, fordi man har lån, fordi man har erhvervsarbejde, og fordi man har en række rabatter. Hvordan vil ordføreren forklare den forskel, der er?

Rent faktisk har SU-modtagere bedre forhold end de her kontanthjælpsmodtagere, vi taler om, fordi de netop har de muligheder for indtægter, som de jo selvfølgelig også bruger.

Kl. 11:15

Tredje næstformand (Camilla Hersom):
Ordføreren.

Kl. 11:15

Eigil Andersen (SF):

Jeg vil sige, at hvis man som under 30-årig tager en erhvervsuddannelse, kan man jo melde sig ind i en a-kasse, og så kan man få dimittendsats. Det vil jeg da råde enhver til at gøre, det er nemt at blive a-kassemedlem i den situation, og man får så et beløb, der svarer til, så vidt jeg husker, cirka 15.000 kr. om måneden. Så dem, der tager en uddannelse, vil jo så, når de har gennemført den, have et levestandard, som er væsentlig højere end de satser, vi i øvrigt snakker om nu, vedrørende SU og den ny uddannelsesydelse.

Kl. 11:16

Tredje næstformand (Camilla Hersom):
Hr. Christian Juhl.

Kl. 11:16

Christian Juhl (EL):

Undskyld mig, men synes ordføreren ikke, at han snakker lidt udenom? Vi snakker om nogle satser i et lovforslag, som bliver behandlet i dag. Vi snakker ikke om nogle unge, der er kommet i a-kasse og får dagpenge. Vi snakker om de konkrete ydelser, der er her, som sammenlignes med SU, og som nogle mennesker kommer til at leve for – uden ret til at have erhvervsarbejde, uden ret til at låne penge, uden adgang til studierabat osv. Det er jo den sammenligning, som vi synes er uretfærdig.

I den sammenhæng: Hvordan har ordføreren det med at lave nogle ting med Enhedslisten, der gavner ligheden, og så bagefter at skule over og ødelægge det hele og forøge uligheden med den her reform?

Kl. 11:16

Tredje næstformand (Camilla Hersom):
Ordføreren.

Kl. 11:17

Eigil Andersen (SF):

Jeg vil sige flere forskellige ting. Det ene er, at det jo er lidt specielt, at man i dag har et system, som belønner dem, som ikke uddanner sig. Det er da et underligt system, at man belønner dem, som ikke gør det rigtige, nemlig at uddanne sig.

Så vil jeg sige som det næste, at når der skal indgås sådan et forlig, som man har lavet omkring kontanthjælpsreformen, så er det jo

et samlet hele. Der er en række forskellige partier, som har lavet det her i fællesskab, og det er jo ikke sådan, at man som det enkelte parti så synes, at ethvert aspekt i det, der er aftalt, er det, som man lige selv umiddelbart havde tænkt på skulle ske, eller som ville være det bedste. Men der er foretaget en samlet afvejning af de faktorer, som indgår i forliget, og den styrkelse, der sker af, at der er større vægt på uddannelse i det her system, er en af de ting, som vi ser som en fordel.

Kl. 11:18

Tredje næstformand (Camilla Hersom):

Tak for det. Der er ikke flere medlemmer, der har bedt om korte bemærkninger. Så er det ordføreren for Enhedslisten, hr. Christian Juhl.

Kl. 11:18

(Ordfører)

Christian Juhl (EL):

Der var engang, da reformer betød forbedringer og ikke nedskæringer; der var engang, da Socialdemokratiet og fagbevægelsen stod i spidsen for sociale forbedringer. Der blev gennemført gode og store reformer, der gav nogle forbedringer til folkepensionen, førtidspensionen, revalideringen, sygedagpengene, arbejdsløshedsdagpengene og bistandsloven, hvilket betød, at vi næsten fik udryddet fattigdommen. For ikke at glemme efterlønnen, der sikrede en værdig tilbagebetaling. Det skete i 1960'erne og 1970'erne, og det kan vi alle sammen med rette være stolte af.

Det tager lang tid at bygge op, men det er hurtigere at rive ned og ødelægge et velfærdssamfund. Det gjorde den forrige regering med stor effektivitet, og den nuværende regering fortsætter desværre i samme spor på en række afgørende områder.

Vi havde en drøm om, at meget ville blive bedre, når der kom en ny regering. Vi håbede, at skattelettelserne til de rigeste ville blive rullet tilbage, så der var penge til at fjerne dagpengeforringelserne og nedskæringerne fra genopretningspakken. I stedet for har vi fået endnu flere skattelettelser til erhvervslivet og til de rigeste, som de syge, de arbejdsløse, kontanthjælpsmodtagerne og pensionisterne skal betale.

Vi havde en drøm om, at vi sammen med arbejdsministeren kunne gennemføre forbedringer for borgerne – forbedringer i sygedagpengesystemet og kontanthjælpssystemet, afskaffelse af varighedsbegrænsninger for sygedagpenge, afskaffelse af bureaukratiet og den rigide kontrol, og at vi kunne indføre en menneskelig og social sagsbehandling. I stedet har man næsten fået afskaffet efterlønnen, fået forringet forholdene for fleksjobberne og gjort det næsten umuligt for alvorligt syge borgere og borgere med handicap at få førtidspension, hvis de er under 40 år.

Vi har fået regeringens udspil om sygedagpenge, der halverer sygedagpengeperioden, og i dag behandler vi forslaget om ændring af kontanthjælpen, der sender mange tusind mennesker ud i fattigdom.

Jeg vil trods alt starte med at rose regeringen for de forbedringer, jeg har kunnet finde i forslaget, og de er: Aktivitetsparate får ret til en koordineret sagsbehandling; de, der har behov for læse-, skrive-, regne- eller ordblindkursus, får det; offentlige løntilskudsjob begrænses til 6 måneder; man får uddannelseshjælp fra uddannelsens start, og indtil man begynder at få SU; en enlig forsørger får hjælp i perioden mellem to uddannelsesforløb; unge, der deltager i STU, kan beholde deres formue; en kontanthjælpsmodtager kan beholde 150.000 kr. af erstatningen for kritisk sygdom; de 25-29-årige får dækket størstedelen af deres tandlægeregning; endelig kan enlige forsørgere få suppleret børnetilskuddet i praktikperioder. Men så har jeg vist også fået alle detaljerne med helt ned i anden decimal.

Forbedringerne opvejes slet ikke af de store nedskæringer og forringelser, nemlig indførelsen af den gensidige forsørgerpligt for samlevende, der er særdeles problematisk. Det virker absurd, at man

med helt ny lovgivning kan ændre på retstilstanden. De rettigheder, som ægtefæller har, følger jo ikke med, f.eks. arveretten, ret til uddyttede skattefradrag og ret til bodeling ved skilsmisser. Man kunne med lige så god ret lovgive om, at voksne børn skal forsørge deres forældre. Det er meningsløst.

Det er et voldsomt indgreb, der sker over for samleveren. Hvis man bor sammen med en kontanthjælpsmodtager, hæfter man for sin samlevers pligt til tilbagebetaling af hjælp, man får pålæg om at stå til rådighed for arbejdsmarkedet, fordi samleveren får hjælp, man får reelt forsørgerpligt over for samleverens særbørn, og man kan modtage opkrævning for den hjælp, som kommunen har givet samleveren, fordi man har forsømt sin forsørgelsespligt.

Samlevendes forsørgelsespligt får vidtrækkende konsekvenser. Der skal bygges flere boliger, når samlevende par bliver tvunget til at flytte fra hinanden af økonomiske grunde, og flere husstande betynder øget energiforbrug, for slet ikke at snakke om, at børnene bliver ramt, når forældre bliver tvunget til at flytte fra hinanden.

Det går ud over kærlighedslivet. Det vil afholde mange fra at indgå parforhold. Og hvor længe skal man være kærester i samme bolig, før der er tale om samliv? Der er mange uafklarede spørgsmål, og de besvares ikke i det her materiale.

Sammen med regeringen afskaffede vi de fleste af fattigdomsydelserne – det var stort fremskridt. Nu indfører regeringen nye fattigdomsydelser. De nye ydelser er så lave, at man ikke kan leve af dem. Det er påfaldende, at det altid er arbejdsgivere, ministre, politikere og embedsmænd med en indkomst på langt over en halv million kroner, der udtaler sig om, hvor lav en indtægt man kan leve af. De har sjældent selv prøvet at leve af de lave indtægter.

Kl. 11:23

Den lave ydelse svarer til SU, står der i lovforslaget, men der er så godt som ingen studerende, der alene lever af SU. De tager SULån og har erhvervsarbejde, så den sammenligning holder ikke.

Beskæftigelsesministeriet har lavet en tabel over rådighedsbeløb efter reformen. Her er et eksempel. De 25-29-årige uddannelsesparate har med en bruttoydelelse på 5.753 kr. efter skat og husleje et rådighedsbeløb på 2.300 kr. Embedsmændene er gået ud fra en husleje på 3.000 kr. Er det med eller uden varme? Hvor kan man finde en lejlighed i dag til 3.000 kr.? De 25-29-årige har også udgifter til telefon og internet, som jo er nødvendigt for at få kontanthjælp, indboforsikring, licens, tv-pakker og transport. Hvor er pengene til mad, tøj og vask? Og hvor er lommepengene blevet af? Ved regeringen ikke, hvor mange unge hjemløse der er, og hvor meget det tal stiger? Vi vil fremover se rigtig mange udsættelser og rigtig mange unge hjemløse.

Ja, de unge skal motiveres til at tage en uddannelse, men hvorfor skal unge, der har en kompetencegivende uddannelse, sættes ned på ungedyelse og miste 3.700 kr. i hjælp? Skal det motivere dem til at tage en ny uddannelse eller hvad? Jeg har endnu ikke set, at det hjælper at gøre mennesker fattigere, men en ting er sikkert: I kommunerne virker de økonomiske incitamenter. De retter omgående ind, så det i meget vid udstrækning er den størst mulige refusion og den lavest mulige ydelse, der afgør, hvilken hjælp borgeren får. Jeg tror, at et stort antal unge vil blive visiteret til at være jobparate og uddannelsesparate, på trods af at de har problemer ud over ledigheden.

Vi tager også afstand fra den nye 3-månederssanktion. Den gør stor skade. Den nedbryder tilliden og det gode forhold, der bør være mellem borgere og sagsbehandlere, og vil bidrage til yderligere at marginalisere borgere med psykiske og sociale problemer. I det hele taget vil vi godt have afskaffet alle sanktioner i det her system. Ministeren er vist ikke klar over, hvor mange udsættelser fra lejligheder der skyldes, at lejeren mangler penge til huslejen på grund af sanktioner.

Vi kan i Enhedslisten fint tilslutte os LO's høringsbidrag, der bl.a. nævner, at nytteindsatsen skal reguleres efter samme regler som an-

sættelse med løntilskud, at personer i nytteindsats skal ansættes og aflønnes efter overenskomsten, og at der for arbejdsløse i nytteindsats skal indgås skriftlige aftaler med tillidsrepræsentanten. Endelig skal de normale rimelighedskrav også gælde for nytteindsatsen. Nytteindsatsen må kun omfatte arbejde, der ellers ikke ville blive udført. Reglerne for offentligt løntilskud skal afskaffes og erstattes af reglerne for privat løntilskud. Og efter udløbet af en periode med nytteindsats skal der tilbydes kompetencegivende uddannelse inden for det område, man har arbejdet.

Vi synes generelt ikke om nyttejob, men hvis de skal ind, skal der i hvert fald gælde de her betingelser. Nyttejob er dybest set skræmmejob, der skal vende de unge i døren, som man siger oppe i Aalborg. Formålet er, at man skal arbejde for sin ydelse, så i princippet er vi tilbage i Jens Vejmands tid.

Så er der til sidst en række spørgsmål, som helt naturligt kommer, når man læser oplægget. Hvorfor er revalidering slet ikke skrevet ind i forslaget, når alle fagfolk ved, at det er den sikreste og bedste vej til arbejde og selvforsørgelse? Hvorfor skal lønnen i offentlig løntilskudsjob sættes ned til under 82 pct. af højeste dagpengeydelse? Hvorfor kan åbenlyst uddannelsesparate ikke få løntilskudsjob? Må de kun arbejde i nyttejob? Hvorfor kan jobparate ikke længere få et tilbud om uddannelse som det første tilbud? Hvorfor gives der ikke refusion for job- og uddannelsesparate i de første 9 måneder? Og hvorfor skal der hives godt 1 mia. kr. fra nogle af de økonomisk set mest udsatte i vores samfund, som måske skal gives til skattelettelser til nogle af de rigeste eller bruges til at fjerne sodavandsafgifter?

Jeg håber og tror, at det klart fremgår af den her gennemgang, at Enhedslisten ikke kan støtte forslaget.

Kl. 11:27

Tredje næstformand (Camilla Hersom):

Tak. Der er ingen medlemmer, der har bedt om korte bemærkninger. Så er det ordføreren for Liberal Alliance, hr. Joachim B. Olsen.

Kl. 11:28

(Ordfører)

Joachim B. Olsen (LA):

Tusind tak. I 1960 var der 200.000 danskere på offentlig forsørgelse. I dag er der over 800.000. Det er på alle måder et paradoks, at udviklingen er gået i den retning. I samme periode er reallønningerne steget med over 300 pct., og produktiviteten er blevet mere end fordoblet. Det er altså på alle parametre blevet lettere at forsørge sig selv – alligevel har vi set den modsatte udvikling.

Der er kun én forklaring på denne udvikling: Politikerne har gennem meget høje sociale ydelser betalt mennesker for at holde sig væk fra arbejdsmarkedet. Høje sociale ydelser har presset mindstelønningerne op og dermed de mennesker med de færreste kompetencer ud af arbejdsmarkedet, de mennesker, som med de høje mindstelønninger ikke har været i stand til at sælge deres arbejdskraft. De høje skattefinansierede sociale ydelser har mindsket borgernes real-lønninger og dermed forbruget, hvilket også har kostet beskæftigelse.

Med dette lovforslag laver man en justering af kontanthjælpen for de under 30-årige, men der er stadig behov for omfattende ændringer af kontanthjælpssystemet. Det vil stadig være sådan, at hvis den ene i et ægtepar på kontanthjælp får et job, skal lønnen være på 35.000 kr. om måneden, for at ægteparret får øget deres rådighedsbeløb med 2.000 kr. om måneden. Det er ganske enkelt ikke realistisk for mange kontanthjælpsmodtagere at få et job til 35.000 kr. om måneden. Det vil også stadig være sådan, at 90 pct. af forsørgere på kontanthjælp vil tjene mindre end 8 kr. i timen ved at tage et job til en overenskomstmæssig mindsteløn. Det er ganske enkelt ikke rimeligt over for dem, der går på arbejde.

Denne aftale løser heller ikke det paradoks, at et stigende antal udlændinge arbejder i Danmark til overenskomstmæssige lønninger på mellem 105 og 145 kr. i timen, samtidig med at et stort antal danskere er på offentlig forsørgelse.

Når det er sagt, er der også nogle positive elementer i aftalen: Beskæftigelsen øges med 4.500 frem mod år 2020, samlevende får forsørgerpligt, og alle ledige får hurtigere samtaler, hvilket er et værktøj, vi ved virker.

Der er også elementer, som vi er skeptiske over for i Liberal Alliance. Vi er bl.a. skeptiske over for, at den økonomiske gulerod ved ikke at være uddannelsesparat eller jobparat bliver meget stor med den her reform. Alt andet lige vil det betyde, at færre kontanthjælpsmodtagere vil komme i arbejde eller uddannelse.

Men samlet set kan vi støtte denne lille justering af kontanthjælpen. Tak.

Kl. 11:31

Tredje næstformand (Camilla Hersom):

Tak for det. Der er foreløbig to medlemmer, der har meldt sig med korte bemærkninger. Den første er hr. Christian Juhl, Enhedslisten.

Kl. 11:31

Christian Juhl (EL):

Tak for det. Vil ordføreren hjælpe mig med at afklare en uklarhed? Først siger ordføreren, at man skal tjene 35.000, for at det kan betale sig at tage et job på grund af den gensidige forsørgerpligt. Bagefter siger ordføreren, at det er rigtig godt, at man har fået gensidig forsørgerpligt. Hvad mener ordføreren egentlig? Er det godt eller skidt, at det ikke kan betale sig at tage et arbejde? Eller er det godt og skidt, at man nu får forsørgerpligt? Man må vælge et standpunkt, man kan jo ikke vælge begge standpunkter.

Kl. 11:32

Tredje næstformand (Camilla Hersom):

Ordføreren.

Kl. 11:32

Joachim B. Olsen (LA):

Det er jo, fordi det er to forskellige ting, der her er tale om. Vi synes, det er rigtig godt, at lovgivningen tilpasses de forhold, der er ude i virkeligheden, og i dag er det sådan, at mange par vælger ikke at være gift, men at være samlevende. Det er jo helt fair, men hvis man vælger at bo sammen, f.eks. gennem 10 år, som jeg gjorde med min kæreste, inden vi blev gift, og f.eks. får børn sammen, køber hus sammen, så er det vel også rimeligt nok, at når mennesker tager det ansvar for hinanden på alle andre områder end lige præcis at have en vielsesattest, så forsørger de også hinanden, i tilfælde af at den ene skulle blive arbejdsløs, hvis det er muligt.

Kl. 11:33

Tredje næstformand (Camilla Hersom):

Hr. Christian Juhl.

Kl. 11:33

Christian Juhl (EL):

Jamen det gav jo ikke svar på det. Den gensidige forsørgerpligt gør så, at det ikke kan betale sig at tage et arbejde, så det hænger jo sammen. Altså, der er en indre logik i det. Personligt mener jeg, at hvert enkelt menneske har en ret og en pligt, og at det er det, vi skal tage udgangspunkt i, for så ville det altid kunne betale sig at tage et stykke arbejde.

Jeg vil gerne spørge: Når Liberal Alliance er tilhænger af forsørgerpligt, når man ikke er gift, så kunne det være rart at vide: Hvad er et ægteskabslignende forhold? Hvordan skal der skelnes? Hvordan vil ordføreren forklare, hvordan der kan skelnes imellem det og så

det bare at bo sammen og ikke være forpligtet over for hinanden? Og hvorfor er det under lovgivningen så ikke sikret, at de rettigheder, som ægtefæller har, f.eks. arveret, ret til uundnyttet skattefradrag, ret til bodeling ved skilsmisser og sådan nogle ting, følger med? Det er jo noget miskmask bare at tage en lille del af nogle rettigheder, som man har som ægtefæller, og så sige: Jamen det passer lige ind i systemet her.

Kl. 11:34

Tredje næstformand (Camilla Hersom):
Ordføreren.

Kl. 11:34

Joachim B. Olsen (LA):

Jamen det er jo korrekt nok, at den gensidige forsørgerpligt godt kan skabe incitamentsproblemer. Det er fuldstændig korrekt, men det samlede billede er jo stadig væk, at det betyder, at statskassen sparer nogle penge, fordi den så ikke skal betale de samme ydelser til par, som er samlevende. Incitamentsproblemerne, som rigtigt nok kan opstå, skal jo løses gennem yderligere reformer af kontanthjælpsystemet.

Nu glemte jeg faktisk den sidste del af spørgsmålet. Jeg ved ikke, om hr. Christian Juhl kan stille det igen.

Kl. 11:34

Tredje næstformand (Camilla Hersom):
Jo, gerne.

Kl. 11:34

Christian Juhl (EL):

Jeg vil spørge, hvorfor man kun laver et halvt lovforslag. Hvorfor giver man ikke de rettigheder, ægtefæller har, f.eks. arveret, ret til uundnyttet skattefradrag og ret til bodeling ved skilsmisse? Det er noget mærkeligt miskmask, at man kun giver den ene pligt og så ikke giver de rettigheder, der følger med.

Kl. 11:35

Tredje næstformand (Camilla Hersom):
Ordføreren.

Kl. 11:35

Joachim B. Olsen (LA):

Det, man kan sige, er vel, at indtil nu har det været en fordel ikke at være gift. Det har man haft en økonomisk fordel af, når man modtog sociale ydelser. Nu er det så sådan, at der i visse tilfælde er en lille fordel ved at være gift, men den fordel er langt mindre, end fordelene ved ikke at være gift var tidligere. Så det er en justering, som vi finder rimelig nok.

Kl. 11:35

Tredje næstformand (Camilla Hersom):
Tak for det. Så er det hr. Finn Sørensen, Enhedslisten.

Kl. 11:35

Finn Sørensen (EL):

Tak. Tak til ordføreren. Nu var ordføreren, som jo altid gerne boltrer sig i statistikker, tilbage til 1960 og nævnte, hvor mange der var på offentlig forsørgelse dengang, og hvor mange der er det i dag, og kan ordføreren så bekræfte, at det, vi kalder erhvervsfrekvensen, det vil sige, hvor stor en andel af befolkningen der er i arbejde, er steget støt igennem alle de år?

Jeg har ikke lige tallet for 1960, jeg er helt sikker på, at ordføreren har det, men i dag ved vi jo i hvert fald, at vi er oppe på en erhvervsfrekvens på knap 80 pct., en af de højeste, om ikke den højeste, i hele verden. Mit spørgsmål er: Tyder det ikke på, at det godt

kan betale sig at arbejde, siden så stor en del af befolkningen gør det? Det var det ene spørgsmål.

Det andet spørgsmål er: Hvor langt skal kontanthjælpen ned, for at ordføreren er tilfreds i forhold til sin opfattelse af, hvad det vil sige at kunne betale sig at arbejde?

Kl. 11:36

Tredje næstformand (Camilla Hersom):
Ordføreren.

Kl. 11:36

Joachim B. Olsen (LA):

Det er fuldstændig korrekt, at vi har en høj erhvervsdeltagelse i Danmark, men det er der også andre lande der har. Sverige har f.eks. overhalet os i erhvervsdeltagelse. Svenskerne har sammenlignet med os 270.000 færre på overførselsindkomst, på trods af at de faktisk har en erhvervsdeltagelse, som er lidt højere end vores. Altså, hvis vi havde samme andel af danskere på overførselsindkomst, ville det svare til, at vi havde 270.000 færre på overførselsindkomst. Samtidig kan vi konstatere, at lande omkring os som Holland og Tyskland faktisk er ved at indhente os på erhvervsdeltagelsen.

Så der er ikke nogen sammenhæng. Man kan ikke sige, at fordi vi har en høj erhvervsdeltagelse – og den er ikke meget højere end i de lande, som ligger omkring os – kan det forklare, hvorfor vi har så forholdsvis mange flere på overførselsindkomst. De to ting hænger ikke sammen.

Kan det betale sig at arbejde? Ja, det kan det for rigtig mange danskere, det kan det for langt de fleste. Nu kan man altid diskutere, hvad det vil sige at kunne betale sig at arbejde, men vi er det land, hvor det mindst kan betale sig for dem med de laveste kompetencer at komme i arbejde. Altså, forskellen på at tage et arbejde og være på overførselsindkomst er forsvindende lille for meget, meget store grupper af samfundet, og det er en af forklaringerne på, at vi har rigtig mange på overførselsindkomst.

Kl. 11:37

Tredje næstformand (Camilla Hersom):
Hr. Finn Sørensen.

Kl. 11:37

Finn Sørensen (EL):

Jeg er helt enig med ordføreren i, at der ikke nødvendigvis er nogen sammenhæng mellem erhvervsfrekvens, og hvor mange der er på overførselsindkomst, og derfor kan man jo heller ikke bruge eksemplet med Sverige til noget som helst i den sammenhæng. Men det får vi jo lejlighed til at diskutere på et lille debatmøde på Bornholm, så det ser jeg frem til.

Men jeg fik ikke svar på mit andet spørgsmål: Hvor langt skal kontanthjælpen ned, førend ordføreren synes, det er tilfredsstillende, set fra et liberalistisk synspunkt?

Kl. 11:38

Tredje næstformand (Camilla Hersom):
Ordføreren.

Kl. 11:38

Joachim B. Olsen (LA):

Det vil jeg meget gerne svare på. Vi har sagt, at kontanthjælpen for alle bør ligge på ca. 6.700 kr. Det vil ifølge Økonomi- og Indenrigsministeriets familietyppemodel, som Enhedslistens ordfører også refererede til for lidt siden, betyde, at en enlig kontanthjælpsmodtager med ét barn vil have et rådighedsbeløb på 6.183 kr. efter skat, boligudgifter, el, vand, varme og daginstitution. Det synes vi sådan set er et ganske rimeligt beløb, når man har betalt de udgifter. Tilsvarende vil en kontanthjælpsmodtager med to børn have et rådighedsbeløb på

ca. 9.000 kr. efter de før omtalte udgifter som skat osv. Et par på kontanthjælp vil have et rådighedsbeløb på 6.884 kr. Tilsvarende vil et par på kontanthjælp med ét barn have et rådighedsbeløb på 9.464 kr. efter skat. Det synes vi er rimeligt. Og må jeg lige have lov at tilføje, at Finansministeriet siger, at gennemfører man en sådan reform, sænker kontanthjælpen til 6.700 kr. og bruger provenuet på at hæve beskæftigelsesfradraget, vil det øge beskæftigelsen i Danmark med 30.000 mennesker, hvoraf de 25.000 vil være folk, der ikke længere vil være på overførselsindkomst. Det synes vi vil være en rigtig god idé og en socialt meget anstændig reform.

Kl. 11:39

Tredje næstformand (Camilla Hersom):

Tak for det. Der er ikke flere medlemmer, der har bedt om korte bemærkninger. Så er det ordføreren for Det Konservative Folkeparti, fru Benedikte Kiær.

Kl. 11:39

(Ordfører)

Benedikte Kiær (KF):

Vi står her med to lovforslag, som skal udmønte den aftale om reform af kontanthjælpen, som blev indgået her for nogle få måneder siden. I dag er der jo omkring 135.000 mennesker, som modtager kontanthjælp. Det er rigtig mange, og det er alt for mange. Ser man på dem, som modtager kontanthjælp, er der noget, der virkelig får de røde alarmlamper til både at bimle og ringe og lyse, og det er, at der er rigtig mange unge, som er på kontanthjælp. Omkring 50.000 kontanthjælpsmodtagere er under 30 år, og af dem er der rigtig mange, der ikke har en erhvervskompetencegivende uddannelse, faktisk har 9 ud af 10 ikke en uddannelse med erhvervskompetencer. Det er faktisk sådan, at kun 3 ud af 4 har gennemført maks. en folkeskoleuddannelse. Det er virkelig noget, som er ødelæggende, ikke kun for samfundet, men også for de unge mennesker, som får virkelig svært ved at få sig et arbejde, også når vi kan se, at der faktisk er rigtig mange, som har været på kontanthjælp i mange år. Faktisk kan vi se af statistikkerne, at der er nogle, der har været på kontanthjælp i nærmest årtier, og vi ved bare, at det er ødelæggende, at det er invaliderende at være på passiv forsørgelse i så mange år, og man får faktisk flere og flere problemer. Fra at man kun havde et problem med at få et arbejde, får man også alle mulige andre problemer, og hvis man ser på, hvordan familien er strikket sammen, og hvordan det er for børnene, kan man se, at den negative sociale arv især trives i sådan nogle familier. Det er noget, vi skal kigge på med alvor, det er noget, vi skal gøre noget ved. Og det gør vi nu med den her reform, som er en rigtig god reform.

Målet er, at færre skal være på kontanthjælp, enten fordi de er kommet i arbejde, eller fordi de er kommet i gang med at tage sig en uddannelse, for det er jo et problem, når mange af de unge sådan set ikke engang har en ungdomsuddannelse. Samtidig synes jeg også, det er godt, at vi med den her reform og de her to lovforslag tager et livtag med det matchsystem, som vi har haft gennem nogle år, og som på nogle områder har virket godt, men på andre områder også har haft nogle alvorlige bivirkninger. Vi gør nu op med det matchsystem, og så får vi i stedet et system, hvor vi ser på, om man er jobparat, om man er aktivitetsparat, eller om man er uddannelsesparat. Samtidig er der også med de her lovforslag lagt op til en langt mere målrettet indsats for at få de unge i uddannelse. Og for de unge, som måske har nogle problemer eller har brug for en ekstra hjælpende hånd, ligger der rigtig mange muligheder i den her reform. Og for dem, som har større sociale problemer, dem, der har komplekse problemer, er der også virkelig lagt op til en langt mere og bedre helhedsorienteret indsats for at hjælpe dem, som har nogle udfordringer.

Der er også et men, og det er, at for dem, som kan og kun har et problem, der hedder, at de ikke har noget arbejde, dvs. dem, som vi

kaller for den stærke kontanthjælpsmodtager, er der så også skruet op for bissen, ved at sanktioner er blevet betydelig skærpet. Så mens man kigger med mildere øjne på dem, som er udsatte og er i en særlig svær situation, også i forhold til sanktionssystemet, er der lagt vægt på, at dem, der kan, også skal. Der bliver stillet nogle krav; de har nogle rettigheder, men de har også pligter, og der er stillet flere krav her.

Men der er blevet sagt meget om det her forslag af de tidligere ordførere, så jeg vil egentlig runde af med at sige, at Det Konservative Folkeparti kan støtte begge lovforslag, det er ikke nogen hemmelighed, da vi også er med i reformen. Vi vil følge det nøje. Vi havde også håbet, at vi kunne have gjort noget ved de her problemer med, at det for nogle grupper sådan set ikke kan betale sig at gå fra passiv forsørgelse til at få et arbejde. Det her såkaldte kontanthjælpsloft må vi tage på et andet tidspunkt, så det altid er sådan, at det kan betale sig at gå fra en passiv forsørgelse til at tage et arbejde. Men vi støtter begge forslag.

Kl. 11:44

Tredje næstformand (Camilla Hersom):

Tak for det. Der er et enkelt medlem, der har meldt sig for en kort bemærkning, og det er hr. Christian Juhl, Enhedslisten.

Kl. 11:44

Christian Juhl (EL):

Tak. Jeg vil gerne høre ordføreren, hvordan hun har det med, at hun tilhører et tidligere regeringsparti, der er årsagen til alle de her ulykker, som hun har læst op: 135.000 på kontanthjælp, nogle af dem endda i årtier, mens regeringen, altså den borgerlige regering, sad der, 50.000 unge i kontanthjælpssystemet, 90 pct. af dem har ingen uddannelse; nogle af dem var kun lige blevet født eller var i hvert fald kun lige blevet færdige med grundskolen, da den borgerlige regering kom til.

Hvordan har fru Henriette Kjær det med at tilhøre et parti, der har haft regeringsansvaret, mens alle de her ulykker er kommet til veje?

Kl. 11:45

Tredje næstformand (Camilla Hersom):

Ordføreren, fru Benedikte Kiær.

Kl. 11:45

Benedikte Kiær (KF):

Den tager vi på et senere tidspunkt; det kommer i kategorien kvajebajer, for jeg hedder Benedikte Kiær og ikke Henriette Kjær.

Der er også nogle mennesker, som sådan set har været på kontanthjælp siden 1990'erne, som har puttet sig i systemet. Der må vi bare sige, at sådan som kontanthjælpssystemet er skruet sammen – eller som det var skruet sammen, før vi fik den her reform, og før vi fik de her to lovforslag – har der været nogle gode ting, men der er også noget, der har været skidt. Der er noget, der har været skidt i forhold til nogle af dem, som har været længst væk fra arbejdsmarkedet. De er havnet i matchgruppe 3, og der har man i kommunerne desværre ikke haft et tilstrækkeligt fokus på at hjælpe dem. Der er blevet gjort mange ting gennem tiderne, men nu får vi virkelig for alvor taget fat.

Men jeg må så også sige, at når det gælder nogle af de unge mennesker, som ikke har fået sig en uddannelse, og som sådan set heller ikke engang har fået sig en ungdomsuddannelse, er det jo sådan set noget, vi alle sammen må tage ansvar for. For det omfatter jo i høj grad også den folkeskole, vi har, hvor der er brug for at vi får styrket fagligheden og hjulpet dem, der har behov.

Kl. 11:46

Tredje næstformand (Camilla Hersom):

Hr. Christian Juhl.

Kl. 11:46

Christian Juhl (EL):

Tak. Man kan jo altid skubbe ansvaret; går man endnu længere tilbage, var der sikkert en anden socialdemokratisk regering, men man kunne jo også tage ansvaret for det og sige: Vi har haft magten i 10 år, og vi gjorde ikke en pind ved det.

En af de ting, jeg synes er rigtig, rigtig alvorlige, er det med den gensidige forsørgerpligt. Vil ordføreren forklare mig, hvordan man kan leve i et ægteskabslignende forhold? Og hvordan gives der en kort og klar definition af, hvordan man kan skelne imellem det bare at bo sammen og så et ægteskabslignende forhold? Jeg synes, at reformen stiller socialrådgiverne og kommunerne over for en ganske umulig opgave.

Kl. 11:47

Tredje næstformand (Camilla Hersom):

Ordføreren.

Kl. 11:47

Benedikte Kiær (KF):

Jeg er nu ikke enig med Enhedslistens ordfører i, at vi ikke tager ansvar; jeg synes netop, at vi tager ansvar ved at være en del af den her reform på kontanthjælpsområdet. Da vi var i VK-regeringen, tog vi også ansvar, vi fremsatte et forslag til en førtidspensionsreform, for da kunne vi også se, at der var nogle udfordringer. Den overvintrede så en valgperiode, hvorefter vi jo har indgået en glimrende aftale med regeringen omkring førtidspensionssystemet. Der er sket mange ting i VK-regeringens tid, men nu er det altså sådan, at tingene ændrer sig, og så gælder det også om at tage fat og ændre tingene i en bedre retning, og det er jo det, vi gør med de her to forslag på kontanthjælpsområdet.

Så nævner hr. Christian Juhl det her med forsørgelsesforpligtelsen over for hinanden. Jeg må så også sige, at jeg synes, det er absurd – og det hører jeg og får også mange henvendelser om – at der faktisk er mennesker, som lader sig skille, fordi de kan få mere ud af det end af at forblive gift. Så jeg synes egentlig, det er meget fint, at man har et ansvar over for hinanden, og at man også tager vare på hinanden, hvis man har brug for hjælp i kortere eller længere tid.

Kl. 11:48

Tredje næstformand (Camilla Hersom):

Tak for det. Der er ikke flere medlemmer, der har bedt om korte bemærkninger. Så er det beskæftigelsesministeren.

Kl. 11:48

Beskæftigelsesministeren (Mette Frederiksen):

Tak for det. Tak for en god debat i dag og også for en forventelig bred opbakning til de to lovforslag, vi behandler. Tak for et langstrakt, men godt politisk forhandlingsforløb om en reform af kontanthjælpssystemet, som ikke alene er afgørende nødvendig og vigtig for de borgere, der er på kontanthjælp i dag og i fremtiden, men som er vigtig for hele Danmark og det samlede danske samfund, fordi den måde, vi behandler mennesker på, der står i en udsat situation, nu engang er spejlet på, hvad det er for nogle værdier, der skal kendetegne både os danskere og det danske samfund.

Kontanthjælpsreformen er en god reform. Det er også en reform, som har været længe ventet, fordi der er så store og alvorlige problemer og fejl i det nuværende kontanthjælpssystem. Den største fejl overhovedet og af dem alle er jo, at når man først er inde i kontanthjælpssystemet, og især hvis man er der over en længere periode, er der en overhængende risiko og fare for, at man ikke kommer derfra igen. Og lige så vigtigt det er, at vi har et stærkt socialt sikkerhedsnet i Danmark – og det er vigtigt, og det er en af grundstøjlerne i det at have et moderne velfærdssamfund – lige så vigtigt er det jo, at et

sikkerhedsnet aldrig bliver til snubletråde, men snarere masker i en trampolin, der gør, at mennesker kan komme videre i deres liv.

Det synes jeg ikke at de nuværende kontanthjælpsregler har været gode nok til at sikre. Vi har i dag for mange unge på kontanthjælp. Der er for mange af de unge, der er i kontanthjælpssystemet, der ikke har nogen uddannelse. Vi har i dag for mange børn, der vokser op i Danmark med en mor eller far – ofte en mor – på kontanthjælp. Vi kan se, at der er en direkte sammenhæng mellem, om ens mor eller far har været på kontanthjælp, og om man selv er i risiko for at ende der. Vi har for mange flygtninge og indvandrere, der lever i år og årtier på kontanthjælp. Ja, vi har i det hele taget et kontanthjælpssystem, der ikke i tilstrækkelig grad sikrer, at mennesker kan komme videre i deres liv.

Med reformen her tager vi nogle afgørende skridt i den rigtige retning. Det er fuldstændig rigtigt, som det blev sagt af en af ordførerne, at det stærkeste ved reformen her er det, der sker på ungdomsområdet, at vi nu sender det meget, meget klare og tydelige signal, at unge skal være i uddannelse og ikke på kontanthjælp; at vi veksler mellem på den ene side at sige, at dem, der kan, skal – dem, der har ressourcerne, styrken, kompetencerne og forudsætningerne, tør vi godt stille flere krav til, end vi gør i dag – og på den anden side sige, at alle dem, der ikke kan endnu, skal vi passe bedre på, end vi gør.

Lad mig tage den sidste gruppe først. Vi har mange mennesker i kontanthjælpssystemet, der har sammensatte problemer, der går på tværs. Man har måske en diagnose i psykiatrien, man har måske massive sociale problemer. Det kan være, at man er ramt af hjemløshed og gæld. Det kan være, at tandsættet ikke er, hvad det har været engang. Det kan være, at der er problemer omkring ens familie. Man har været lang tid væk fra arbejdsmarkedet. Man har ingen uddannelse, og de formelle kompetencer er få. Det er ikke noget ualmindeligt billede. Og det, der er så stærkt ved den her reform, er jo, at vi bygger oven på det, vi allerede gik i gang med i reformen af førtidspensionsområdet: at det skal være slut med, at det er de mest udsatte borgere, der skal løbe spidsrod mellem mange forskellige sagsbehandlere og mange forskellige forvaltninger. Vi bliver nødt til at nå derhen, hvor det reelt bliver mennesket, der bliver sat før systemet, og hvor den udsatte borger kommer i centrum for de overvejelser, vi gør os på sundhedsområdet, socialområdet, uddannelsesområdet og beskæftigelsesområdet.

Det tog vi vigtige skridt til i reformen af førtidspensionen, hvor vi nu har fået lavet rehabiliteringsteam og resourceforløb for vores mest udsatte borgere. Nu kommer vi et skridt videre med kontanthjælpsreformen med én koordinerende sagsbehandler for de mest udsatte grupper og én plan på beskæftigelsesområdet.

Men vi stopper jo ikke der, for vi ophæver også det matchgruppesystem, der i dag skubber borgere længere væk fra arbejdsmarkedet. Jeg tror grundlæggende ikke på, at mennesker får et bedre liv, vokser og bliver stærkere af at blive overladt til sig selv, hvis de står i en i forvejen svær situation. Og hånden på hjertet er det jo det, vi har gjort i det her samfund. Vi har igennem år og årtier skubbet nogle af de mest udsatte grupper langt væk fra os andre, og alene det, at reglerne i dag, hvad angår matchgruppe 3, er sådan, at hvis du har store massive sociale problemer, skal du slet ikke være omgivet af en aktiv indsats, viser jo et forkvaklet – undskyld mit ligefrem sprogbrug – syn på mennesker, for det burde jo være omvendt, nemlig at jo sværere, du har det, jo flere problemer, du har, jo mere udsat livssituation, du befinder dig i, jo mere hjælp kan du forvente af os andre.

Kl. 11:53

Det er en af styrkerne ved den her reform, at de unge, der godt kan, skal gå i gang med uddannelse. De skal ikke spille værdifulde ungdomsår af deres liv på at sidde derhjemme og være passive. Men alle dem, hvor sindet driller, hvor økonomien driller, hvor der er svære opvækstbetingelser, hvor de formelle kompetencer er for få,

hvor livet spænder ben, hjælper vi. Vi overlader dem ikke til sig selv længere.

Vil reformen her løse alle problemer? Nej, det kan en enkelt reform ikke. Vil der fortsat være mennesker, der falder igennem vores sociale sikkerhedsnet? Ja, det vil der desværre. Men vi kommer her et skridt længere i retning af at se dem tidligere og at kunne reagere derpå.

Jeg synes, vi har fundet en ualmindelig stærk balance mellem at stille både indholdsmæssige og ydelsesmæssige krav til de unge, der godt kan, og tage mere vare på dem, der ikke kan, uden at gå på kompromis med det, der set med regeringens øjne er det vigtigste, nemlig at økonomiske incitamenter kan være et fint instrument at bruge over for alle os, der er stærke nok til at reagere derpå, men vi overfører dem ikke blindt til alle grupper. Deri har der også ligget politiske uenigheder i forligskredsen, og det tror jeg er kendt for alle. Jeg synes, at slutresultatet er fornuftigt.

Er der udfordringer på vores vej stadig væk? Ja, det er der, og der er mange. En del af dem er i øvrigt påtalt af Enhedslisten her i dag, nemlig: Er vi sikre på, at vores erhvervsskolesystem er stærkt nok, at vores ungdomsuddannelsessystem, at vores VUC, vores hf, vores SOSU-uddannelse og vores gymnasieskole og alle de andre er stærke nok til at løfte den kæmpemæssige opgave, at tusindvis af unge skal gå fra at være ufaglærte kontanthjælpsmodtagere til at få en uddannelse og et stærkere fundament at stå på? Kan vores uddannelsessystem det?

Det er ikke sikkert, at det kan det i alle facetter i dag. Skal det kunne det? Ja, det skal det da. Vores politiske mål må klart være, at når vi har en målsætning om, at 95 pct. alle unge i Danmark skal have en ungdomsuddannelse, så skal vi også have et uddannelsessystem, der kan løfte den opgave.

Løser kontanthjælpsreformen det? Nej, det gør den ikke, men den giver nogle vigtige redskaber til at nå det mål: Brobygning til de unge, der har behov for det, ret til FVU, hvis ikke man kan læse og skrive og regne på et niveau, der svarer til 9. klasse, og særlige uddannelsesforløb for vores unge enlige forsørgere, fordi vi i øvrigt gerne vil komme tættere på at bryde den negative sociale arv.

Det skal jo ikke være sådan i Danmark, at fordi man som barn er vokset op med en mor på kontanthjælp, skal man også selv være kontanthjælpsmodtager. Det barn skal have præcis lige så gode muligheder formelt og reelt som alle andre børn i det her land for at realisere sit potentiale og række ud efter de drømme og de stjerner, det måtte have i sit liv.

Så samlet set er det en ualmindelig vigtig reform for de mennesker, der er i kontanthjælpsystemet, for de mennesker, der kommer der i fremtiden, og for Danmark og de værdier, vi bygger på, nemlig at dem, der kan, skal – vi tør godt stille krav til hinanden – men vi passer til gengæld på dem, der ikke kan det endnu.

Det allersidste, jeg vil komme ind på her, er det element af snusfornuft, om man vil, som jeg synes vi har fået lagt ind i reformen. Der har med god grund været megen kritik af det, som mange igennem årene har oplevet som meningsløs aktivering. Nu går vi væk fra den sti. De unge skal i uddannelse, og kan man ikke læse og skrive og regne – og det er en alvorlig barriere for mange voksne mennesker – får man ret til at lære det, og de voksne skal arbejde for kontanthjælpen. Det er slut med at sætte folk til ting, som ikke er meningsfyldte. Det er i hvert fald den politiske intention. Nu er det op til kommunerne at skabe rammerne for, at de nyttejob, der skal oprettes i fremtiden, har en nytteværdi, har en merværdi – både for det enkelte menneske og for samfundet.

Vil der komme eksempler på ting, som er lige så fjollede som ting, vi har set i fortiden? Det vil der måske – desværre – så lad os tage dem en efter en og få dem gjort bedre.

Jeg tror grundlæggende på, og regeringen tror grundlæggende på, at jo mere meningsfyldt en indsats, man kan etablere omkring det

enkelte menneske, jo mere vokser det enkelte menneske også. Og det værste, vi kan udsætte hinanden for, er ting, der ikke har værdi – hverken på det menneskelige plan eller samfundsmæssigt.

Så vi tager altså her afgørende skridt i retning af et kontanthjælpsystem, der hviler på nogle grundlæggende sunde, kloge værdier, og som samtidig skaber forudsætningen for, at flere unge kan gå i gang med uddannelse, og at flere voksne kan få lov til at opnå en tilknytning til arbejdsmarkedet.

Vil der være problemer på vores vej fortsat? Ja, det vil der. Er der en kæmpestor implementeringsopgave ude i kommunerne? Ja, det vil der være, og det kommer til at tage tid.

Jeg tror også, det er vigtigt, at vi både fra regeringens side – og det er hermed gjort – og fra Folketingets side klart tilkendegiver over for landets kommuner, vores dygtige sagsbehandlere og vores ledige borgere, at vi vil gøre, hvad vi kan, for, at den her reform også kommer til virke i virkelighedens verden.

Kl. 11:58

Tredje næstformand (Camilla Hersom):

Tak for det. Der er foreløbig to medlemmer, der har bedt om korte bemærkninger. Den første er hr. Finn Sørensen, Enhedslisten.

Kl. 11:58

Finn Sørensen (EL):

Tak. Tak for ministerens fremlæggelse og for erkendelsen af, at vores uddannelsessystem ikke er klar til at løse den opgave, som man nu vil pålægge det med den her kontanthjælpsreform. Så synes jeg bare, det ville være en rigtig, rigtig god idé at vente med at lave sådan en reform, til vi havde fået uddannelsessystemet op på højde med det, det skal yde. Det må ministeren gerne forholde sig til.

Så er jeg ked af, at jeg må belemre ministeren med mit forkvaklede menneskesyn, som er, at hvis samfundet ikke kan give de arbejdsløse og de unge mennesker et job eller en uddannelse, skal vi sikre dem et rimeligt eksistensgrundlag. Og der har vi tidligere været enige om, at de nuværende kontanthjælpsatser var et rimeligt eksistensgrundlag, men det er vi åbenbart ikke mere.

Der synes jeg, det er stærk tobak, at ministeren fremstiller det, som om vi nu får et mere finmasket system – et mere finmasket system, som betyder, at 80 pct. af de her kontanthjælpsmodtagere, som ikke kommer i job, og som ikke kommer i uddannelse, skal leve for noget, der er tæt på det halve af det, de har i dag.

Kl. 11:59

Tredje næstformand (Camilla Hersom):

Ministeren.

Kl. 11:59

Beskæftigelsesministeren (Mette Frederiksen):

Med al respekt for min udmærkede, gode kollega hr. Finn Sørensen vil jeg sige, at det næsten altid går galt, når hr. Finn Sørensen skal konkludere, hvad jeg sagde, og hvad jeg ikke sagde. Det gør det også i den her sag, for jeg sagde ikke, at uddannelsessystemet ikke er klar til at løfte den her opgave. Jeg sagde, at det *skal* uddannelsessystemet være.

Det, der er vores opgave, set med kontanthjælpsystemets briller, er jo at være sikre på, at de unge, vi sender videre til uddannelsessystemet, faktisk er klar til at gå i gang med en uddannelse. For valgte man den lette vej bare at slippe dem fri og sige, at det måtte uddannelsessystemet klare, så ville vi ikke leve op til vores ansvar, men det er jo ikke det, vi gør. Tværtimod siger vi, at de unge, der godt kan gå i gang med en uddannelse, skal i gang med en uddannelse, og ja, de skal ikke have en højere kontanthjælpsydelse end det, de kommer til at få i SU. Det synes jeg er fornuftigt.

Men vi siger jo tilsvarende, og det er lige så vigtigt, at de unge, der ikke er klar til det endnu, skal have en bedre socialfaglig indsats,

en bedre tværfaglig indsats og en bedre uddannelsesrettet indsats, end tilfældet er i dag, altså så de bliver klar til at tage en uddannelse. Det kan være med brobygningsforløb, det kan være med ret til FVU, det kan være med et særligt forløb for enlige forsørgere. Det var det, jeg sagde.

Kl. 12:00

Formanden:

Hr. Finn Sørensen.

Kl. 12:00

Finn Sørensen (EL):

Det må referaterne så vise. Jeg hørte, at der lå en erkendelse af, at uddannelsessystemet ikke var godt nok, men det studerer vi nærmere, når vi får teksterne.

Jeg synes ikke, at ministeren forholdt sig til den anden del af mit spørgsmål. Ministerens egne tal i fremlæggelsen af forslaget reform – og de er jo, så vidt jeg kan se, ikke blevet ændret i selve lovforslaget – viser, at man forventer, at ca. 80 pct., at lidt over 80 pct. af den målgruppe, vi taler om her, ikke kommer i job, ikke kommer i uddannelse. Alligevel vil man spise dem af med nogle ydelser, der er tæt på det halve af, hvad de har i dag – en stor del af dem, i hvert fald dem, der er over 25 år.

Hvordan harmonerer det med den fattigdomsgrænse, som ministerens egen regering lige har fastlagt, og som er væsentlig højere end de henholdsvis 5.700 kr. og 6.700 kr., man vil tilbyde en meget stor gruppe, som jo ifølge ministerens egne tal ikke kommer i arbejde? Er det ikke en stor bekræftelse af, at hele den filosofi om, at det skulle skabe job og uddannelse til folk, at vi tager nogle penge fra dem, ikke holder en meter?

Kl. 12:01

Formanden:

Ministeren.

Kl. 12:02

Beskæftigelsesministeren (Mette Frederiksen):

Men der er jo en afgørende forskel her, og det er, at Enhedslisten definerer SU i Danmark som en fattigdomsydelse, og det gør vi ikke i regeringen. Det har vi aldrig gjort, og det kommer vi heller ikke til. Det er det ene, jeg vil sige.

Det andet, jeg vil sige, er, at hr. Finn Sørensen overser det måske allervigtigste i den her reform, og det er, at vi jo ikke sætter ydelserne ned over en bred kam. Vi siger jo ikke til unge mennesker, der ikke kan gå i gang med en uddannelse, at de skal leve for et lavere beløb end i dag. Tværtimod siger vi jo præcis, at dem, der har behov for at være i kontanthjælpssystemet i længere tid, end vi egentlig ønsker – fordi sygdommen, fordi de sociale problemer, fordi levevilkårene, fordi opvækstbetingelserne spænder ben – ikke skal sættes ned i ydelse. For vi tror grundlæggende ikke på den filosofi. Derimod siger vi, at de unge stærke, der har ressourcerne, har forudsætningerne og har kompetencerne til at gå i gang med en uddannelse, ikke også skal opleve den barriere, at man kan få flere penge ind på kontoen ved at blive i kontanthjælpssystemet, end hvis man går i gang med en uddannelse, der er SU-berettiget. Det er i mine øjne den rette balance og også den sunde fornuft.

Kl. 12:03

Formanden:

Hr. Joachim B. Olsen, en kort bemærkning.

Kl. 12:03

Joachim B. Olsen (LA):

Beskæftigelsesministeren sagde i sin tale nu her, at økonomiske incitamenter for de stærkeste er noget, man godt vil tage i brug – og det

gør man jo så også her. Man tror sådan set på, at det kan virke for de stærkeste. Jeg synes, det er dejligt at høre, at man i Socialdemokratiet er af den opfattelse, at økonomiske incitamenter faktisk påvirker de valg, som folk tager.

Sådan har det jo ikke altid været i Socialdemokratiet. Tidligere har det været socialdemokratisk politik, at der ved tab af arbejde skulle være fuld dækning for tabt arbejdsfortjeneste. Det var officiel socialdemokratisk politik. Det blev godt nok vedtaget, lang tid før beskæftigelsesministeren og også jeg selv blev født, og derfor vil jeg heller ikke stille beskæftigelsesministeren til ansvar for den tidligere politik, men det dominerede trods alt socialdemokratisk arbejdsmarkedspolitik i mange, mange årtier. Der må vi bare konstatere, at i den samme periode steg antallet af mennesker på overførselsindkomst i det her land, uanset konjunkturterne.

Var det en fejl fra Socialdemokratiets side dengang? Var det naivt, at man havde en tro på, at det ikke betød noget, om der var en forskel på at gå på arbejde eller ikke gøre det, og hvilken betydning det havde for, hvor mange der så var på overførselsindkomst?

Kl. 12:04

Formanden:

Ministeren.

Kl. 12:04

Beskæftigelsesministeren (Mette Frederiksen):

Jeg ved ikke, om jeg synes, at en førstebehandling af en kontanthjælpsreform er det rette sted at have en større historisk udredning og efterfølgende diskussion af, hvilke værdier i forskellige stadier af udviklingen af velfærdssamfundet der har været de rette, og hvilke konsekvenser de har haft.

Det, jeg kan sige af mere nutidig karakter, er, at det i mine øjne er en helt naturlig konsekvens af at være tilhænger af ret og pligt, at der må være tilknyttet sanktioner, hvis man ikke lever op til de pligter, man har, men også at der er et reelt ligestillet medborgerskab i forhold til rettighederne. Selvfølgelig skal det ikke være sådan i Danmark, at man har ubegrænset adgang til overførselsindkomster, ligegyldigt hvordan man i øvrigt opfører sig.

På den ene side er selve indholdet i ret og pligt: Ja, der er et stærkt socialt sikkerhedsnet, men vi forventer også af dig, at du gør, hvad du kan, for at bringe dig i en anden situation, herunder opnå tilknytning til arbejdsmarkedet. Så for mig at se er det en helt naturlig konsekvens af at være socialdemokrat og tro på ret og pligt, at der selvfølgelig også følger sanktioner.

På den anden side er det jo sådan, at man skal behandle folk ordentligt, og det med at bygge en beskæftigelsespolitik op på, at det mere handler om at opbevare, kontrollere og sanktionere end reelt at bibringe mennesker et fundament at stå på i fremtiden, er det, vi er i gang med at ændre for nærværende.

Kl. 12:06

Formanden:

Hr. Joachim B. Olsen.

Kl. 12:06

Joachim B. Olsen (LA):

Jeg synes nu ikke, det gør noget, at man en gang imellem også diskuterer de overordnede emner, som relaterer sig til de konkrete lovforslag, vi beslutter her i Folketinget. Det synes jeg ikke gør nogen skade. Og jeg synes faktisk, at det er relevant, at man i Socialdemokratiet kigger sig selv i øjnene og siger: Den filosofi, vi engang havde – som også udmøntede sig i konkret politik – om, at man skulle have fuld dækning, når man mistede sit arbejde, gjorde faktisk nogen skade. Den gjorde faktisk, at folk blev fastholdt uden for arbejdsmarkedet med store sociale konsekvenser til følge for rigtig, rigtig mange mennesker. Jeg roser beskæftigelsesministeren og Socialdemo-

kratiet for at have taget et delvist opgør med den filosofi, men lidt selvransagelse ville måske ikke være nogen skade til.

Kl. 12:07

Formanden:
Ministeren.

Kl. 12:07

Beskæftigelsesministeren (Mette Frederiksen):

Nu må man sige, at selvransagelse sjældent skader, og det gælder jo, næsten ligegyldigt med hvilke øjne man ser på det samfund, man er en del af. Generaliseringer af mennesker og mennesker i en udsat livssituation kan jo være lige så alvorligt og have lige så store konsekvenser, som hvis man blindt adopterer et princip uden at tænke det igennem for resten af samfundet.

Selvfølgelig skal det være sådan i vores samfund, at det kan betale sig at gå på arbejde. Det kan det jo også for langt, langt hovedparten af os. Hvis man følger spørgerens logik, ville de fleste i Danmark jo blive hjemme på sofaen, og sådan er danskerne ikke. Jeg tror, at man, når man tilrettelægger sin beskæftigelsespolitik – og i øvrigt sin socialpolitik – bliver nødt til at lægge til grund, at langt hovedparten af os gerne vil, at langt hovedparten også gør sig umage, og at folk en gang imellem, på trods af hvordan livsvilkårene i øvrigt er, gør, hvad de kan, for at være en aktiv del af det her samfund. Forudsætningerne for at kunne det er forskellige, og barriererne er fortsat til stede i nogle menneskers liv, og jeg tror, at det er der, man skal bruge sin primære energi.

Kl. 12:08

Formanden:

Hr. Christian Juhl for en kort bemærkning.

Kl. 12:08

Christian Juhl (EL):

Mange tak. Arbejdsministeren sagde, at vi skulle gøre op med det forkvaklede syn på mennesker. Der har tidligere været en debat mellem arbejdsministeren og hr. Finn Sørensen om den meget lave ydelse for job- og uddannelsesparate, der jo sættes ned. Er det at sætte ydelserne ned i stedet for at vise mennesker tillid at gøre op med et forkvaklet syn på mennesker ifølge ministerens opfattelse? Er det ikke rigtigt, at der i forvejen er stor forskel på at få kontanthjælp og være på SU i den forstand, at det kan betale sig at være på SU under alle omstændigheder? Hvorfor kan det det? Det kan det, fordi man kan have erhvervsarbejde, man kan tage lån, man får en række studierabatter til transportmidler og bolig osv., og det vil sige, at man som studerende rent faktisk har en økonomi, der svarer til 10.000-12.000 kr. om måneden. Det siger de studerendes organisation i hvert fald. Hvorfor skal nogle ydelser presses helt i bund, helt ned på SU-niveau? Det er der stort set ingen der lever for i Danmark i dag, medmindre de har rige forældre.

Kl. 12:09

Formanden:

Ministeren.

Kl. 12:09

Beskæftigelsesministeren (Mette Frederiksen):

Jamen hele pointen er jo, at den unge, der er i kontanthjælpssystemet, og som har forudsætningerne for at kunne gå i gang med en uddannelse, ikke skal blive i kontanthjælpssystemet, men skal væk derfra hurtigere, end ti heste kan løbe, for det er et farligt sted at være. Det burde ikke være sådan, men kontanthjælpssystemet er et af de farligste steder at være i Danmark, fordi der er en risiko for, at folk bliver der.

Vi kan se af den forløbsundersøgelse, Arbejderbevægelsens Erhvervsråd har lavet, at en stor del af den gruppe af unge arbejdsløse, der i start-1990'erne bad om det, der dengang hed bistandshjælp, var stærke unge, der havde det problem, at de var ramt af en økonomisk krise og af arbejdsløshed. En del af dem kom aldrig derfra. Og risikoen ved den fastholdelse – og min påstand om, at det sjældent er det bedste liv, der leves langvarigt i kontanthjælpssystemet – tæller så meget for mig og er af et sådant omfang, at jeg vil gøre stort set hvad som helst for at få de unge hurtigt væk fra kontanthjælpssystemet først og fremmest af hensyn til dem selv. Jeg vil helst ikke have, at man spiller vigtige ungdomsår af sit liv på kontanthjælp. De unge skal i gang med en uddannelse.

Kl. 12:10

Formanden:

Hr. Christian Juhl.

Kl. 12:10

Christian Juhl (EL):

Det tror jeg ikke at der er nogen der er uenige med arbejdsministeren i, men »vi skal gøre op med et forkvaklet syn på mennesker«, siger ministeren. Det er der, jeg spørger: Er det at gøre op med et forkvaklet syn på mennesker at sætte dem ned på en ekstremt lav ydelse, når vi på forhånd ved, at mange af dem aldrig får en uddannelse eller et job – eller i hvert fald ikke i overskuelig fremtid får en uddannelse eller et job? Jeg ønsker det samme som ministeren, nemlig at de får det, men virkeligheden taler jo et andet sprog, og derfor siger jeg: Skulle det ikke være sådan, at man også kan overleve, når nu argumentet, at det skal kunne betale sig at gå på SU, slet ikke holder? Det er det, jeg mener, og derfor mener jeg, at der stadig væk er en ufattelig stor grad af et forkvaklet menneskesyn i det her oplæg.

Kl. 12:11

Formanden:

Ministeren.

Kl. 12:11

Beskæftigelsesministeren (Mette Frederiksen):

Men hvorfor lægge den præmis, at de unge ikke skal i gang med en uddannelse, ind? vil jeg spørge hr. Christian Juhl. Har hr. Christian Juhl overhovedet ret i påstanden om, at de unge ikke kommer i uddannelse? I dag skal unge ikke stå til rådighed for uddannelse i kontanthjælpssystemet. Det skal de i fremtiden. Det burde i virkeligheden glæde hr. Christian Juhls sociale hjerte, at vi med den her kontanthjælpsreform tager det ideologisk vigtige skridt væk fra, at unge uden uddannelse i dag skal stå til rådighed for et ufaglært arbejdsmarked, i stedet i fremtiden skal stå til rådighed for et uddannelsessystem, for det er jo den sikreste vej til at understøtte, at de får et stærkere fundament at stå på.

Det er jo i virkeligheden en kæmpe ideologisk sejr, at man går væk fra at tænke den ikkeuddannede unge kontanthjælpsmodtager som en del af en ufaglært arbejdsstyrke til at bruge de penge og den tid, der skal til, for at vedkommende bliver så dygtig, at vedkommende kan trække sig ud af den livssituation, vedkommende er i, qua en uddannelse. Præmissen om, at den unge skal blive i kontanthjælpssystemet i lang tid, er forkert, for vi taler her kun om unge, der er vurderet til at være uddannelsesegnede og derfor efter ganske kort tid – gerne enten uger eller måneder – går i gang med en uddannelse.

Kl. 12:12

Formanden:

Jeg tror, at vi overholder forretningsordenen og siger tak til ministeren, for så er der ikke flere, der har bedt om ordet inden for forretningsordenen.

Så er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslagene henvises til Beskæftigelsesudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. Det er vedtaget.

Det sidste punkt på dagsordenen er:

3) 1. behandling af lovforslag nr. L 228:

Forslag til lov om ændring af lov om uddannelsesordning for ledige, som har opbrugt deres dagpengere, lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, lov om ferie og lov om kommunal udligning og generelle tilskud til kommuner. (Forlængelse af uddannelsesordningen for ledige, målretning af 6 ugers selvvalgt uddannelse m.v.).

Af beskæftigelsesministeren (Mette Frederiksen).
(Fremsættelse 28.05.2013. (Omtrykt)).

Kl. 12:13

Forhandling

Formanden:

Forhandlingen er åbnet. Hr. Hans Andersen som ordfører for Venstre.

Kl. 12:13

(Ordfører)

Hans Andersen (V):

I Venstre mener vi, at det er helt nødvendigt at holde fast i det reformspor, som blev lagt af den tidligere regering. Det er og bliver forudsætningen for, at vi kan fastholde en stærk dansk økonomi, skabe vækst og ikke mindst, at vi kan bidrage til at forbedre Danmarks konkurrenceevne og dermed få skabt flere nye rigtige arbejdspladser.

Med L 228 står vi i dag og skal tage stilling til endnu en lappeløsning. Det er meget trist, at regeringen følger sig nødsaget til at lave om på dagpengereglerne. Det vil udhule effekterne og gevinsterne ved den dagpengereform, som blev indført med De Radikales stemmer i 2010. Det er skuffende, at regeringen bruger 3,3 mia. kr. på den ene akutpakke efter den anden og stadig ikke har fået skabt de arbejdspladser, der er brug for. Regeringen bruger simpelt hen pengene forkert.

Vi vil alle sammen gerne have Danmark helskindet gennem den internationale økonomiske krise. Det vil altid være Venstres holdning, at vi skal investere massivt i beskæftigelse og vækst, så færre bliver ledige og flere kommer i arbejde. Det her lovforslag får ingen i job. Vi skal have en varig og ordentlig løsning til de ledige, og det får vi ikke ved at forlænge dagpengeperioden, hvad enten vi kalder det en uddannelsesydelse, arbejdsmarkedsydelse eller noget tredje.

Der er ikke nogen tvivl om, at det er sværere at finde et job nu, end det var for bare 5 år siden, men der er trods alt en utrolig stor udskiftning på det danske arbejdsmarked. Hver eneste dag får 1.300 nyt job i Danmark, 41.000 får nyt job pr. måned. Og vi ved, at flere ledige kommer i job, når dagpengeperioden er ved at udløbe. Vi ved også, at man så er mere villig til at søge bredt både geografisk og fagligt. Og vi ved, at for hver dag man er på offentlig understøttelse, bliver det sværere og sværere at komme ud på arbejdsmarkedet igen. Jobcenterchefer og virksomheder landet over sagde jo tilbage i maj måned, at den forkortede dagpengeperiode begyndte at vise resultater.

Nu står vi så tilbage med et lovforslag om en forlængelse af uddannelsesordningen, og det må ærlig talt virke forvirrende for danskerne, for det er jo uforudsigeligt, hvad det næste træk så vil være.

For kort tid siden sagde beskæftigelsesministeren nemlig, at det at fastholde mennesker år efter år på dagpenge hverken er løsningen på de lediges problemer eller svaret på Danmarks udfordringer, men i dag er regeringens holdning så en anden.

Dette forslag trækker Danmark i en forkert retning, og det er trist, at De Radikale ikke har kunnet stå fast. Vi kan derfor ikke støtte lovforslaget. Og så skal jeg hilse fra De Konservative og sige, at de heller ikke kan støtte dette lovforslag. Tak.

Kl. 12:17

Formanden:

Der er en række korte bemærkninger. Jeg har noteret otte, og det tror jeg også er det antal, vi kan nå inden for en halv times tid, som vil være normal procedure. Så man behøver ikke at tænke over flere korte bemærkninger.

Det er først fru Ane Halsboe-Jørgensen.

Kl. 12:17

Ane Halsboe-Jørgensen (S):

I forbindelse med lovbehandlingen af reformen tilbage i 2010 udtalte Venstres på daværende tidspunkt beskæftigelsesminister, fru Inger Støjberg, meget skræmmende, da hun bliver spurgt, om dagpengereformen vil betyde sociale problemer – og her citerer jeg: Nej, det vil den ikke.

Nu ved jeg ikke, hvilken målestok Venstre bruger til at måle sociale problemer, men mener Venstre og Venstres ordfører her i dag virkelig ikke, at det er et socialt problem, hvis 30.000 mennesker opbruger deres dagpengere?

Kl. 12:18

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 12:18

Hans Andersen (V):

Vi er sådan set optaget af at sikre, at flere kommer i job. Og vi har den tilgang, at vi sådan set hellere vil bruge 3,3 mia. kr. til at skabe flere job, end vi vil fastholde mennesker på offentlig forsørgelse i 3 og 4 år.

Kl. 12:18

Formanden:

Fru Anne Halsboe-Jørgensen.

Kl. 12:18

Ane Halsboe-Jørgensen (S):

Det er jeg sikker på at vi alle sammen er enige om. Men ordføreren bliver ved med at tale om varige og ordentlige løsninger for mennesker. Ordføreren bliver ved med at tale om arbejde til mennesker. Og ordføreren bliver ved med at sige, at de her 30.000 hellere skal i arbejde. Nu er faktum så bare, at de her 30.000 mennesker ikke er i arbejde og heller ikke for nuværende har udsigt til at komme det, inden de har opbrugt deres dagpengere. Vil Venstre helt nægte at forholde sig til det faktum, eller vil Venstre forholde sig til, hvorvidt det rent faktisk, når det nu ser ud til at ske, vil give sociale problemer – ja eller nej?

Kl. 12:19

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 12:19

Hans Andersen (V):

Vi har jo det problem, at regeringen sådan set lyttede for sent. Måske har regeringen slet ikke lyttet. For Venstre foreslog allerede sidste forår, at vi skulle lave en erhvervsskattepakke, der kunne få gang i

hjulene. Vi foreslog det igen i efteråret. Nu har vi lavet en vækstpakke sammen med regeringen. Det er fint. Men det er jo for sent efter Venstres opfattelse. Vi skulle sådan set skabe flere job, og vi skulle have gjort det hurtigere.

Vi har så den opfattelse, at vi hellere vil bruge de 3,3 mia. kr. på at skabe reelle job end på at fastholde mennesker i langvarig ledighed.

Kl. 12:19

Formanden:

Tak. Hr. Leif Lahn Jensen for en kort bemærkning.

Kl. 12:19

Leif Lahn Jensen (S):

Tak. Jeg vil godt starte med at sige tillykke til hr. Hans Andersen for hans titel som arbejdsmarkedsordfører. Jeg glæder mig selvfølgelig til samarbejdet.

Så går vi så til der, hvor vi er uenige. Jeg vil sige, at det jo er meget, meget trist at høre, at arbejdsmarkedsordføreren fra Venstre bruger rigtig meget tid på at snakke arbejdspladser. Jeg er nødt til at sige til hr. Hans Andersen, at om 18 dage er der utrolig mange mennesker, der ikke har noget at leve af, som mister deres dagpenge og ikke ved, hvordan de skal betale deres husleje, ikke ved, hvordan de skal betale deres udgifter. Og så siger hr. Hans Andersen: Jamen vi skal nok skaffe dem arbejdspladser. Så er jeg nødt til at spørge hr. Hans Andersen: Hvilke arbejdspladser vil man skaffe de mennesker på 18 dage?

Kl. 12:20

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 12:20

Hans Andersen (V):

Vi skal sådan set sikre, at de ledige kommer i job, og jeg nævnte også i min ordførertale, at der var 1.300 mennesker, der fik nyt job hver dag – 40.000 om måneden. Det er jo de job, som de ledige skal have; det er de job, de skal ud i; det er de job, de skal ud at virke i. Der handler det jo både om, at vores beskæftigelsessystem skal være langt, langt bedre til at matche, og så handler det om, at vi i modsætning til regeringen synes, at vi skulle bruge kræfterne på at skabe vækst og dermed varige job. Det er sådan set den bedste løsning på den udfordring, vi står over for.

Kl. 12:21

Formanden:

Hr. Leif Lahn Jensen.

Kl. 12:21

Leif Lahn Jensen (S):

Jamen det lyder da rigtig godt. Problemet er bare, at de arbejdspladser ikke er der. Og jeg fik overhovedet ikke et svar på, hvor Venstre vil skaffe de arbejdspladser. Det eneste, jeg kan se Venstre er kommet med bud på, er, at man for at skaffe arbejdspladser vil skrue på arveafgiften. Kan Venstres ordfører fortælle os og alle dem, der lytter, hvor mange arbejdspladser man kan skaffe inden 18 dage ved at skrue på arveafgiften?

Kl. 12:22

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 12:22

Hans Andersen (V):

Det er jo ét forslag blandt flere for at give bedre rammevilkår for det danske erhvervsliv. Det handler om, at vi sådan set hellere vil bruge

3,3 mia. kr. på at sænke skatter og afgifter, end vi vil bruge 3,3 mia. kr. på at sikre at fastholde mennesker i langvarig forsørgelse. Det er jo det, det her forslag går ud på.

Kl. 12:22

Formanden:

Fru Pernille Rosenkrantz-Theil for en kort bemærkning.

Kl. 12:22

Pernille Rosenkrantz-Theil (S):

Jamen hvis det her med arveafgiften bare er ét blandt mange forslag, Venstre har, til, hvordan man skal skaffe 30.000 arbejdspladser på 18 dage, så vil jeg da gerne høre resten. Hvad er det, Venstre har at byde på? Der er 18 dage – uret tikker, folk mister deres forsørgelse om 18 dage. Hvad er det, Venstre mener at man helt seriøst kan nå? Man kan ikke engang nå at første-, anden- og tredjebehandle et forslag om en arveafgift inden for de næste 18 dage. Det kan ganske simpelt ikke lade sig gøre. Så hvad er det for andre forslag, Venstre har i posen?

Kl. 12:23

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 12:23

Hans Andersen (V):

Vi mener sådan set – og har jo sagt det siden foråret sidste år – at Danmark har brug for at få en større vækst. Vi glæder os over, at regeringen så har lyttet her i foråret, og vi har indgået en aftale om en vækstpakke. Så handler det jo om, at vi skal videre derfra. Der har vi så en anden prioritering, når det handler om at bruge 3,3 mia. kr. Vi vil bruge dem på at skabe bedre rammevilkår – arveafgiften er nævnt; vi vil fjerne femdoblingen af NO_x-afgiften, bare for at nævne nogle eksempler.

Så handler det jo også om – det nævnte jeg også – at vi får matchet bedre; at jobcentrene fastholder det drive, der var blandt flere jobcenterchefer, for nu lykkedes det faktisk at matche. Det drive, det incitament er fjernet nu med regeringens tiltag med en uddannelsesordning.

Kl. 12:24

Formanden:

Fru Pernille Rosenkrantz-Theil.

Kl. 12:24

Pernille Rosenkrantz-Theil (S):

På 18 dage vil det jo ikke kunne lade sig gøre at lovbehandle de forslag, som Venstres ordfører taler om – altså, på 18 dage kan det ikke lade sig gøre. Det virker, som om Venstre befinder sig på en fuldstændig anden planet i forhold til det her spørgsmål. Vi står med nogle konkrete mennesker, næsten 30.000 danskere, som står uden nogen former for forsørgelse om 18 dage. Hvad forestiller Venstre sig i forhold til den konkrete gruppe? Når Venstres ordfører siger, at Venstre har andre prioriteringer, er det så en anden måde at sige på, at Venstre bare ikke prioritere den gruppe – skidt pyt med dem, det må de selv ligge og rode med?

Kl. 12:24

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 12:24

Hans Andersen (V):

Men fru Pernille Rosenkrantz-Theil ved jo godt, at de her mennesker, som er i den ulykkelige situation at risikere at falde ud af dag-

pengesystemet, jo ikke står uden offentlig forsørgelse, hvis de er berettiget til kontanthjælp.

Vi er jo også, ligesom Socialdemokraterne er, optaget af, at der faktisk er et sikkerhedsnet i det her velfærdssamfund. Vi har lige haft en lovbehandling af kontanthjælpssystemet – så man *kan* få kontanthjælp. Så der er ingen mennesker, der står uden offentlig forsørgelse, hvis man er berettiget til kontanthjælp. Og så er der lige den pointe, at regeringen jo ikke løser problemet med, at der faktisk er 4.000-6.000 mennesker, der falder ud af dagpengesystemet, og som ikke bliver samlet op af det her lovforslag. Men det er mennesker, der så åbenbart ikke bekymrer regeringen, for dem har regeringen ikke taget hånd om.

Kl. 12:25

Formanden:

Hr. Lennart Damsbo-Andersen for en kort bemærkning.

Kl. 12:25

Lennart Damsbo-Andersen (S):

Den forrige spørger var inde på en teori om, at ordføreren og Venstre befinder sig på en anden planet. Jeg tror nu mere, at Venstre og ordføreren allerede har besluttet sig for, at det er sommerferie, og har lagt sig i hængekøjen og så er ligeglade med, at der om 18 dage er i omegnen af 30.000 mennesker, som risikerer at miste deres forsørgelse.

Man kan komme med alle mulige regnestykker, og det gør ordføreren jo så også. Men uanset hvad er der en del af de her mennesker, som mister forsørgelsen, og det vil Venstre så ikke tage ansvaret for. De ville gerne for 2 år siden tage ansvaret for at halvere dagpengeperioden, men ikke tage ansvaret for, at der var en del af de her mennesker, som kunne risikere at miste forsørgelsen. Dengang var den daværende minister meget kæk og sagde, at det var et sted mellem 2.000 og 4.000 mennesker, der ville ryge ud af dagpengesystemet.

Nu står vi altså i en anden situation. Hvordan kan det være, at Venstre ikke kan se forskel på et sted mellem 2.000 og 4.000 og så 30.000 mennesker?

Kl. 12:26

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 12:26

Hans Andersen (V):

Helt grundlæggende synes vi, at de 3,3 mia. kr., som regeringen nu efterhånden har brugt på fem lappeløsninger, skulle have været ude at arbejde. De skulle have været ude at arbejde og skabe nogle flere job, på grund af at virksomhederne faktisk kommer til at tro på fremtiden. Det er det bedste værktøj, vi overhovedet kan have i forhold til mennesker i ledighed; det er, at de kommer ud og får et job.

Ud over det synes jeg, at vi skal lytte til jobcentercheferne, når de siger, at nu er dagpengereformen faktisk begyndt at virke. Men det lytter Socialdemokraterne ikke til. De overhører det og kommer med endnu en lappeløsning som den i dag.

Kl. 12:27

Formanden:

Hr. Lennart Damsbo-Andersen.

Kl. 12:27

Lennart Damsbo-Andersen (S):

Uanset hvor godt dagpengereformen virker, er situationen stadig væk den, at den måde, som samfundet har udviklet sig på, gør, at der er 30.000, der står til at miste dagpengene om 18 dage, og de 18 dage vil Venstres ordfører så ikke forholde sig til.

Jeg kan forstå, at Venstre mener, at man allerede for lang tid siden har lavet en eller en pakke med nogle vækstreformer, som man gerne vil fremlægge – for i hvert fald 3 mia. kr., som man gerne vil bruge, ikke? Jeg noterede mig ved afslutningsdebatten her i forrige uge, at den vækstpakke, vi behandlede i går, blev omtalt som en fin lille pakke. Hvorfor i alverden har man ikke taget den store pakke, som Venstre mener at man skal have, og som åbenbart ligger i skuffen, op og taget den i anvendelse, så man er sikker på, at der ikke om 18 dage er 30.000 mennesker, der risikerer at miste deres forsørgelse? Hvor er den store pakke henne?

Kl. 12:28

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 12:28

Hans Andersen (V):

Vi havde en række forslag med til forhandlingerne om vækstpakken – en række forslag – og dem ville vi sådan set gerne gennemføre. Der var også et forslag om byrdestop, men det kunne vi ikke blive enige om. Så Venstre er sådan set kommet med en række forslag til at skabe bedre rammevilkår for vores virksomheder. For vi mener sådan set – og det er dér, vandene skilles – at 3,3 mia. kr. var bedre brugt på at skabe nogle arbejdspladser end på at fastholde mennesker i varig forsørgelse.

Kl. 12:29

Formanden:

Hr. Jens Joel for en kort bemærkning.

Kl. 12:29

Jens Joel (S):

Tak for det. Derfor har jeg lyst til at sige: Jorden kalder hr. Hans Andersen og Venstre! Det har den sådan set gjort i lang tid i forhold til det her spørgsmål. Da man i 2010 præsenterede genopretningsaftalen, blev der sagt – det var hr. Lars Løkke Rasmussen, der sagde det – at det ville være på et tidspunkt, hvor vi med sikkerhed ville være helt fri af krisen. Fru Inger Støjberg sagde på daværende tidspunkt, at timingen var helt perfekt. Det tror jeg ikke at de tusindvis af mennesker, som om 18 dage mister forsørgelsen, synes. Men fred være med det, hvis hr. Hans Andersen bare ville give mig et bud på, hvad de mennesker skal gøre om 18 dage. Kan vi ikke høre det nu?

Kl. 12:30

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 12:30

Hans Andersen (V):

Jeg er optaget af, at de kommer i job. Jobcentercheferne, jobcentrene, medarbejderne i jobcentrene knokler løs for at få de her mennesker i job. Og det lykkes faktisk også. Der er jo også virksomheder, der i dag siger: Nu kan vi faktisk også få arbejdskraften. Nu skal vi ikke ansætte østeuropæere til de job, der er. Så dagpengereformen virker faktisk, og det er derfor, vi synes, at det er forkert endnu en gang at lave en lappeløsning i forhold til den dagpengereform, som et stort flertal her i Folketinget har stået bag.

Kl. 12:30

Formanden:

Hr. Jens Joel.

Kl. 12:30

Jens Joel (S):

Nu synes jeg, det bliver meget interessant. Det vil sige, at man tror, at forudsætningen for, at folk lige nu får arbejde, at der heldigvis er

nogle, der gør det, og at forudsætningen for, at folk søger, er, at der om 18 dage vil være tusindvis af mennesker, der mister dagpengereguleringen. Mener Venstre, at det er grunden til, at der er folk, der kommer i arbejde, altså at det, at man holder nogle sultende, at man sørger for, de ikke har nogen forsørgelse, er det, der gør, at folk søger? Er det i virkeligheden det, det handler om? Mener Venstre, at det er sådan, verden hænger sammen?

Kl. 12:31

Formanden:
Ordføreren.

Kl. 12:31

Hans Andersen (V):

Som jeg nævnte i min ordførertale, er der sådan set 1.300 mennesker, der hver dag kommer i job. Der vil også være ledige, der kommer i job på den måde. Det er ikke kun mennesker, der skifter fra et job til et andet. Jobcentercheferne og jobcentermedarbejderne knokler sådan set løs for at få de ledige i job, og det lykkes faktisk. Store virksomheder siger faktisk også nu, at de ansætter ledige. Og det er jo den rigtige vej, det er den vej, vi skal.

Så jeg er sådan set ikke enig i, at vi nu skal rulle dagpengereformen tilbage eller supplere den med en lappeløsning. Jeg synes sådan set, at vi skal stå fast på den dagpengereform, som et stort flertal her har vedtaget.

Kl. 12:32

Formanden:

Hr. Jan Johansen for en kort bemærkning.

Kl. 12:32

Jan Johansen (S):

Når jeg tager hjem i weekenden til Munkebo, møder jeg nogle af mine gamle kollegaer, som jeg har arbejdet sammen med igennem 20-30 år. De har passet deres arbejde, de har altid betalt deres skat, de har altid betalt til en forsikring, og de har aldrig ligget samfundet til last. Nu kan de ikke få et arbejde, de søger bredt, de søger faktisk rigtigt bredt også uden for landet. Jobbene er der bare ikke. Hvad skal jeg sige til mine gamle kollegaer? Hvad skal jeg sige til dem om 18 dage, når de står til at falde ud? De har altid passet deres arbejde, og de vil rigtig gerne have et arbejde. Det er det højeste ønske, de har. De har et lille hus, som de har købt, og som de også risikerer at miste. Hvad skal jeg sige til dem?

Kl. 12:32

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 12:32

Hans Andersen (V):

Vi er sådan set optaget af, at de kommer i job, og Venstres svar på det er, at der bliver skabt flere arbejdspladser, og forudsætningen for det er, at vi får skabt nogle bedre rammevilkår for vores virksomheder i det her land. Der finder vi bare, at de 3,3 mia. kr., som regeringen nu vil bruge på fem lappeløsninger alt i alt, var bedre anvendt, hvis vi fik reduceret vores skatter og afgifter i det her land. Det er da med til og kan være med til at skabe nogle flere arbejdspladser, således at de ledige også på Fyn kan komme i job.

Kl. 12:33

Formanden:

Hr. Jan Johansen.

Kl. 12:33

Jan Johansen (S):

Jeg kan forstå, at hr. Hans Andersen ikke kan svare eller i hvert fald give et svar, som jeg kan bringe med hjem, men jeg kan spørge ordføreren, om det ikke er Venstres gruppe, der tager fejl. Hjemme i Munkebo har jeg fået mange tilkendegivelser fra borgerlige vælgere om, at det, vi gør lige for øjeblikket, er det rigtige. Vi kan ikke lade de mennesker, der altid har passet deres arbejde, falde uden for systemet. Hr. Hans Andersen får en chance til: Hvad skal jeg sige til de mennesker, der står til at falde ud om 18 dage, og som har passet deres arbejde, altid har betalt deres skat, aldrig ligget samfundet til last og gerne vil have et arbejde? Hvad skal jeg sige til dem?

Kl. 12:34

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 12:34

Hans Andersen (V):

Jeg vil supplere det svar, jeg sådan set har givet én gang på spørgsmålet, med at sige, at jobcentrene spiller en rolle her, og de er faktisk blevet bedre – de skal blive bedre, men de er også blevet bedre til at sikre, at mennesker kommer i job. Det går sådan set den rigtige vej. De økonomiske vismænd siger også, at dagpengereformen virker, flere kommer i job. De advarer sådan set mod den her lappeløsning, som regeringen vil indføre nu. Så svaret er jo ikke at lave endnu en lappeløsning. Svaret er at sikre, at vi får skabt nogle flere job i det her land, således at de ledige kan komme ud i varige job.

Kl. 12:35

Formanden:

Hr. Christian Juhl for en kort bemærkning.

Kl. 12:35

Christian Juhl (EL):

Tak. Venstre er optaget af mange ting, men jeg synes, Venstre er optaget af nogle ting, som gør, at de – godt nok på en gentlemanagtig måde – dækker over en meget kynisk politik. Det var Venstre, der lavede rav i systemet i 2010 og smadrede dagpengesystemet, men de vil ikke tage ansvaret for de mennesker, der nu står og har problemer, fordi man er optaget af, om erhvervslivet har nogle penge i kassen.

Det kan betale sig at arbejde i Danmark. Arbejdsløse søger på livet løs. Der er ikke mange nye job, tværtimod. De tre fakta stillet op over for, at der er mange, der skifter job undervejs, rejser jo klart et spørgsmål: Gad vide, om Venstre er optaget af, hvordan man får dem i arbejdsløshedskøen ind på arbejdspladserne, mens dem, der skulle have jobbet, så kommer ud og er på understøttelse imens, så folk i hvert fald skiftes til at være arbejdsløse? Det må være det, der ligger i, at man ikke vil sikre en ordentlig ydelse, nemlig at folk skiftes til at være arbejdsløse, mens der ikke er arbejdspladser nok.

Hvad vil ordføreren gøre for, at der sker den nødvendige udskiftning, så de arbejdsløse også kommer ind og får en chance?

Kl. 12:36

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 12:36

Hans Andersen (V):

Hr. Christian Juhl spørger helt overordnet set til omsætteligheden på det danske arbejdsmarked. Det danske arbejdsmarked er jo meget dynamisk. Det hjælper sådan set de ledige til at få job, finde job. Jeg tror ikke, man finder et arbejdsmarked, hvor der er så stor dynamik som det danske. Jeg kan nævne et tal på 1.300 nye job, der bliver be-

sat hver dag. I første kvartal af 2013 var der faktisk 170.000 job, der blev besat, og det er jo med til, at man som ledig har en mulighed for at komme ud og finde et job. Det er da glædeligt. Det kan jeg ikke forstå at hr. Christian Juhl vil sætte spørgsmålstegn ved. Det er da en fordel, en styrke ved arbejdsmarkedet.

Kl. 12:37

Formanden:

Hr. Christian Juhl.

Kl. 12:37

Christian Juhl (EL):

Det er netop det, jeg påpeger over for ordføreren: 1.300 nye job. De arbejdsløse søger alle sammen på livet løs. Der er mere end ti arbejdsløse til hver eneste stilling, der er ledig, og der er selvfølgelig kun en af dem, der får et job. Arbejdsløse søger alt, hvad de kan, men der er ikke ret mange af dem, der får job, og der er mærkeligt nok ret mange, der bliver i arbejdsløshedskøen. Så spørger jeg ordføreren: Hvordan sørger vi for, at *de* kommer ud og får nogle af jobbene? Det betyder selvfølgelig, at de fortrænger nogle af de andre, der kommer fra et job til et andet, og så må de jo så være ledige, indtil der igen er vækst i Danmark.

Det ser ud, som om Venstre er fuldstændig ligeglad med, at den rotation, sådan at de arbejdsløse kommer ud, kommer til at fungere. Der må jo ske et eller andet, når der ingen vækst er i erhvervslivet. Man kan jo ikke bare sige: Nå jo, men der er nogle stillinger. De arbejdsløse får notorisk ikke de stillinger.

Hvad kan vi gøre, for at de får de job? Skal vi tvinge arbejdsgiverne til at tage dem først, eller hvordan kan vi gøre det? Noget må jo gøres, ellers står de uden forsørgelse.

Kl. 12:38

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 12:38

Hans Andersen (V):

For det første er der sådan set ikke nogen, der står uden forsørgelse. Hvis man er berettiget til kontanthjælp, fordi man ikke har formue eller anden indkomst, så kan man få kontanthjælp i det her land. Det er, som om det forsvinder lidt i debatten, som om det er dagpenge eller ingenting. Man kan sådan set godt få kontanthjælp. Vi har lige behandlet et lovforslag om kontanthjælpssystemet. Så kontanthjælp kan man få, hvis man ikke har formue eller anden indkomst. Det er den ene ting.

Den anden ting er jo, at jeg ikke tror, at tvang, som Enhedslisten her foreslår, hjælper meget, i forhold til at ledige skal ud i job. Det, der hjælper, er sådan set, at der bliver skabt reelle nye job i det her land, og det medvirker vi gerne til i Venstre.

Kl. 12:39

Formanden:

Hr. Eigil Andersen for en kort bemærkning.

Kl. 12:39

Eigil Andersen (SF):

Mange tak for det. Da et borgerligt flertal gennemførte forkortelsen af dagpengeperioden fra 4 til 2 år, sagde Venstres daværende beskæftigelsesminister, fru Inger Støjberg, at 2.000-4.000 ledige ville miste dagpengereetten årligt. Nu ved vi, at tallet er 30.000. Vil Venstres ordfører så betegne forudsætningerne for dagpengereformen som opfyldt eller bristet?

Kl. 12:40

Formanden:

Ordføreren.

Hans Andersen (V):

De tal var jo det bedste skøn, man havde på daværende tidspunkt. Vi står sådan set stadig bag dagpengereformen, og vi mener stadig, at vi skal stå fast på den. Vismændene siger jo i deres seneste rapport, at den faktisk også virker; at selv i en periode, hvor jobbene ikke er så mange, som de har været, virker dagpengereformen sådan set. Det er positivt, det skal vi da stå ved. Vi skal ikke skabe usikkerhed med endnu en lappeløsning, det medvirker Venstre ikke til.

Kl. 12:40

Formanden:

Hr. Eigil Andersen.

Kl. 12:40

Eigil Andersen (SF):

Jeg tror, det er tydeligt for enhver, der følger den her debat, at der her er tale om, at forudsætningerne for dagpengereformen er bristet. Men ikke desto mindre holder Venstre fast ved den. En normal reaktion ville være, at så måtte man reagere på de ændrede forudsætninger, som virkeligheden har skabt, men det vil Venstre ikke.

Venstre er, og jeg kan ikke forstå det, Danmarks største parti, og så i meningsmålingerne. Der er givetvis også nogle af de 30.000, som nu står over for at miste deres indtægt, hvis vi ikke får gennemført det her lovforslag, som stemmer på Venstre. Betyder det, at Venstres budskab til de her arbejdsløse vælgere, der stemmer på Venstre og alle andre, er, at den 1. juli må de bare se i øjnene at de mister deres dagpenge? Nogle kan så få kontanthjælp, og andre kan ikke få en krone, men tusindvis af mennesker bliver nødt til at gå fra hus og hjem. Er det virkelig Venstres budskab her pr. 1. juli?

Kl. 12:41

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 12:41

Hans Andersen (V):

Venstres budskab er, at vi skal kæmpe for og arbejde for, at der bliver skabt flere job i det her land. Og vi vil sådan set bruge de 3,3 mia. kr. helt anderledes, end regeringen og regeringens parlamentariske flertal ønsker at gøre. Vi ønsker, at de mennesker kommer ud i varige job, og vi ønsker ikke at fastholde mennesker på varig forsørgelse i 3 eller 4 år. Det bringer dem ikke tættere på arbejdsmarkedet, men længere fra, det viser al statistik. Så vi skal hjælpe de ledige i job, og det gør jobcentrene. Vi skal blive meget bedre til at matche de ledige med de jobåbninger, der helt faktisk er hver dag. Det er det, Venstre vil arbejde for.

Kl. 12:42

Formanden:

Tak til Venstres ordfører. Så er det fru Ane Halsboe-Jørgensen som socialdemokratisk ordfører.

Kl. 12:42

(Ordfører)

Ane Halsboe-Jørgensen (S):

Tak for det. Den dagpengereform, som den tidligere regering og Dansk Folkeparti enedes om tilbage i 2010, har haft alvorlige konsekvenser for helt almindelige mennesker, der er ramt af arbejdsløshed. Det skyldes dels de svækkede konjunkturer, dels den brutale indfasning af reformen. Regeringen har fulgt udviklingen på dagpengeområdet nøje og fra dag et forsøgt at afbøde konsekvenserne ved en midlertidig forlængelse af dagpengeperioden, styrket hjælp til de arbejdsløse, målretning af job til langtidsledige og en uddannelsesordning. Det er initiativer, der har haft en effekt, men som desværre

– kan vi se i dag – har vist sig ikke at være helt tilstrækkelige. Derfor har regeringen indgået en aftale med Enhedslisten, som er en god og stærk aftale, om en midlertidig arbejdsmarkedsydelse, og et delelement i aftalen er så den forlængelse af uddannelsesordningen og den særlige uddannelsesyndelse, som vi i dag behandler her.

Med aftalen tager vi hånd om den store udfordring, at tusinder af mennesker og langt, langt flere end det antal, man troede tilbage for 3 år siden, da Venstres ordfører og hans parti sad og vedtog de her ting, står til at opbruge dagpengereetten inden for relativt kort tid. Med den her løsning sikrer vi tryghed, og det er vigtigt, vi sikrer tryghed til den arbejdsløse og de mange familier, der landet over er berørt af dagpengereformen, og som i dag står i en meget vanskelig situation. Til efteråret præsenteres et særskilt lovforslag vedrørende arbejdsmarkedsydelsen, mens det lovforslag, vi her behandler, alene omhandler uddannelsesordningen. Helt konkret betyder det, vi skal vedtage i dag, at vi forlænger uddannelsesordningen med ½ år. Forlængelsen omfatter de mennesker, der har ret til at være på ordningen i første halvår af 2013 samt de forsikrede arbejdsløse, der opbruger dagpengereetten i andet halvår af 2013. Med lovforslaget får mennesker på uddannelsesordningen også ret til at supplere deres uddannelsesforløb med aktivering i løntilskud eller virksomhedspraktik.

Der er dem af mine kolleger her i salen og også uden for Christiansborg, som mener, at vi skulle sidde på hænderne – at Socialdemokraterne skulle se passivt til, mens disse tusinder af mennesker mister dagpengereetten i en krisetid. Til det er der kun at sige, at så kender man ikke Socialdemokraterne godt nok. Vi hverken kan eller vil se til, når almindelige lønmodtagere ramt af arbejdsløshed har brug for en håndsrekning. Derfor tager vi ansvar, og vi spænder et sikkerhedsnet ud under de berørte, som sikrer forsørgelse, og som sikrer dem hjælp til at komme tilbage i arbejde. Der er også dem, der peger på, at afgang fra dagpenge til arbejde måske kunne have været noget højere, hvis vi ingenting havde gjort. Til det er der at sige, at Socialdemokraterne ikke ønsker at spille hasard med almindelige menneskers levebrød ud fra nogle teoretiske forestillinger om afgangsfrekvenser og slet ikke, når der er tale om 30.000 mennesker, som alene i år skønnes at miste dagpengereetten.

Endelig er der dem, som mener, at vi skulle lade falde, hvad ikke kan stå, og fokusere på at skabe arbejdspladser. Men regeringen har med Socialdemokraterne i spidsen fra første færd arbejdet målrettet på at styrke jobkabelsen. Det er bl.a. derfor, vi har lavet en vækstaf-tale, og at vi gennemfører offentlige investeringer for et større milliardbeløb – faktisk det største i hele min levetid. Men det er mig ubegribeligt, hvorfor der skulle være en modsætning mellem at styrke jobkabelsen og samtidig sikre tusinder af familier et forsørgelsesgrundlag.

Vi har taget ansvar i en vanskelig situation, vi har præsenteret en langsigtet løsning, og det er der al mulig grund til glæde sig over, hvorfor Socialdemokraterne også helhjertet kan støtte forslaget.

Kl. 12:47

Formanden:

Der er to korte bemærkninger. Først er det hr. Hans Andersen.

Kl. 12:47

Hans Andersen (V):

Tak for det. Jeg vil blot spørge ordføreren, om ikke det er korrekt, hvis man tager sådan en individbetragtning i forhold til det her lovforslag, at selv om det her lovforslag bliver vedtaget, er der mennesker, som falder ud af dagpengesystemet.

Kl. 12:47

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 12:47

Ane Halsboe-Jørgensen (S):

Det er korrekt.

Kl. 12:47

Formanden:

Hr. Hans Andersen.

Kl. 12:47

Hans Andersen (V):

Jeg vil gerne spørge ordføreren: Hvorfor er det således, at der er nogle, der bliver håndteret af det her lovforslag og bliver – forstå man på regeringen – hjulpet af det her lovforslag, og at der så er andre, som regeringen så ikke finder anledning til at hjælpe? For de falder jo også ud. Men hvorfor skal de falde ud af dagpengesystemet? Hvorfor vil regeringen ikke sikre dem en fortsat uddannelsesordning eller uddannelsesyndelse? Og er det et spørgsmål om antal, der her gør, at regeringen prioriterer nogle frem for andre?

Kl. 12:48

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 12:48

Ane Halsboe-Jørgensen (S):

Jamen der tror jeg sådan set, at Venstres ordfører har fået lidt galt fat i det, for der er en kæmpestor gruppe mennesker, som er blevet ramt af bl.a. ordførerens eget partis dagpengereform, og de står i en helt unik situation, for det handler om op til 30.000 danske arbejdsløse, der i løbet af kort tid står til at miste dagpengereetten på én gang – på én gang. Det er jo en katastrofe for de her mennesker, når der ikke er arbejde at få for dem.

Jeg har stadig væk ikke hørt Venstres bud på, hvordan det er, vi skaber de der arbejdspladser. Jo, der er en lille smule om en arveafgift og så måske, at en kasse øl skal koste en femmer mindre. Altså, i Nordjylland, hvor jeg kommer fra, er det ikke det, der får 30.000 mennesker i arbejde. Og jeg synes, vi bliver nødt til at tage det seriøst, at det er Venstres egen reform, der har skabt den her problematiske og meget utrygge situation for rigtig mange mennesker, og det er jo derfor, at der skal ske noget ekstraordinært for lige præcis den her gruppe.

Kl. 12:49

Formanden:

Hr. Christian Juhl for en kort bemærkning.

Kl. 12:49

Christian Juhl (EL):

Fru Ane Halsboe-Jørgensens kollega hr. Jens Joel sagde til Venstre: Jorden kalder. Jeg kunne godt tænke mig at høre, om Socialdemokraternes ordfører ikke også synes, at det var berettiget at sige det samme til Socialdemokraterne over 3, måske 4 måneder i 2013, hvor alle kunne se, hvor det bar hen, men hvor ingen ville forhandle og ingen ville tale om tingene.

Hvorfor skete der ikke noget i januar, februar, marts, april, selv om der var store opfordringer fra fagbevægelsen, fra arbejdsløse, fra a-kasser og i al beskedenhed også fra Enhedslisten, men også fra Socialdemokraternes bagland, fra SF's bagland og fra Radikales bagland? Hvad var årsagen til, at jorden kalder-signalet slet ikke gik ind på radioen hos Socialdemokratiet?

Kl. 12:50

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 12:50

Ane Halsboe-Jørgensen (S):

Enhedslisten og dermed også Enhedslistens ordfører her i dag har lavet en rigtig, rigtig vigtig indsats for at sætte fokus på det her problem. Det er der, som ordføreren også selv siger, rigtig, rigtig mange aktører på vores arbejdsmarked, i vores samfund, i vores partier på venstrefløjen som har gjort. Det synes jeg er vigtigt, og det viser jo, at vi har et fælles værdigrundlag, sådan at når der står så stor en gruppe mennesker, som det her handler om, og har udsigt til en meget utryk situation, hvor de mister deres forsørgelsesgrundlag fra den ene dag til den anden, og det gælder rigtig mange på samme tid, så tager vi det alvorligt. Der er ordføreren og jeg fuldstændig enige, og det er vores partier i øvrigt også – det er jo også derfor, vi står her i dag med en løsning.

Når ordføreren siger, at der ikke blev snakket, at der ikke blev forhandlet, vil jeg sige, at det, at vi står her i dag, jo viser noget andet.

Kl. 12:51

Formanden:

Hr. Christian Juhl.

Kl. 12:51

Christian Juhl (EL):

Hvis man den 10. januar kendte tallene og vidste, hvordan virkeligheden så ud, og havde påbegyndt forhandlingerne der, så tror jeg, at kvaliteten af løsningerne måske havde været bedre, end når vi siger: Hov, nu skal vi lige bruge pinsen, og det skal gå rigtig stærkt. Og nu står vi i salen og siger til hinanden: 18 dage er der til at realisere den her plan. Det er jo ikke kvalitetsarbejde, man laver så hurtigt. Det er en nødløsning, en redningsring, en redningsplanke, eller hvad man kunne kalde det.

Jeg kunne godt tænke mig så at høre, for ligesom at forudse, hvad der måske snart vil ske – for det her løber ud – hvilke initiativer der efter ordførerens mening skal tages på den lange bane. Jeg behøver ikke at høre en snak om dagpengekommission, syltekrukker eller andre ting. Jeg vil gerne høre ordførerens politiske holdning til: Hvordan ser et robust og godt dagpengesystem ud? Jeg ved godt, at det kan tage timer at forklare, men prøv meget kort at forklare: Hvor lang skal dagpengeperioden være? Hvordan skal genoptjeningen være? Hvordan skal de supplerende dagpenge f.eks. være?

Kl. 12:52

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 12:52

Ane Halsboe-Jørgensen (S):

For mig handler det om, at vi har et dagpengesystem, som sikrer tryghed, som sikrer fleksibiliteten på vores arbejdsmarked, og som samtidig ikke er indrettet sådan, at folk hænger fast. For at det skal kunne gælde for både den ufaglærte og akademikerne, for at det skal kunne gælde for sæsonarbejderen og den offentligt ansatte, for at det skal kunne gælde hele vejen rundt, bliver vi nødt til at finde en meget, meget robust løsning, hvor det ikke handler om – og det uden at sige noget om vores evner – at Enhedslisten og regeringen sætter sig i et lokale, men hvor det også handler om, at de mennesker og de parter og de aktører, som er på vores arbejdsmarked, kommer ind, bliver hørt og er med til at finde nogle løsninger, der er holdbare, der er varige, der er ordentlige, og som sikrer den tryghed, der er nødvendig.

Det gør man ikke på hverken en pinse eller en måned, og derfor synes jeg, det er rigtig, rigtig fornuftigt, at vi i dag på den ene side tager nogle skridt, der sikrer folk forsørgelse, sådan at man også i

den næste måned kan betale sin husleje og kan sætte mad på bordet til sine børn, og at vi på den anden side – på lidt længere sigt, det næste skridt – tager en meget grundlæggende og også, håber jeg, åben og modig diskussion af, hvor vi gerne vil hen med vores beskæftigelsesindsats og vores dagpengesystem, for jeg synes også, det er farligt at skille de to ting ad; for så tror jeg ikke, at vi når derhen, hvor det både giver fleksibiliteten og trygheden, og det må være det afgørende.

Kl. 12:54

Formanden:

Tak til den socialdemokratiske ordfører. Hr. Bent Bøgsted som Dansk Folkepartis ordfører.

Kl. 12:54

(Ordfører)

Bent Bøgsted (DF):

Tak, formand. Det her lovforslag drejer sig om at forlænge perioden med uddannelseshjælp, som har været gældende her i foråret, hvor dem, der faldt ud af dagpengesystemet, kunne få en ydelse ved at gå ind i et uddannelsesforløb. Det kan Dansk Folkeparti udmærket støtte. Det er jo en konsekvens af, at det er blevet erkendt, at indfasningen af dagpengeperioden på 2 år er gået for hurtigt. Dansk Folkeparti har stemt for de hidtidige pakker, som regeringen er kommet med, netop fordi vi på grund af krisen har erkendt, at indfasningen er gået for hurtigt, og derfor stemmer vi jo også for det her.

Det, der så efter vores opfattelse kan være lidt bekymrende, er de her 6 ugers selvvalgt uddannelse. Vi ville jo gerne have, at vi kunne være sikre på, at den uddannelse, som de ledige så fik, var noget, de kunne bruge, noget, der kunne give dem en bedre mulighed for at få job. Det kan vi være lidt i tvivl om om selvvalgt uddannelse nu også giver. Vi har tidligere erklæret, at vi gerne ville af med de 6 ugers selvvalgt uddannelse og få det mere målrettet de jobmuligheder, der er. Men det bliver ikke i den her omgang. Måske kan det, i forbindelse med at man skal kigge på erhvervsuddannelserne, være, at der kan komme ændringer.

Men som sagt stemmer Dansk Folkeparti for det her forslag.

Kl. 12:55

Formanden:

Der er medlemmer, der har bedt om korte bemærkninger. Først er det fru Ane Halsboe-Jørgensen.

Kl. 12:55

Ane Halsboe-Jørgensen (S):

Tak for det, og tak for tilsagnet om at stemme for. Det glæder mig, at hr. Bent Bøgsted og Dansk Folkeparti er nået til en erkendelse af, at de forudsætninger, der var i den oprindelige dagpengereform, og den situation, vi står i nu, er problematiske. Jeg vil gerne stille ordføreren det samme spørgsmål, som jeg forsøgte at stille Venstres ordfører, nemlig: Mener ordføreren, at det er et socialt problem, når 30.000 mennesker inden for en meget kort periode står til at opbruge deres dagpengeret?

Kl. 12:56

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 12:56

Bent Bøgsted (DF):

Ja, og det er også derfor, vi støtter forslaget. For allerede inden valget i 2011 var Dansk Folkeparti ude med en melding om at forlænge dagpengeperioden på grund af krisen. Ja, det er et problem, hvis der er 30.000, der falder ud her og nu. Selvfølgelig er det det.

	Kl. 12:56		Kl. 12:59	
Formanden: Fru Ane Halsboe-Jørgensen.		Leif Lahn Jensen (S): Jamen det passer jo simpelt hen ikke, for det er jo, fordi Dansk Folkeparti dengang var kynisk og fuldstændig ligeglad med de her mennesker. Der var jo en økonomisk redegørelse fra maj 2010, der viste, at det ville fortsætte med ledighedsstigninger i resten af 2010. Der kom – også i 2010 – et svar fra beskæftigelsesministeren, den daværende beskæftigelsesminister, om, at ledighedsskønnet for 2011 ville være 135.000, og frem til 2014 ville det stort set være uændret. Det vil sige, at Dansk Folkeparti udmærket godt vidste, at vi ville få de problemer. Dansk Folkeparti vidste udmærket godt, at alle de her mennesker om 18 dage ville falde ud og ikke få noget at leve af. Men Dansk Folkeparti, og det kan hr. Bent Bøgsted jo lige så godt give mig ret i, var fuldstændig ligeglad med de mennesker og ville hellere have de bomme nede ved grænserne.		
Ane Halsboe-Jørgensen (S): Mener Dansk Folkeparti så, at reformen var en fejl?	Kl. 12:56			
Formanden: Ordføreren.	Kl. 12:57			
Bent Bøgsted (DF): Nej, vi mener stadig væk, at en 2-årsdagpengeperiode er den rigtige. Det har regeringen jo også erkendt i den pakke, den har lavet her. Der har regeringen jo erklæret, at dagpengeperioden er 2 år, og statsministeren har sagt, at det var indfasningen, der gik for hurtigt, og Dansk Folkeparti har også sagt, at den gik for hurtigt. Men jeg forstår udmærket ordføreren. Det er svært at stille spørgsmål til Dansk Folkeparti, når vi støtter regeringen i de tiltag, der er kommet her.	Kl. 12:57		Kl. 13:00	
Formanden: Hr. Leif Lahn Jensen, kort bemærkning.		Formanden: Ordføreren.	Kl. 13:00	
Leif Lahn Jensen (S): Det er overhovedet ikke svært, for jeg er bare er nødt til at fortælle alt og alle, hvordan Dansk Folkeparti simpelt hen har tonset rundt i zigzagkurs eller zagzigkurs, eller hvad søren hr. Kristian Thulesen Dahl vil kalde det, når han går ud i pressen. Så det er overhovedet ikke svært at stille spørgsmål. For det, der skete dengang, var jo, at Dansk Folkeparti selv kom med forslag om at forringe dagpengene. Og så er jeg nødt til at spørge: Dengang, hvor hr. Bent Bøgsted også var ordfører, var det da Dansk Folkepartis forventning, da man gik indgik den her aftale om at halvere dagpengeperioden, at arbejdsløsheden ville falde?	Kl. 12:57	Bent Bøgsted (DF): Hr. Leif Lahn Jensen henviser til tal fra maj 2010. De forhandlinger foregik jo før maj 2010. Det her blev vedtaget til indfasning den 1. juli 2010 med fuldstændig indfasning den 1. juli 2012. Så det er en gang sludder, hr. Leif Lahn Jensen kommer med. Jeg synes, man skulle forholde sig til de oplysninger, der lå til grund for, hvad vi havde fået at vide, og de oplysninger, vi fik, da vi gik ind i forhandlingerne, var, at 3.000-4.000 ville falde ud. Der var det vores vurdering, at dem kunne vi godt hjælpe til at komme videre på arbejdsmarkedet. Så kom krisen og slog igennem, efter forhandlingerne var færdige, og det havde de økonomer, der vejledte regeringen, ikke sagt noget om. Jeg tror egentlig, at hr. Leif Lahn Jensen er ked af, at Dansk Folkeparti støtter regeringen i de her tiltag. Det er nok det, det i bund og grund drejer sig om. Det er jo faktisk ubehageligt for hr. Leif Lahn Jensen, at Dansk Folkeparti har erkendt, at indfasningen er gået for hurtigt. Så kan man ikke skyde på samme måde, som man gør på Venstre. Det er synd for hr. Leif Lahn Jensen, men det er der jo ikke noget at gøre noget ved nu.	Kl. 13:01	
Formanden: Ordføreren.	Kl. 12:58			
Bent Bøgsted (DF): Den diskussion har vi jo haft mange gange før. Det er jo ikke noget nyt, vil jeg sige til hr. Leif Lahn Jensen. Det er jo heller ikke noget nyt, at vi i Dansk Folkeparti har sagt, at vi står ved de tiltag, der er lavet. Vi har også erkendt, at krisen er blevet værre, end hvad de økonomer, der vejledte regeringen dengang, sagde, og at tallene er blevet højere end de tal, der lå til grund for indførelsen af den 2-årige dagpengeperiode. Før valget i 2011 var vi i Dansk Folkeparti ude at erkende, at det gik for hurtigt i indfasningen, at krisen var hårdere, og derfor var vi klar til at forlænge dagpengeperioden. Vi har også meldt ud, at vi var klar til at suspendere genoptjeningsretten i 2 år, men det tog regeringen ikke imod. De har lavet den her uddannelseshjælp i stedet for.	Kl. 12:58	Formanden: Hr. Eigil Andersen for en kort bemærkning.	Kl. 13:01	
Formanden: Hr. Leif Lahn Jensen.	Kl. 12:59	Eigil Andersen (SF): Jeg har en avisoverskrift her, hvor der står »Dansk Folkeparti: Kun dagpenge i 2 år«. Den er fra 2010, og den er med til at understrege, at det var Dansk Folkeparti, der foreslog, at dagpengeperioden skulle forkortes fra 4 år til 2 år. Nu vil Dansk Folkeparti så gerne medvirke til at afbøde virkningen. Det synes jeg er positivt. Men jeg kan ikke frigøre mig fra en tanke om, at der er meget dobbeltmoral i det her. Jeg kommer til at tænke på, om man i virkeligheden kan sammenligne Dansk Folkeparti med en brandmand, som først går ud og sætter en stor ildebrand i gang ved at foreslå en dagpengeperiode på 2 år – altså sætter gang i en stor menneskelig ulykke for de arbejdsløse – og derefter kommer den samme brandmand, Dansk Folkeparti, ud for at hjælpe med at slukke ilden. Hvad mener ordføreren?		Kl. 13:02
		Formanden: Ordføreren.		

Kl. 13:02

Kl. 13:05

Bent Bøgsted (DF):

Jeg synes, det er lidt mærkværdigt, at hr. Eigil Andersen kommer med de bemærkninger, for det er en erkendelse, som Dansk Folkeparti har gjort sig for lang tid siden. Vi har sagt, at de 2 år er den rigtige dagpengeperiode. Det har regeringen jo også sagt her for nylig, hvor statsministeren var ude at sige, at de 2 år er det rigtige, men at indfasningen er for hurtig. Det har vi erkendt. Og så får vi skældud for, at vi egentlig har erkendt, at krisen er blevet hårdere, og at indfasningen er gået for hurtigt, og vi derfor godt vil være med til at rette op på det.

Før valget i 2011 meldte Dansk Folkeparti ud, at vi var klar til at forlænge dagpengeperioden. Det var allerede der, vi erkendte, at indfasningen gik for hurtigt. Men dengang vi lavede aftalen, var det nogle andre tal, der lå til grund for oplysningerne om, hvordan det ville se ud i fremtiden. Krisen er blevet hårdere, og det har vi erkendt. Jeg tror egentlig, at folk udeomkring godt kan forstå, at vi siger, at så skal man også gøre noget. Det er kun politikerne på den røde fløj herinde, der ikke kan forstå det.

Kl. 13:03

Formanden:

Hr. Eigil Andersen.

Kl. 13:03

Eigil Andersen (SF):

Jeg vil gerne understrege det, som jeg også sagde i mit første indlæg, nemlig at jeg synes, det er meget positivt, at Dansk Folkeparti vil stemme for det her lovforslag, som vil redde mange langtidsarbejdsløse fra økonomisk ruin. Det gælder stadig væk.

Men jeg kan ikke frigøre mig fra, at det må have været en kæmpe fejl, som Dansk Folkeparti begik, dengang man foreslog en dagpengeperiode på 2 år. Hvis man ikke havde foreslået det, havde vi jo ikke det problem her i dag. Altså, det, jeg tænker på, er, at i 2010 havde den økonomiske krise i Danmark altså været i 2-3 år med den deraf følgende større arbejdsløshed, og så er det jo højst besynderligt, at Dansk Folkeparti i 2010 ikke havde opdaget, at vi havde en økonomisk krise, og at der var forsvundet op imod 200.000 job i den sidste del af den borgerlige regerings levetid.

Kl. 13:04

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 13:04

Bent Bøgsted (DF):

Jamen der er jo stadig væk folk, som har gået 4 år på dagpenge, der ryger ud af dagpengesystemet. Det er jo ikke sådan, at regeringen går ind og siger, at man kan få den her ydelse, når man har gået ledig i 4 år. Sådan ville det stadig væk have været. Selv hvis det ikke var blevet ændret, ville der have været nogle, der var faldet for dagpengeperioden på 4 år.

Det, det drejer sig om, er, at vi har erkendt, at indfasningen af en dagpengeperiode på 2 år er gået for hurtigt på grund af krisen. Det har regeringen jo også sagt. Statsministeren sagde jo under afslutningsdebatten, at indfasningen var for hurtig på grund af krisen. Og det støtter vi regeringen i. Det er der forhåbentlig ikke noget galt i. Men jeg kan da godt forstå, som jeg sagde til hr. Leif Lahn Jensen, at det er træls for regeringen at have et parti, der støtter dem, når man helst bare ville skælde ud på det.

Kl. 13:05

Formanden:

Hr. Christian Juhl for en kort bemærkning.

Christian Juhl (EL):

Tusind tak til ordføreren for at fortælle, at man er kommet til den store erkendelse. Jeg vil gerne stille et spørgsmål om noget i ordførertalen, jeg ikke forstod. Hvad er Dansk Folkepartis holdning til 6 ugers selvvalgt uddannelse? Skulle det forstås sådan, at man mener, at 6 ugers selvvalgt uddannelse skal afskaffes i dagpengesystemet? Eller skal det laves om, eller hvad var meningen med det? Det forstod jeg ikke rigtig.

Det er lidt vigtigt, for jeg var så letsindig at anbefale, at Dansk Folkeparti kom med i pinseforhandlingerne, men jeg vil gerne lige, inden jeg beslutter mig til, om det er en rigtig god idé, høre, hvad Dansk Folkepartis holdning til de 6 ugers selvvalgte uddannelse er.

Kl. 13:06

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 13:06

Bent Bøgsted (DF):

Jamen for det første erkender vi blankt, at der er indgået forlig om 6 ugers selvvalgt uddannelse, og det er Dansk Folkeparti med i. Men derfor kan vi godt sige, at vi gerne så, at det blev lavet om, så uddannelserne blev mere målrettet mod at hjælpe de ledige, så de kunne få en uddannelse på et område, hvor de virkelig kunne få et job, og at uddannelsen, hvis der var behov for det, ikke kun varede 6 uger, men kunne vare 8, 10 eller 12 uger. Men vi erkender blankt, at der er forlig på de 6 ugers selvvalgt uddannelse, og det er Dansk Folkeparti med i, og det står vi ved.

Kl. 13:06

Formanden:

Hr. Christian Juhl.

Kl. 13:06

Christian Juhl (EL):

Nå, men så er jeg da glad for, at andre forhindrede Dansk Folkeparti i at være med i forhandlingerne, for det ville have været et stort problem, hvis vi skulle til at forhandle det i den her sammenhæng.

Jeg vil gerne høre, om Dansk Folkeparti også er klar til en anden erkendelse. Hvad nu hvis krisen fortsætter efter 2016, hvor loven der indeholder redningsplanken her, jo udløber? Hvad for en løsning peger Dansk Folkeparti så på? Det er jo ingen naturlov i et kapitalistisk samfund, at krisen ikke kan vare 4, 5, 6 op til 10 år eller måske mere. Den kan også slå over i at blive permanent, sådan at vi i vores levetid vil have et fast antal arbejdsløse på 200.000 hele tiden. Hvilken løsning peger Dansk Folkeparti så på? Er 2 års dagpenge så nok? Er den nuværende tilstand så o.k.?

Kl. 13:07

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 13:07

Bent Bøgsted (DF):

Jamen altså, jeg tror ikke, der er nogen ud over Enhedslisten, der har tanker om, at dagpengeperioden skal være længere. Det, der ligger i de her løsningsforslag fra regeringen, er, at man kan få hjælp i op til 4 år. Der er ikke noget med, at regeringen har lovet, at man efter 2016 vil forlænge perioden yderligere for dem, som har brugt 4 år tilsammen, og det tror jeg heller ikke kommer til at ske.

Men hvad der sker i 2016, har jeg ikke nogen mulighed for at sige noget om. Jeg har ikke nogen mulighed for at bedømme, hvordan det ser ud i 2016. Det er muligt, at hr. Christian Juhl har, men jeg har ikke.

Formanden:

Fru Pernille Rosenkrantz-Theil, kort bemærkning.

Kl. 13:08

on, og at vi aldrig nogen sinde havde haft den her gruppe mennesker med så stor utryghed i maven, som det har været tilfældet den sidste tid? Er det rigtigt, eller er det forkert?

Kl. 13:11

Kl. 13:08

Pernille Rosenkrantz-Theil (S):

Nu sætter ordføreren jo spørgsmålstejn ved det med, hvad man vidste, og hvad man ikke vidste – og hvornår – om udviklingen i ledigheden, i forbindelse med at man lavede den her aftale. Så skal jeg bare spørge: Er det ikke fuldstændig korrekt læst i referaterne fra dengang, at der var indtil flere partier, herunder Det Radikale Venstre, som er et af forligspartierne bag det her, som gjorde opmærksom på, at fordi der ikke ville komme store forandringer i positiv retning i arbejdsløsheden, ville indfasningen blive for hård? Er det ikke fuldstændig korrekt læst af de referater fra behandlingen dengang, at der i forbindelse med behandlingen blev gjort opmærksom på, at der var den her problematik, og at man derfor så rigeligt ville have haft tid til at stille ændringsforslag, hvis man ellers som Dansk Folkeparti kerede sig om den her problemstilling?

Kl. 13:09

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 13:09

Bent Bøgsted (DF):

Nu kom jeg lige i tvivl om, hvorvidt jeg hørte rigtigt. Fru Pernille Rosenkrantz-Theil sagde, at De Radikale var et af forligspartierne. Var det sådan? Det er bare lige, hvis formanden tillader. (*Formanden:* Ja, værsgo). Var De Radikale et af forligspartierne? Formanden har givet tilladelse til, at fru Pernille Rosenkrantz-Theil lige siger ja eller nej.

Kl. 13:09

Pernille Rosenkrantz-Theil (S):

Jeg siger, at Det Radikale Venstre under behandlingen gjorde klart, at der var et spørgsmål om, hvordan ledigheden ville udvikle sig, og derfor syntes, at indfasningen var for hård.

Kl. 13:09

Bent Bøgsted (DF):

Ja, og at de var et af forligspartierne. De Radikale er ikke et af forligspartierne. De er ikke med i forliget. De stemte for dagpengereformen, men De Radikale har aldrig været et forligsparti i aftalen om en kortere dagpengeperiode, og derfor er det besynderligt, at de holder regeringen fast på, at de har et forlig om det. Det har de ikke. Det har de aldrig haft. De Radikale stemte for den kortere dagpengeperiode, fordi det var deres politik. Ja, men de var ikke en del af forliget.

Kl. 13:10

Formanden:

Fru Pernille Rosenkrantz-Theil.

Kl. 13:10

Pernille Rosenkrantz-Theil (S):

Altså, man kan jo altid hænge sig i latterlige teknikaliteter, hvis ikke man har lyst til at svare på spørgsmålet. Det kan man selvfølgelig godt. Jeg synes, at den situation, de arbejdsløse, som står til at miste deres forsørgelse om 18 dage, står i, måske er en lille smule for alvorlig til, at man skal hænge sig i den slags latterlige teknikaliteter.

Svar nu på spørgsmålet: Er det ikke korrekt, at det i forbindelse med behandlingen af de lovforslag dengang blev bekendtgjort, at ledigheden ikke så ud til at ville falde, og at indfasningen derfor ville blive for hård, og at der derfor var rigelig tid til at stille de ændringsforslag, der ville have gjort, at vi aldrig var kommet i den her situati-

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 13:11

Bent Bøgsted (DF):

Dengang aftalen blev lavet, var det nogle helt andre tal, vi fik oplyst fra regeringen gjorde sig gældende. Fru Pernille Rosenkrantz-Theil kan ryste på hovedet alt det, hun vil, for hun var ikke med til forhandlingerne dengang. Det var nogle andre tal, der lå til grund for det. Sådan er sagen.

Det, som Dansk Folkeparti så har sagt, er, at vi efterfølgende har erkendt, at krisen blev vanskeligere og hårdere, end det så ud til, dengang aftalen blev indgået. Og aftalen blev altså indgået før 1. juli 2010, hvor den trådte i kraft, og det var jo noget tidligere, at tallene kom. Vi var nødt til at forholde os til det, som embedsmændene kom med, på samme måde, som fru Pernille Rosenkrantz-Theil er nødt til at forholde sig til det, embedsmændene kommer med nu, når der bliver forhandlet noget i regeringen. Det går jeg da ud fra. Og når det så er aftalt og det er skrevet under, så ved fru Pernille Rosenkrantz-Theil også godt, at hvis ikke forligskredsen er enig om et ændringsforslag, så kan man ikke stille ændringsforslag til det. Det er gammel politik fra dengang, fru Pernille Rosenkrantz-Theil var i Enhedslisten, der slår igennem nu. Det gør man altså ikke, og det har Enhedslisten også lært: Hvis man er med i en aftale, så stiller man ikke selv ændringsforslag til den, uden at hele kredsen er enig om det.

Kl. 13:12

Formanden:

Hr. Jens Joel for en kort bemærkning.

Kl. 13:12

Jens Joel (S):

Nej, nu bliver jeg forvirret. Hele forudsætningen for den her diskussion er, at Dansk Folkeparti siger, at man er kommet til en erkendelse, og det betyder, at man nu mener noget andet, end dengang man foreslog at halvere dagpengeperioden. Det er jo fair nok at komme til en erkendelse. Det er bare lidt ærgerligt, når den erkendelse ligger før vedtagelsen af reformen – når, som fru Pernille Rosenkrantz-Theil f.eks. nævner, der er folk her i salen, som har gjort opmærksom på, at indfasningen ville blive for hård, og man den 7. juni får et svar fra beskæftigelsesministeren, der siger, at ledigheden ikke vil falde i 2014. Genopretningspakken blev jo vedtaget den 16. juni; ergo vidste man det inden. Så man er ikke kommet til nogen erkendelse. Kan Dansk Folkeparti så ikke bare indrømme, at man hele tiden har vidst, at det her ville kaste nogle mennesker ud uden forsørgelse, og at det der med, at man er blevet klogere og sådan noget, i virkeligheden bare er en søforklaring, fordi man bagefter har fundet ud af, at det ikke var særlig populært?

Kl. 13:13

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 13:13

Bent Bøgsted (DF):

Altså, helt ærligt, jeg tror, det er Socialdemokratiet, der er forvirret. Helt ærligt: På det tidspunkt, hvor aftalen blev indgået, var tallene, der lå til grund i juni-juli måned, anderledes. Det er faktum; det var de oplysninger, vi fik.

Så vil jeg sige til hr. Jens Joel: Når man har indgået et forlig – det burde Socialdemokratiet også efterhånden have fundet ud af – så kan man ikke stille ændringsforslag til det som forligsparti, uden at alle forligspartierne er enige om det. Sådan er spillets regler herinde. Det er beklageligt, hvis Socialdemokratiet ikke har fundet ud af det. Enhedslisten blev belært om det, fordi de var med i et forlig, de stillede ændringsforslag til. Så blev de belært om, at det kunne man ikke. Så var de nødt til at trække det. Sådan er spillets regler herinde.

Det, der lå til grund for det dengang, var nogle anderledes tal end dem, der er nu. På det tidspunkt vidste vi ikke, at vi stod til at få 30.000 mennesker, der faldt ud af dagpengesystemet nu.

Men jeg kan godt se, at det da er ærgerligt for Socialdemokratiet, at Dansk Folkeparti støtter regeringen i det her tiltag.

Kl. 13:14

Formanden:

Hr. Jens Joel.

Kl. 13:14

Jens Joel (S):

Nej, det er bestemt ikke ærgerligt for regeringen og Socialdemokratiet, og det er i særlig grad ikke ærgerligt for de mennesker, som det jo betyder rigtig meget for.

Det, jeg bare interesserer mig en lille smule for, er, at Dansk Folkeparti åbenbart synes, det er o.k. at erkende noget nyt, skifte holdning, vende på en tallerken, efter at man har vedtaget den her halvering af dagpengene, når man faktisk godt vidste allerede før vedtagelsen, at den ville have de konsekvenser. Det må man åbenbart ikke, for det er forligsbrud. Men det er o.k. at gå ud bagefter, når man har halveret dagpengeperioden, og spille hellig over for de tusindvis af mennesker, som nu mister forsørgelsen, og sige: Nu er vi blevet klogere. Sandheden er jo, at man vidste det den 7. juni, vil hr. Bent Bøgsted ikke bekræfte det? Og alligevel vedtog man den 16. juni en genopretningsaftale, som havde de her konsekvenser for rigtige mennesker ude i samfundet.

Kl. 13:15

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 13:15

Bent Bøgsted (DF):

Så vidt jeg husker – nu kan jeg ikke huske tallene dengang nøjagtigt – var der ikke nogen tal, der sagde, at vi stod til, at 30.000 mennesker faldt ud.

Kl. 13:15

Formanden:

Hr. Lennart Damsbo-Andersen.

Kl. 13:15

Lennart Damsbo-Andersen (S):

Er kernen i det her ikke den, at Dansk Folkeparti havde lavet en aftale med den daværende regering? Den handlede ikke om dagpengeperiode, den handlede ikke om, hvorvidt folk kunne falde ud og miste deres dagpenge; den handlede om, at der skulle opstilles nogle grænsebomme og nogle betonklodser, og det var på den baggrund, at man så sagde: O.k., så skal vi også stemme for dagpengene, uanset at vi ved, at der er flere og flere mennesker, der vil risikere at miste dagpengene. På daværende tidspunkt vidste man jo godt, at ledigheden ikke ville falde. Jeg var selv her i salen under debatten. Der var ingen, der var i tvivl om, at ledigheden ikke ville falde. Der var bare ikke nogen i hverken regeringen eller hos Dansk Folkeparti, der ville anerkende, at antallet af personer, der ville risikere at miste dagpengene, så også ville stige. Det ville man ikke. Men fordi man havde

indgået den handel et andet sted, der handlede om grænsebomme og betonklodser, så var man ikke klar til fra Dansk Folkepartis side at gå ind og ændre holdning på det her og forsøge at få ændret på forslaget.

Kl. 13:16

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 13:16

Bent Bøgsted (DF):

Det er en gang sludder. Det har intet med grænsebomme at gøre. Aftalen om dagpenge har intet med grænsebomme at gøre.

Kl. 13:17

Formanden:

Hr. Lennart Damsbo-Andersen.

Kl. 13:17

Lennart Damsbo-Andersen (S):

Jamen det er da meget interessant, at det så også lige pludselig er skiftet. Så vil jeg stille et spørgsmål: Hvis det er sådan, at Dansk Folkeparti virkelig er så optaget af det her, hvordan kan det så være, at Dansk Folkeparti overhovedet ikke i den mellemliggende periode, fra dengang vi diskuterede det her i 2010 og så frem til nu, en eneste gang har været ude at foreslå, at vi skal ændre på det her, altså at tingene skal laves om? Jeg har noteret mig, at Dansk Folkeparti stemmer for forslaget her, og det er glimrende, det er jeg godt tilfreds med, men jeg har ikke på noget tidspunkt set Dansk Folkeparti være ude og sige: O.k., vi går i brechen for det her. Man render i baghjul hele tiden, og så ser man, hvordan det går. Er det Dansk Folkepartis taktik fremadrettet, altså at man bare render i baghjul og så håber på, at der falder lidt løse stemmer af på det?

Kl. 13:17

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 13:17

Bent Bøgsted (DF):

Overhovedet ikke, for før valget i 2011 var vi de første, der var ude at sige, at dagpengeperioden skulle forlænges.

Kl. 13:17

Formanden:

Tak til Dansk Folkepartis ordfører. Så er det hr. Andreas Steenberg som radikal ordfører.

Kl. 13:18

(Ordfører)

Andreas Steenberg (RV):

Lovforslaget her viderefører uddannelsesordningen i 6 måneder, så den gælder til 1. januar 2014. Det er en del af regeringens aftale om en lempeligere indfasning af dagpengereformen med Enhedslisten.

Da dagpengereformen blev vedtaget i 2009, gjorde Det Radikale Venstre det klart, at vi så nogle mangler i reformen. Nogle arbejdsløse har nemlig ikke – set med vores øjne – de kvalifikationer og muligheder, der skal til for at få et arbejde. Derfor efterlyste vi flere tiltag, der skulle sikre folk uddannelse og dermed mulighed for at skifte branche eller få de kvalifikationer, som efterspørges af arbejdsgiverne. Problemet er nemlig, at der er mangel på visse typer af arbejdskraft, mens der er arbejdsløshed på andre områder. Det sidste gælder især i forbindelse med ufaglærte, for hvem vi kan se, at der vil være færre job i fremtiden. Efter Det Radikale Venstre kom i regering, har vi derfor lavet forskellige ordninger, som har haft til formål at give de ledige flere muligheder for at komme i job. Uddannel-

sesordningen er en af dem, og den viderefører vi med den her lov ½ år mere, så flere får mulighed for at tage noget uddannelse og dermed få et arbejde.

Vi er tilfredse med, at ikke alene dagpengereformen består, men også at indfasningen bliver mere fair, og at folk får mulighed for at få noget uddannelse. Det er vigtigt at indfase langsommere, da vi står i en vækstkrise. Tidligere statsminister Anders Fogh Rasmussen sagde, som mange ved, at økonomerne måtte skrive deres lærebøger om, da de sagde, at VK-regeringens økonomiske politik var for dårlig. Økonomerne fik desværre ret, VK-regeringen fik overophedet økonomien, og derfor står vi med ringe konkurrenceevne og store underskud på de offentlige budgetter i dag.

Ligesom det tog tid at skabe problemerne under VK's 10 år, kommer det også til at tage tid at få konkurrenceevne og økonomi på fode igen. Regeringen har gennemført en lang række tiltag lige fra efterlønsreform til SU-reform, vi har lettet skatten på arbejde og for virksomhederne, danskerne får bedre uddannelse lige fra folkeskolen til universitetet, og der er styr på de offentlige finanser, så renten holdes i ro.

Jeg er overbevist om, at vi er på rette vej, men det kommer til at tage tid, og derfor er Det Radikale Venstre glade for, at dagpengereformens indfasning bliver lempeligere og mere fair over for de svageste ledige. Loven her er første skridt i den aftale, vi har indgået med Enhedslisten, og vi er glade for at melde vores støtte til lovforslaget i dag.

Kl. 13:21

Formanden:

Hr. Christian Juhl for en kort bemærkning.

Kl. 13:21

Christian Juhl (EL):

Hr. Andreas Steenberg snakker om en lempeligere indfasning af dagpengereformen. Jeg går ud fra, det er dagpengereformen fra 2010. Betyder det, at regeringen er tilfreds med dagpengereformen fra 2010, og at sådan skal det blive ved med at være?

Kl. 13:21

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 13:21

Andreas Steenberg (RV):

Som jeg sagde, så støtter vi dagpengereformen. Vi stemte for den i sin tid, men allerede dengang fik vi skrevet ind i det, der hedder bemærkningerne til lovforslaget, at vi mente, at indfasningen var for hård. Nu citerer jeg fra den betænkning, der blev afgivet:

»Radikale Venstre havde også gerne set en lempeligere indfasning, hvor der bliver taget hensyn til udviklingen i arbejdsløsheden, og hvor hensynet til provenuet 2013 ikke bliver det afgørende.«

Så allerede for 4 år siden kritiserede vi, at den her reform blev indfaset for hårdt og for hurtigt og ikke gav folk mulighed for at omstille sig til de nye regler, der ligger i reformen. Og det er derfor, vi er glade for den aftale, vi har lavet med ordførerens parti, og for det her lovforslag, som vi diskuterer nu.

Kl. 13:22

Formanden:

Hr. Christian Juhl.

Kl. 13:22

Christian Juhl (EL):

Det forstår jeg godt. Men når jeg spørger, så spørger jeg jo egentlig, om regeringen er tilfreds med indholdet af dagpengereformen fra 2010 – ikke, om indfasningen skal være kort eller lang. Jeg har for-

stået, at den skal være længere – det er klart nok, for ellers går det helt ravsukende galt. Når jeg spørger, er det, fordi regeringen har foreslået, at man skal nedsætte en dagpengekommision, som skal kigge på indholdet i den. Hvis nu regeringen er tilfreds med indholdet og nedsætter en dagpengekommision til at kigge på indholdet, er der noget, der ikke rigtig stemmer. Jeg kunne godt tænke mig at høre, om regeringen mener, der skal laves om på dagpengesystemet, og i givet fald om man så måske kan løfte sløret for, hvor det kunne ændres. Og hvis ikke ordføreren kan tale på regeringens vegne, så kunne jeg i hvert fald godt tænke mig at høre, hvad De Radikale mener, og hvad årsagen er til, at man nedsætter en kommission. Hvis man ikke vil lave noget om alligevel, så opfatter jeg en kommission som en syltekrukke – det er derfor jeg spørger.

Kl. 13:23

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 13:23

Andreas Steenberg (RV):

Det mest afgørende for vores dagpengesystem og hele vores beskæftigelsessystem er jo, at folk kommer i arbejde. Vi synes, der har været problemer med indfasningen, folk kunne ikke nå at få de kvalifikationer, der skulle til for at få et arbejde. Og så sent som i dag er der jo kommet en analyse, der viser, at hele beskæftigelsessystemet er for dårligt til at få folk derhen, hvor der et arbejde. Der har vi jo allerede meldt ud, at vi til efteråret kommer til at diskutere, hvordan det system med jobcentre osv. kommer til at fungere. Så det er i hvert fald en ting, vi kommer til at diskutere.

Så er det rigtigt, at vi nedsætter den her kommission, som jeg synes skal have lov til at tænke over, hvad der kan være af andre tiltag inden for dagpengesystemet, som jo er mange forskellige områder. Men som udgangspunkt støtter vi den reform, vi stemte for i 2010.

Kl. 13:24

Formanden:

Tak til den radikale ordfører. Hr. Eigil Andersen som SF's ordfører.

Kl. 13:24

(Ordfører)

Eigil Andersen (SF):

Som det er blevet nævnt nogle gange, er situationen den, at hvis vi ikke vedtager det lovforslag, som ligger på bordet i dag, så vil der være omkring 30.000 arbejdsløse, som her i sommer vil miste deres dagpenge, og for manges vedkommende vil det føre til økonomisk ruin, fordi de heller ikke kan få en krone i kontanthjælp. Nogle af dem kan selvfølgelig få kontanthjælp, men det er jo et væsentligt lavere beløb, end man kan få i dagpenge. Nogle af dem vil havne i det såkaldte sorte hul, hvor man ikke kan få en krone, fordi man f.eks. har formue, man har penge stående i banken, eller man har et hus, hvor der ikke er nogen friværdis.

Det er simpelt hen sådan, at en undersøgelse, som jeg også har nævnt tidligere her fra talerstolen, som HK har lavet blandt sine langtidsledige medlemmer, nemlig dem, der har ½ år tilbage af deres dagpengeperiode, viser, at ca. 40 pct. af dem regner med, at de bliver nødt til at forlade deres ejerlejlighed eller deres hus, hvis deres dagpenge udløber.

I SF er vi stolte over, at vi nu får gennemført den her redningsplan, så de 30.000 arbejdsløse og deres familier ikke bliver stødt ud i mørket. Vi sagde allerede på vores sommergruppemøde i august sidste år, at der her var et stort problem. Finanslovsforhandlingerne med Enhedslisten endte heldigvis med, at der blev indført en midlertidig ordning i det her halvår.

Vores formand, Annette Vilhelmsen, sagde den 1. maj i år, at vi stod med et uløst problem. På SF's landsmøde nogle dage senere

sagde man: Vi vil ikke bare se passivt på, vi vil gøre noget for at redde den her gruppe arbejdsløse. Og det er så det, der sker nu, og det vil jeg kalde en stor menneskelighed og en stor solidaritet.

Det undrer mig derimod uhyre meget, at et parti som Venstre finder det passende at støde 30.000 medborgere og deres familier ud over kanten, så mange må gå fra hus og hjem og i øvrigt vil skulle sælge deres ejerlejlighed eller deres hus på et boligmarked, som i forvejen er meget presset. Jeg forstår det ikke. Men jeg vil tilbyde Venstre – ganske gratis – et nyt slogan, der lyder som følger: Venstre ved du, hvor du har, på den umenneskelige side. Det håber jeg at man vil bruge, for det vil være dækkende for den politik, som man fører.

Heldigvis er det da sådan, at der også i partiet Venstre findes enkelte fornuftige mennesker, nemlig nogle af Venstres borgmestre. For nogle af dem synes nemlig, at det her er et godt forslag. Og hvorfor synes de det? Ja, det er jo, fordi Venstres borgmestre står ude i virkeligheden; de skal jo se de borgere, som må gå fra hus og hjem, i øjnene. Derfor er de borgmestre klar over, at der her er et stort problem, og at det selvfølgelig bør løses.

Så vil jeg også nævne noget andet. Nu har Venstres ordfører her fra talerstolen nogle gange nævnt, at der hidtil inklusive det, der bliver foreslået i dag, er brugt 3,3 mia. kr. i forbindelse med den her problematik i forhold til de langtidsarbejdsløse, der er truet af at falde ud af dagpengesystemet. Jeg har ikke efterkontrolleret det beløb, men det kan godt være, at det er rigtigt. Men man skal her være opmærksom på, at det er nogle midlertidige ordninger, og på den måde er de beløb her altså engangsbeløb. Venstres ordfører gør sig skyldig i økonomisk hokuspokus, når han derefter siger, at Venstre mener, at de i stedet skulle have været brugt til skattelettelser til erhvervslivet, fordi man på den måde så vil skabe job. For disse skattelettelser til erhvervslivet vil jo være vedvarende udgifter. Man kan nu engang ikke omsætte en engangsudgift til en vedvarende udgift, og derfor holder det ikke en meter, at man alternativt kunne have gjort det, som Venstre her har foreslået. Det hænger simpelt hen ikke sammen.

På den baggrund vil jeg konkludere, at Venstre i denne sag er useriøs og umenneskelig. Da SF er et seriøst parti og et menneskeligt parti, stemmer vi for det her lovforslag.

Kl. 13:28

Formanden:

Der er to korte bemærkninger. Først hr. Hans Andersen.

Kl. 13:28

Hans Andersen (V):

Tak for det. SF er meget optaget af Venstres politik. Jeg er sådan set måske optaget af at få ordføreren til at bruge lidt tid på at forklare, hvad SF's politik er, for skal dagpengeperioden – man kan også blive i tvivl – være 2 år, når vi kommer til 2016, eller skal den være et andet antal år? Det var det ene spørgsmål, som jeg bliver nødt til at stille SF, for man kan godt komme i tvivl, når man lytter til SF. Ordføreren har måske den opfattelse, at der sådan set ikke er noget problem i, at man er på dagpenge i flere år, altså 3 eller 4 eller 5 år, men det må ordføreren uddybe.

Kl. 13:29

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 13:29

Eigil Andersen (SF):

Jeg kan godt forstå, at hr. Hans Andersen ikke vil svare på min kritik af Venstres politik, for sandheden er jo, at det, jeg her har sagt, den kritik, ikke kan tilbagevises, og derfor kan Venstre ikke svare på det. Så det kan jeg godt forstå at der ikke bliver gjort noget forsøg på.

Med hensyn til dagpengeperiodens længde i 2016 er det jo et spørgsmål, som man vil drøfte i den dagpengekommision, som bliver nedsat efter regeringens forslag. Med hensyn til om vi mener, at det er et problem, at man er på dagpenge i f.eks. 3 år, så vil den ordning, vi vedtager her i dag, jo betyde, at nogle får en offentlig ydelse i 3 år og også for nogles vedkommende i længere tid. Det er da et problem i den forstand, at det er utrolig ærgerligt, at der ikke er job nok i samfundet, men når der ikke er det – og det er den aktuelle situation – så er det også urimeligt, at man så vil støde folk ud i mørket som sagt med den virkning, at de skal gå fra hus og hjem.

Kl. 13:30

Formanden:

Hr. Hans Andersen.

Kl. 13:30

Hans Andersen (V):

Men det er svært at forstå regeringens og regeringspartiernes retning her, for beskæftigelsesministeren er sådan set citeret for at sige til BT så sent som den 23. maj, at 2 år er rigeligt, og her står ordføreren så og siger, at SF sådan set er indstillet på at diskutere alle mulige andre længder på dagpengeperioden. Så der er i hvert fald slinger, så vi kan forstå det.

Så vil jeg bare spørge: Hvad er svaret til de 4.000-6.000 mennesker, der uanset det her lovforslag falder ud af dagpengesystemet i år? Hvad er SF's svar? For SF må jo også have et svar til de her mennesker, for de falder ud af dagpengesystemet, men er jo ikke er omfattet af den her uddannelsesordning. Så man kan jo godt tale om, at her prioriterer SF nogle mennesker frem for andre.

Kl. 13:31

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak. Ordføreren.

Kl. 13:31

Eigil Andersen (SF):

For det første er der ikke nogen slinger i det, som beskæftigelsesministeren har sagt, og det, som jeg siger. I dag behandler vi et lovforslag, hvis virkning er, at ydelsesperioden over for den arbejdsløse er længere end 2 år som en midlertidig ordning, og for det andet bliver der nedsat en dagpengekommision. Sådan er det.

Det har været sådan i en længere årrække, at dagpengeperioden har været 4 år, og det er jo helt rigtigt, at for den gruppe af mennesker, som når 4-årsgrænsen, og som ikke får et job, er der brug for en ganske særlig stor indsats. Det er da helt rigtigt. Men ordføreren parti, Venstre, har rykket den grænse, sådan at det skulle foregå efter 2 år. Det er det, jeg kalder en stor umenneskelighed, og det vil jeg holde fuldstændig fast på er en stor umenneskelighed over for i det her tilfælde 30.000 arbejdsløse og deres familier, som Venstre kynisk bare vil sende ud over skranten.

Kl. 13:32

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak. Den næste er hr. Joachim B. Olsen, Liberal Alliance. Værsgo.

Kl. 13:32

Joachim B. Olsen (LA):

Det der med at kalde andre partiers politik for umenneskelig synes jeg ikke er noget, der klæder ordføreren specielt godt. Det er så åbenbart umenneskeligt, at vi har en 2-årig dagpengeperiode. Vil det sige, at de velfærdssamfund, der ligger omkring os, også er umenneskelige? Det er alle sammen velfærdssamfund, som har dagpengeperioder, som er betydelig kortere end 2 år. De fleste har en dagpengeperiode på 1 år og også nogle gange en kortere dagpengeperiode. Er det umenneskelige samfund?

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
Ordføreren.

Kl. 13:33 lem hensynet til lønmodtagerne og deres familier og arbejdsgiverne, ved at vi har en stor fleksibilitet med korte opsigelsesvarsler, men til gengæld dagpenge af en vis størrelse, som ikke dækker fuldt ud, men dog er en rimelig erstatning.

Kl. 13:36

Eigil Andersen (SF):

Der er mange faktorer, der skal tages i betragtning, når man skal vurdere sådan noget. En af de ting, som karakteriserer en række andre lande, er, at arbejdsgiverne i høj grad betaler ind til forskellige sociale sikringssystemer inden for det offentlige. I Danmark er det sådan, at vi har en tradition for, at det primært er lønmodtagerne, som via skatten betaler til sociale ordninger inden for det offentlige. Og derfor ligger det i sagens natur i forhold til den problematik her, at beløbet vil være højere i et land som Danmark.

Men desuden er det sådan, at man kan sige, at det offentlige jo har vist arbejdsgiverne den store venlighed, at de kan undgå meget lange opsigelsesvarsler, hvilket giver arbejdsgiverne en stor fleksibilitet, som de ønsker, mod at det til gengæld er sådan, at det danske dagpengeniveau er en rimelig erstatning for en tabt arbejdsindtægt. Men det er stadig væk en væsentlig nedgang i indtægt for mange.

Kl. 13:34

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak. Et nyt spørgsmål fra hr. Joachim B. Olsen, værsgo.

Kl. 13:34

Joachim B. Olsen (LA):

Der er jo mange af de ting, ordføreren sagde, som var forkerte, bl.a. at der skulle være en kausalitet mellem lange dagpengeperioder og korte opsigelsesvarsler. Der er flere eksempler i Europa på, at man godt kan have korte dagpengeperioder – eller kortere end i Danmark – og også have et fleksibelt arbejdsmarked. England er måske det bedste eksempel.

Men nu kan jeg så forstå, at det er et problem, at det lige præcis er 30.000, der står til at falde ud af systemet, men at det ikke er et problem, at der falder 6.000 ud af systemet – i hvert fald ikke et problem, der er stort nok til, at man vil gøre en særlig indsats for dem, så de også skal på den her uddannelsesordning.

Det er jo sådan lidt arbitrært eller lidt subjektivt, hvornår noget er et stort problem. 30.000 er for mange, men 6.000 er ikke for mange. Hvor få – i gåseøjne – skulle falde ud eller forventes at falde ud af systemet, før man ikke skulle vedtage et lovforslag som det her? Er det 10.000, er det 15.000, er det 20.000? Hvad er tallet? Hvad er det rigtige tal? For den enkelte er det vel sådan set ligegyldigt, om det er 30.000 eller 5.000, der falder ud af systemet.

Kl. 13:35

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak. Ordføreren.

Kl. 13:35

Eigil Andersen (SF):

Jeg tror, at de fleste mennesker, som følger den her debat, kan indse, at det er uhyggeligt at tænke på, hvis 30.000 lønmodtagere og deres familier skulle smides ud af dagpengesystemet og for manges vedkommende havne i en økonomisk ruin. Det tror jeg er tydeligt for enhver.

Så vil jeg om det her med dagpengeperioder og opsigelsesvarsler sige, at en gennemgang, som man jo nemt kan lave, af, hvordan det så rent faktisk forholder sig med opsigelsesvarsler i en række andre europæiske lande, vil vise, at de gennemgående er væsentlig længere, end de er i Danmark. Det skyldes, at man i disse andre lande har et dårligere forsørgelsessystem i det øjeblik, mennesker bliver fyret. Og der mener jeg, at vi i Danmark har lavet et fint kompromis mel-

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Der er lige et spørgsmål igen fra hr. Christian Juhl, Enhedslisten. Værsgo.

Kl. 13:37

Christian Juhl (EL):

Tak for det. Jeg kunne godt tænke mig at høre hr. Eigil Andersens holdning til, hvorfor der gik så lang tid, før regeringen erkendte, at det var nødvendigt at gøre noget. Det er o.k., at vi siger, at det er uforsvarligt ikke at stemme for det her forslag, og det er jeg fuldstændig enig i, men det er også uforsvarligt ikke at erkende virkeligheden før i sidste øjeblik. Kan man til forebyggelse af kommende situationer komme frem til en eller anden idé om, hvorfor det tog så lang tid for regeringen at erkende, at jorden kalder, og at virkeligheden råber på en løsning? Jeg har jo set ordføreren somme tider trippe utålmodigt for, at der skete noget. Men har hr. Eigil Andersen gjort sig nogen overvejelser om, hvad årsagen er til den slags?

Kl. 13:37

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Ordføreren.

Kl. 13:37

Eigil Andersen (SF):

Nu er jeg ikke minister, og det er selvfølgelig meget beklageligt, men sådan er livet, og jeg har det også fint med den placering, som jeg har nu. Men det indebærer bl.a., at jeg ikke deltager i regeringsmøder, og jeg kan derfor ikke sige noget om, hvordan den beslutningsproces har forløbet. Men jeg hæfter mig hundrede procent ved, at det, som vi tager stilling til i dag, er rigtig godt og konstruktivt og har den her store menneskelighed i sig. Og jeg ved jo heldigvis, at det er Enhedslisten og SF enige om.

Kl. 13:38

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak. Hr. Christian Juhl, værsgo.

Kl. 13:38

Christian Juhl (EL):

Tusind tak. Jeg kunne godt tænke mig at høre – det er så på et område, hvor ordføreren måske kan bidrage – hvad der skal til for at have en fuld og dækkende løsning på dagpengeområdet. Man har jo erkendt, at det er en midlertidig ordning, som udløber i 2016, og som er uden virkning derefter. Hvad skal der til for at have en fuld og dækkende løsning, hvis man vælger at se bort fra, at kloge professorer i en dagpengekommission skulle kunne komme med noget klogt? Hvis vi nu her, ordføreren og jeg, skulle finde på nogle løsninger, og hvis vi nu skulle tage udgangspunkt i SF's politik, hvilke løsninger ville ordføreren så pege på som nogle, vi kunne gå i gang med med det samme for at få en fuld og dækkende løsning?

Kl. 13:39

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak. Ordføreren.

Kl. 13:39

Eigil Andersen (SF):

Vi er enige om, at det her er et meget vigtigt emne, men sagen er jo, at der er en hel stribe (*Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):* Kan vi ikke lige få lidt ro nede i sidegangen, for vi kan ikke høre noget her-

oppe, tak) af forslag, man kan overveje, og håndtag, man kan skrue på, i forbindelse med dagpengesystemet, og det kommer jo så til at ske i den kommission, som bliver nedsat. Men det er jo ikke kun den kommission. Der vil jo også i forbindelse med det, og det er jo sådan set allerede startet, være en offentlig debat med diverse indlæg fra forskellige parter og fagforeninger og andre interesseorganisationer med forskellige forslag til, hvad man kan gøre for at få et bedre dagpengesystem.

Så det bliver også i høj grad en demokratisk proces, ligesom regeringen, når dagpengekommissionen har afleveret sit forslag, så vil tage stilling til, om det er et, man vil følge, eller om man vil følge dele af det. Så jeg ser det sådan, at det er en invitation til en god demokratisk debat om, hvordan det hele skal være indrettet.

Kl. 13:40

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Der er ikke flere spørgsmål til ordføreren. Tak til hr. Eigil Andersen. Den næste ordfører er hr. Christian Juhl fra Enhedslisten, værsgo.

Kl. 13:41

(Ordfører)

Christian Juhl (EL):

Da den borgerlige regering, Dansk Folkeparti og De Radikale i 2010 forringede dagpengereglerne ved at fordoble genoptjeningsperioden og halvere dagpengeperioden, vurderede partierne, at det ville ramme til 2.000-4.000 personer. De arbejdsløse skulle nok selv finde arbejde, når de nærmede sig tidsbegrænsningen, var konklusionen, så derfor skulle der ikke gøres yderligere.

Da den nuværende regering ved finanslovsforhandlingerne i 2011 og 2012 gik med til ½ års forlængelse af dagpengene og ½ års særlig uddannelsesyndelse, var det tydeligt, at tidligere beskæftigelsesminister fru Inger Støjbergs tal fra 2010 var fri fantasi. Alligevel har regeringen igen og igen søgt at tale problemet ned. Regeringen skønnede i efteråret 2012, at 7.000-12.000 stod til at miste dagpenge i første halvår af 2013. Og hvem husker ikke finansministerens glade ansigt, da han omgivet af glade arbejdsgivere og en perlerække af ministre hilste akutjobbene velkommen som en hel og dækkende løsning.

Først i januar i år reviderede regeringen tallene – det var helt præcis den 10. januar. De skulle pludselig opgraderes til det dobbelte. I løbet af foråret stod det klart, at ca. 30.000 stod til at falde ud af dagpengesystemet i 2013, og senere kommer der jo flere. Helt ind i maj måned afviste regeringen at være med til at finde en løsning, i hvert fald når Enhedslisten henvendte sig.

I sidste øjeblik accepterede regeringen en forhandling om en midlertidig løsning, der kom på plads i pinsen. Det er den første del af den redningsplanke, vi behandler i dag, nemlig en forlængelse af den midlertidige uddannelsesordning; en redningsplanke til dem, der mister retten til dagpenge; en redningsplanke, der fjerner stykke for stykke frem til 2016.

Det er beklageligt, at regeringen ikke vil se i øjnene, hvad alle uden for Christiansborg med kontakt til dagpengesystemet for længst har indset, nemlig at det forringede dagpengesystem skal laves grundlæggende om. Men det er værre, at regeringen først efter pres fra arbejdere, fagforeninger og a-kasser og fra Socialdemokraterne og SF og De Radikales bagland bevægede sig til forhandlingsbordet i pinsen. Jorden kaldte for alvor på en løsning, som hr. Jens Joel sagde.

Regeringen har besluttet sig for at anskaffe en syltekrukke i form af en dagpengekommission. Måtte dette pres fra baglandet fortsætte og øges, så der kan komme vilje og lyst i regeringen til at forhandle en permanent ordning, helst inden for det næste år.

Den vigtigste hjælp, vi kan yde arbejdsløse, er at skabe arbejdspladser, men det må ikke blive en besværgelse, der forhindrer, at vi tager fat på de åbenlyse mangler i systemet, mangler, som vi sagtens

kan rette op på nu uden at vente på en kommission, uden at putte det ned i en syltekrukke. Ja, en kontakt til fagbevægelsen i dag ville betyde, at vi allerede i morgen kunne starte forhandlingerne. Det er alene et spørgsmål om politisk vilje.

Det måske allervigtigste punkt er en forkortelse af genoptjeningsperioden. Hvis man sammenligner Danmark med de øvrige nordiske lande, er reglerne om genoptjening af dagpenge langt skrappe i Danmark. I Danmark skal du have arbejdet 1.924 timer for at få ny dagpengeret. I Finland skal man arbejde under en tredjedel, nemlig 612 timer, og i Sverige blot 480 timer. De danske regler gør således genoptjening af dagpengeretten langt, langt sværere end i Sverige og i Finland.

Jeg undrer mig over, at De Radikale og Dansk Folkeparti, der ynder at pudse deres sociale glorie, var med til at stemme den asociale dagpengeregulering igennem i 2010 – endda efter sigende med Dansk Folkeparti som forslagens arkitekt. Jeg undrer mig over, at en såkaldt centrum-venstre regering ikke har rullet vedtagelserne tilbage for længst. Regeringen har siden den 15. september 2011 kunnet gøre det med Enhedslistens stemmer.

Når vi har valgt at forhandle en redningsplanke på plads med regeringen, er det som nævnt ikke, fordi der er tale om en god endsigende helt og dækkende løsning. Det er og bliver en redningsplanke til en stor del af de op imod 30.000, der falder ud af dagpengesystemet i år, og et ukendt antal, der falder ud i 2014, 2015 og 2016, en redningsplanke, vi så hurtigt som muligt vil erstatte med en permanent forbedring af dagpengesystemet.

Så vil jeg gøre opmærksom på, at der er fejl i lovgivningen vedrørende perioden på de 6 ugers selvvalgte uddannelse. Jeg har stillet et spørgsmål til ministeren og kun fået et mundtligt svar, men jeg har forstået, at det bliver rettet, og derfor kan vi i det lys anbefale at stemme for forslaget.

Kl. 13:45

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Hr. Bent Bøgsted, værsgo.

Kl. 13:45

Bent Bøgsted (DF):

Tak. Det, der får mig til at stille et spørgsmål, er jo det her med, at hr. Christian Juhl står og siger noget om, hvad regeringen vil og ikke vil, og hvad Enhedslisten vil. Jeg har bare svært ved at forstå, hvorfor Enhedslisten ikke har lagt mere pres på regeringen for at få det igennem, som hr. Christian Juhl ønsker. Enhedslisten har haft alle mulige chancer for det, da de sidder som støtteparti og giver regeringen flertallet. Hvorfor har Enhedslisten ikke benyttet sig af den mulighed?

Kl. 13:46

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak. Ordføreren.

Kl. 13:46

Christian Juhl (EL):

Enhedslisten har benyttet sig af den styrke, der var til rådighed, sammen med fagbevægelsen, og jeg er glad ved, at vi ikke bare har nøjedes med at forlange at få smidt syv flygtninge ud af landet og så opsat en grænsebom. Hvis vi havde nøjedes med det, ville jeg sige, at det var et pauvert resultat af en forhandling. Vi har trods alt nu fået lavet en lappeløsning, som er meget bedre end ingenting, og den har vi hugget til på. Og jeg er sådan set godt tilfreds med, at vi nåede det stykke ad vejen.

Det får os ikke til at tie stille. Vi har stadig væk drømme og visioner om, hvordan dagpengesystemet skal se ud, og det var det, jeg prøvede at sige i min ordførertale, nemlig at det fortsætter vi med. Hverken regeringen eller Dansk Folkeparti kan sove roligt om nat-

ten, vi fortsætter indsatsen, og jeg tror, rigtig mange i fagbevægelsen er enige med os.

Kl. 13:47

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak. Hr. Bent Bøgsted.

Kl. 13:47

Bent Bøgsted (DF):

Vi kan jo bare konstatere, at Enhedslisten egentlig ikke har den magt, som Enhedslisten gerne vil give udtryk for de har, for de har jo ikke på nogen måde formået at påvirke regeringen til at genindføre de 4 års dagpengere eller genoptjeningsretten, som hr. Christian Juhl er kommet med en masse beslutningsforslag om. Det er ligesom bare lagt ned i salen, i stedet for at man har forhandlet noget på plads. Det har Enhedslisten så bare ikke formået, og det må jo være i erkendelse af, at man ligger på knæ for regeringen, fordi man ikke kan få noget igennem alligevel. Det er småting, i forhold til hvad Enhedslisten virkelig ønsker.

Man har alle tiders mulighed for at lægge pres på regeringen, for det er Enhedslisten, der giver regeringen flertallet. Så kunne man bare sige til regeringen: O.k., hvis ikke vi får det igennem, er flertallet væk. Men det gør Enhedslisten jo ikke.

Kl. 13:48

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak. Ordføreren.

Kl. 13:48

Christian Juhl (EL):

Jeg takker for den store tillid til, at vi har meget magt. Den er ikke helt så stor, som hr. Bøgsted eller jeg måske ville ønske. Nej, jeg tror ikke, hr. Bøgsted ønsker, at vi får stor magt. Men vi arbejder på sagen, vil jeg sige til hr. Bent Bøgsted, og jeg synes da, det går ret fint ifølge meningsmålingerne. Nu er vi næsten oppe på niveau med Dansk Folkeparti og Socialdemokraterne, og hvis det bliver ved i den retning, ender det jo næsten med, at vi skal til at konkurrere med Venstre.

Nu har jeg jo læst historien om konen med æggene, så jeg synes ikke, jeg vil fantasere længere end til at sige, at jeg er godt tilfreds med situationen i øjeblikket. Og jeg synes egentlig, vi får valuta for pengene, især når vi har fodslag med baglandet i regeringspartierne, og især når fagbevægelsen reagerer, samtidig med at vi fremsætter forslag.

Men 12 mandater i Folketinget er ikke ret meget, vil jeg sige til hr. Bent Bøgsted. Vi prøver at udnytte dem, så godt vi kan, og jeg synes såmænd, det går rigtig, rigtig godt. Men jeg takker meget for interessen.

Kl. 13:49

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Tak til ordføreren. Så er det hr. Joachim B. Olsen, Liberal Alliance. Værsgo.

Kl. 13:49

(Ordfører)

Joachim B. Olsen (LA):

I dag behandler vi endnu et lovforslag, som er et udtryk for regeringens manglende stålfasthed i forhold til at holde fast i det reformspor, som er bydende nødvendigt for Danmark, hvis Danmark fortsat skal have del i den velstand, som vi i hvert fald mener man skal have del i. Vi har en kæmpe udfordring med de offentlige finanser på lang sigt. Der er sådan set underskud efter 2020, så langt øjet rækker. Vi har en kæmpe udfordring med, at vi har 22 pct. af befolk-

ningen i den arbejdsdygtige alder på overførselsindkomst. Det er mere end noget andet land i OECD.

Dagpengereformen var et led i at få gjort noget ved det her problem. Det er en reform, som man bør bemærke, synes jeg, stadig væk betyder, at vi har den længste dagpengeperiode af alle de lande, som vi normalt sammenligner os med. Men man vælger altså her at slække på virkningerne af reformen ved at indføre den ene akutpakke efter den anden og bruge milliarder af kroner på at fastholde ledige uden for arbejdsmarkedet. Det er penge, som kunne være brugt på at skabe reelle jobs og reel vækst.

Det bliver selvfølgelig pakket ind i formuleringer om, at man gør det for de lediges skyld, men det gør man ikke. Som de økonomiske vismænd pegede på for et par uger siden, tyder alt på, at dagpengereformen rent faktisk virker, at afgangsraten fra ledighed til beskæftigelse for de ledige, som har været omfattet af den her reform, er højere både undervejs og til sidst i perioden, end den er for dem, der har været på dagpenge i 4 år.

Derfor er det på alle måder beklageligt, at man tager det her initiativ. Det kan vi ikke bakke op om. Det vil mindske velstandsudviklingen i Danmark. Det vil fastholde folk, som allerede har været alt for lang tid på offentlig forsørgelse, på offentlig forsørgelse fortsat. Det mener vi ikke er socialt ansvarligt.

Derudover kan vi også konstatere, at den uddannelsesordning, som det her forslag drejer sig om, er en meget begrænset succes. Ugebrevet A4 lavede for nogle uger siden en undersøgelse, som viste, at det kun er 52 pct. af de ledige, som er tilknyttet uddannelsesordningen, som rent faktisk deltager i uddannelse. Det tyder i meget høj grad på, at det her blot er en forlængelse af dagpengeperioden, altså en forlængelse, der medfører, at folk bliver fastholdt på offentlig forsørgelse i stedet for at komme ud i beskæftigelse. Det synes vi er beklageligt ud fra et økonomisk synspunkt, men i endnu højere grad ud fra et menneskeligt synspunkt.

Det er uden tvivl en hård situation at være i, men svaret på den hårde situation er altså at forblive på arbejdsmarkedet og søge bredt, og det er muligt at finde jobs i Danmark. En ledig i dag går i gennemsnit ledig i kortere tid, end man gjorde i 2004 og 2005. Dengang var der ingen, der talte om, at det var svært at få et job, for der sammenlignede man med dengang, Socialdemokratiet sidst havde haft magten, og hvor arbejdsløsheden var dobbelt så høj.

Så det må stå lysende klart, at vi ikke kan støtte dette lovforslag.

Kl. 13:53

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Der er nogle spørgsmål, og det første er fra hr. Christian Juhl, Enhedslisten. Værsgo.

Kl. 13:53

Christian Juhl (EL):

Tak til fru formand. 52 pct. af dem, der er tilknyttet uddannelsesordningen, er i uddannelse, lyder det. Det er forkert, vil jeg sige til hr. Joachim B. Olsen. Det er sikkert rigtigt, at 52 pct. af de ledige, der mister dagpengene og kan få uddannelsesyndelse, vælger uddannelsesyndelsen. Resten vælger andre ting, f.eks. kontanthjælp eller seniorjob osv. Jeg tror, det var en fortalelse, for man kan ikke være på uddannelsesordningen uden at deltage i uddannelse i en væsentlig del af den periode, man er tilknyttet og får forsørgelse.

Mit spørgsmål går på, at når arbejdsløse søger på livet løs, når arbejdsløse uddanner sig, og når det kan betale sig at arbejde, og når der er ti gange så mange ansøgere til et job, som der er mulighed for at tage ind, hvad gør man så? Hvis de så står der og ikke kan finde et job, men gør alt, hvad de kan, gør endda mere, end de kan, og prøver endda indimellem at søge nogle job, der ikke engang findes, for at gøre opmærksom på sig selv, og man så tager pengene fra dem, kommer jobbene så af sig selv, eller er det, fordi de så kan finde en genvej, som de ikke kunne se, da de fik ydelsen, eller hvad er årsa-

gen til, at ordføreren tror, at man kan skyde genvej ved at tage pengene fra folk?

Kl. 13:54

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak, ordføreren.

Kl. 13:54

Joachim B. Olsen (LA):

Der er jo ikke tale om, at man tager penge fra folk. Der er tale om, at man giver folk lidt færre penge. Det er jo som udgangspunkt ikke folks egne penge. Det er jo nogle penge, som er opkrævet i skat hos nogle andre mennesker, og så giver man dem til folk, der står uden for arbejdsmarkedet. I nogle tilfælde giver man så, når man laver reformer, som vi lige var ved at gøre med det forrige lovforslag om en kontanthjælpsreform, lidt færre penge.

Det ved vi har en effekt. Vi ved, det har effekt på beskæftigelsen. Vi ved, at det betyder noget for jobskabelsen, fordi høje ydelser presser mindstelønningerne op, og det gør, at der er nogle jobs, der slet ikke bliver skabt, fordi det ikke kan betale sig skabe dem, fordi den løn, man skal betale, ikke kan modsvares af, hvor produktivt det job er. Der er altså ikke noget afkast af at skabe jobbet. Vi ved også, at det betyder noget for, om folk vil påtage sig et stykke arbejde, altså, hvad alternativet er, hvis man ikke er beskæftiget, hvad man får, hvis man ikke er beskæftiget, i forhold til hvad man får, når man er i beskæftigelse. Vi er det land, hvor det dårligst kan betale sig at tage et arbejde, og det har betydning for, hvor mange jobs der er i samfundet.

Kl. 13:56

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak. Hr. Christian Juhl.

Kl. 13:56

Christian Juhl (EL):

Folk får bare mindre i ydelse, siger ordføreren. Nej, det er forkert. Halvdelen af de 30.000 kan sandsynligvis få kontanthjælp – det er fuldstændig rigtigt – og det er mindre end dagpenge. Den anden halvdel får ingenting. Det kalder man pænt og høfligt i systemet selvforsørgelse. Det betyder, at de selv skal betale, og det vil sige, at de må sælge bilen eller huset eller lade sig skille, eller hvad ved jeg. Det vil sige, at de *ingen* offentlige penge får, heller ikke nogen skatteyderbetalte penge.

Hvor kommer de job fra, som lige pludselig opstår ud af det blå? Kan man skaffe de job fra dag til dag i en situation, hvor vi har en ophobning af arbejdsløse? Jeg spørger, fordi man jo ikke fra den ene dag til den anden, selv om Liberal Alliance havde 60 pct. af stemmerne i Folketinget, kan skabe job til den ophobning af arbejdsløse, der helt unaturligt er i øjeblikket, og som er rigtig, rigtig mange. Skal de ikke have en eller en form for overlevelsedydelse, når nu situationen er, som den er, selv om man troede på LA's teorier om, at det nok skulle komme ad åre?

Kl. 13:57

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak, ordføreren.

Kl. 13:57

Joachim B. Olsen (LA):

Det, der flere gange er blevet sagt i salen, er jo notorisk forkert, altså at dem, der ryger ud af dagpengesystemet, ikke har nogen forsørgelse. Det er sådan, at dem, der ikke kan forsørge sig selv, har ret til kontanthjælp. Dem, som godt kan forsørge sig selv, har ikke ret til kontanthjælp. Det betyder ikke, at de er uden forsørgelse.

Det er f.eks. sådan, at hvis min kone blev arbejdsløs og hun ikke var tilmeldt et dagpengesystem, ville hun få ret til kontanthjælp, selv om jeg udmærket godt kan forsørge hende. Det kan jeg simpelt hen ikke se rimeligheden i. Jeg mener, det bør være sådan, at familier, som godt kan forsørge sig selv, skal forsørge sig selv. Det må kun være de familier, som ikke kan, som skal have hjælp fra det offentlige. Det troede jeg egentlig også var sådan en socialdemokratisk grundtanke, men det kan jeg forstå at det ikke er, og jeg kan ikke se, hvordan det stemmer overens med de udtalelser, som flere socialdemokratiske ministre er kommet med, om et opgør med krævementaliteten. Den tager man i hvert fald ikke et opgør med ved at give folk, der godt kan forsørge sig selv, penge.

Kl. 13:58

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak. Og der er en ny spørger, hr. Eigil Andersen, Socialistisk Folkeparti. Værsgo.

Kl. 13:58

Eigil Andersen (SF):

Mange tak for det. Liberal Alliances ordfører siger, at dagpengereformen virker som forudset. Det, man forudså fra borgerlig side, bl.a. da man lavede dagpengeperioden på 2 år, var, som det er nævnt nogle gange i dag, at 2.000-4.000 arbejdsløse hvert år ville miste dagpengereetten. Nu ved vi, at det tal er 30.000, og holder ordføreren så fast i, at dagpengereformen virker som forudset?

Kl. 13:59

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Ordføreren.

Kl. 13:59

Joachim B. Olsen (LA):

Det gør jeg sådan set, fordi det, der var intentionen med dagpengereformen, var at øge beskæftigelsen, og det gør den sådan set. Ud over det må man jo konstatere, at de forudsætninger, der blev lagt til grund for dagpengereformen, hvad angår både netto- og bruttoledigheden, holder. Bruttoledigheden og nettoledigheden er i dag lavere end det, der var forudsætningerne for det, man puttede ind i dagpengereformen.

Så er det korrekt, at man har skønnet forkert, med hensyn til hvor mange der ville ryge ud, men det er jo sådan lidt arbitrært. Altså, de 6.000, der har været på dagpenge i 4 år, og som ryger ud af dagpengesystemet, gør man ikke noget for, og 6.000 er åbenbart et tal, som man godt kan acceptere, men 30.000 er så for højt et tal. Der er det bare jeg spørger: Hvor lavt skulle tallet være, før man ikke ville gøre noget? Var det 20.000, eller var det 15.000?

Det her lugter langt væk af, at man er bukket under for det pres, som der har været lagt fra Enhedslistens og mediernes side, man har simpelt hen ikke haft karakteren til at gennemføre de nødvendige reformer.

Kl. 14:00

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Hr. Eigil Andersen. Værsgo.

Kl. 14:00

Eigil Andersen (SF):

Nu må jeg så sige, at personligt har jeg ligesom mit parti SF i flere omgange peget på, at her var et meget stort problem; det har Enhedslisten, og det har andre også gjort. Man kan nok sige i den her forbindelse, at der er visse tal, som Liberal Alliance lægger vægt på, og at der er andre tal, hvorom de siger, at nåh ja, der regnede vi forkert. Altså, når der ved lovforslagets vedtagelse i 2010 blev sagt om den kortere dagpengeperiode, at der ville være 2.000-4.000 om året, der

ville miste dagpengere retten, og det tal er steget til 30.000, kan vi så konkludere, at Liberal Alliance er ligeglade med, at det tal er steget – det spiller ingen rolle for Liberal Alliance?

Kl. 14:03

Kl. 14:01

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
Ordføreren.

Kl. 14:01

Joachim B. Olsen (LA):

Nej, det kan man ikke konkludere. Det, man kan konkludere, er, at den politik, som regeringen har ført i forhold til at skabe beskæftigelse, er slået fuldstændig fejl. Det er simpelt hen hverken lykkedes regeringen at få øget væksten eller beskæftigelsen i det her land.

Man kan sige, at definitionen på sindssyge er at gentage det samme mønster, igen og igen, og forvente et nyt resultat hver eneste gang. Det er det, der synes at være regeringens tilgang til at få skabt arbejdspladser. Måske skulle vi prøve noget andet.

Kl. 14:01

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak for det, og der er en ny for korte bemærkninger. Hr. Bent Bøgsted, Dansk Folkeparti, værsgo.

Kl. 14:01

Bent Bøgsted (DF):

Tak, formand. Det er egentlig mere, fordi jeg synes, at det er synd for hr. Joachim B. Olsen, at han skal være i en vildfarelse. Hr. Joachim B. Olsen blev gift den 27. marts 2013, og det vil dermed sige, at hans kone ikke kan få kontanthjælp, hvis hun blev ledig og skulle søge om det. Det var bare sådan en rettelse, så folk udeomkring ikke skulle have den opfattelse, at hr. Joachim B. Olsens kone kunne få kontanthjælp, når andre ikke kan.

Kl. 14:02

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
Ordføreren.

Kl. 14:02

Joachim B. Olsen (LA):

Det eksempel, jeg prøvede at illustrere, var, at hvis det var sådan, at min kone mistede sit arbejde eller røg ud af dagpengesystemet eller et lignende eksempel, ville det jo være sådan, at hun ville kunne få en offentlig ydelse, på trods af at jeg udmærket ville være i stand til at kunne forsørge hende, og det synes jeg bare principielt er forkert.

Kl. 14:02

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak. Hr. Bent Bøgsted.

Kl. 14:02

Bent Bøgsted (DF):

Jamen det kan hun ikke, for når man er gift, så er der forsørgerpligt, og så kan man ikke få kontanthjælp. Det er for øvrigt også de regler, som hr. Joachim B. Olsen har været med til at lave i kontanthjælpsforsøget – med at der er forsørgerpligt, hvis man er samboende, og så kan man ikke få kontanthjælp på grund af den indkomst. Det er to gange kontanthjælpen, der gør, at hr. Joachim B. Olsens kone mister kontanthjælpen. Hvis det er to gange kontanthjælpen, så kan man ikke få kontanthjælp mere, og hr. Joachim B. Olsen tjener mere end to gange kontanthjælpen.

Kl. 14:03

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak. Ordføreren.

Joachim B. Olsen (LA):

Men uddannelsesstøtten er jo ikke omfattet af forsørgerpligt – det er det eksempel, jeg prøver at illustrere her – ligesom arbejdsmarkedsydelsen heller ikke er omfattet af forsørgerpligt. Så det vil være sådan, at man vil kunne få en ydelse, selv om ens ægtefælle vil være i stand til at kunne forsørge en. Det er det, jeg prøver at problematisere og synes er forkert.

Kl. 14:03

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak til ordføreren. Så er det slut på spørgsmål. Så er det beskæftigelsesministeren, værsgo.

Kl. 14:03

Beskæftigelsesministeren (Mette Frederiksen):

Tak for det, og tak for dagens debat, som jo viser nogle af de mere principielle forskelle i beskæftigelsespolitikken.

Jeg vil først og fremmest gerne takke Enhedslisten for både et godt forhandlingsforløb, for løsningen, som vi førstebehandler i dag, og som jo ikke er – kan man sige – enkeltstående, for vi mødes igen i efteråret i den næste samling og vedtager anden halvdel af den aftale, vi fik lavet henover pinsen, om vores udfaldstruede dagpenge-modtagere.

Jeg vil også gerne takke Dansk Folkeparti for at bakke op om lovforslaget her. Jeg synes selvfølgelig, at det er meget klædeligt, at der også er et borgerligt parti, der tager ansvar for den her udfordring.

Så vil jeg sige, at når jeg lytter til debatten, kan jeg ikke lade være med at tænke, at der er meget, der er nemmere, hvis man ligesom Liberal Alliances ordfører altid kan være i den økonomiske teori, hvis man altid kan være i sådan en teoretisk boble om, hvad der virker, og hvad der ikke virker på økonomien. Jeg kan godt se, at det gør tingene utrolig meget lettere.

Men teoretiske bobler har det jo også med at briste. Og under alle omstændigheder kan vi jo hverken regere eller drive et land i en boble af teori. For det, der er virkeligheden, er jo, at det ikke er alle dem, der står over for, at deres dagpengeret ophører i 2013, der er kommet i arbejde, inden deres dagpengeret ophører.

Virkeligheden er også den, at det ikke er alle dem, hvis dagpengeret allerede er ophørt, der efterfølgende er kommet i beskæftigelse. Så teorien holder ikke altid.

Jeg er stærk tilhænger af, at vi har et dagpengesystem, som på den ene side spænder det sociale sikkerhedsnet ud under mennesker, man har behov for, når man bliver ramt af arbejdsløshed, og som samtidig også er indrettet med det klare fokus, at man skal tilbage i beskæftigelse.

Jeg mener aldrig, at det kan være en intention eller en idé i sig selv, at folk skal gå lang tid på dagpenge, for jeg tror inderligt på, at lang tids ledighed i sig selv kan være yderligere en barriere for, at man kan komme tilbage til arbejdsmarkedet.

Men når alle de ord er sagt, må alle, også her i Folketinget, holde sig til de ca. 30.000 borgere, der alene i år står over for, at deres dagpengeret ophører. Det er i hvert fald det, der er bevæggrund for, at vi har lavet en aftale med Enhedslisten. Det antal er så stort. Og antallet skyldes jo ikke mindst, at da man lavede dagpenge-reformen, valgte man en meget hård indfasning af den 2-årige dagpengeperiode, vel sådan set også en hårdere indfasning, end vi har set tidligere på arbejdsmarkedsområdet, i hvert fald hvis man sammenligner med nogle af reformerne fra 1990'erne. Der var dengang tale om betydelig længere indfasningsperioder. Og det har jo ikke været uden grund, for det tager tid at indstille sig på, at reglerne ændres.

Så med det her tager vi det første lovgivningsmæssige skridt i forbindelse med at vælge at sikre en bedre indfasning af dagpengereformen. Vi satser her på at videreføre uddannelsesordningen, som oven i købet forhåbentlig skal bibringe vores ledige nogle flere kompetencer.

Så tager vi fat på anden del af lovgivningsspørgsmålet i næste samling, nemlig det, der handler om at få indført en arbejdsmarkedsydelse, sådan at endnu flere, der står over for, at deres dagpengeret ophører, er sikret en forsørgelse i en længere periode.

Tak for diskussionen og opbakningen, primært fra Enhedslisten, men efterfølgende også fra Dansk Folkepartis side.

Kl. 14:07

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak til ministeren. Der er spørgsmål fra hr. Joachim B. Olsen, Liberal Alliance, værsgo.

Kl. 14:08

Joachim B. Olsen (LA):

Jeg vil blot høre, hvor meget lavere tallet skulle være, før regeringen ikke ville mene, at det var nødvendigt at gøre de her tiltag. Jeg kan forstå, at 30.000 er højt nok, men hvor meget lavere skulle det være, for at man ikke ville lave sådan nogle tiltag her? Jeg kan forstå, at 6.000 er nok til, at man ikke vil gøre det.

Kl. 14:08

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Ministeren.

Kl. 14:08

Beskæftigelsesministeren (Mette Frederiksen):

Jamen altså, vi kan konstatere, at der er valgt en meget hård indfasning, som jeg – forhåbentlig uden at støde nogen politiske modstandere – egentlig også tror man ikke har tænkt specielt meget over, da man lavede dagpengereformen. Jeg har i hvert fald svært ved at se i den lovgivning, der ligger til grund for dagpengereformen, at man dengang gjorde sig meget store overvejelser om, hvilken indfasning der ville være den rette, og hvilke ændringer i øvrigt en 2-årig dagpengeperiode måtte have for beskæftigelsespolitikken. Det ser ikke ud, som om det er noget, man har tænkt specielt meget over, hvilket jo er bekymrende i sig selv, og det har også nogle fatale konsekvenser.

Jeg vil ikke sætte et præcist tal på. Jeg kan blot konstatere, at den indfasning, der oprindeligt er valgt, er for hård, og den betyder, at der er ekstraordinært mange mennesker, der står over for, at deres dagpengeret ophører, fordi det sker i kombination med, at dansk økonomi fortsat er i slæbegear. Og det er det, vi reagerer på, det er det, vi handler på, og det synes jeg sådan set alle Folketingets partier, uanset hvad man måtte mene om den oprindelige dagpengereform, godt kunne bakke op om.

Kl. 14:09

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak. Hr. Joachim B. Olsen.

Kl. 14:09

Joachim B. Olsen (LA):

Men man må vel have gjort nogle tanker om, hvor højt det her tal skal være, før man vil komme med forskellige akutløsninger. Altså, det går jeg da ud fra man har tænkt over. Man har så vurderet, at ved 30.000 skulle man gøre det, men indtil få uger, næsten få dage, før man valgte at gøre det, sagde man, at det ville man ikke gøre, og at der var fuldt dækkende løsninger på det ene og det andet, og så er man blevet ved med at komme med den ene akutpakke efter den anden og midlertidige forlængelser af midlertidige ordninger osv. osv.

Man har altså vurderet, at 30.000 var højt nok, men hvor lavt skulle det så være, før man ikke ville gøre det? Det må man da have gjort sig nogle overvejelser om.

Kl. 14:10

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Ministeren.

Kl. 14:10

Beskæftigelsesministeren (Mette Frederiksen):

Det, spørgeren siger, er faktisk ikke rigtigt. For hvis man ser på, hvad den her regering har foretaget sig, siden vi tiltrådte, kan man se, at vi har gjort en række tiltag, besluttet at gøre en række tiltag, der skal hjælpe den her gruppe. Vi startede med at lave en midlertidig forlængelse af dagpengeperioden. Så er det rigtigt, at der er lavet akutpakker, der er besluttet en uddannelsesordning i forbindelse med finansloven for 2013, og nu kommer så det her.

Så vi har fra dag et iværksat en række initiativer i håbet om at afhjælpe de problemer, som folk, der står over for, at deres dagpengeret snarlig ophører, kan stå med. Det er jo også lykkedes i et vist omfang, men vi har også kunnet konstatere, at det ikke har været nok til at kunne komme i mål, og det er derfor, at vi fremsætter det her forslag.

Kl. 14:10

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak. Så er det hr. Christian Juhl, Enhedslisten. Værsgo.

Kl. 14:10

Christian Juhl (EL):

Tak for det. Jeg er lidt interesseret i at høre, hvordan vi kommer videre til en fuld og dækkende løsning. Vi er enige om, at det her er en midlertidig ordning – det står der jo også – men jeg er lidt nervøs, når regeringen snakker om en langsommere indfasning. Deri ligger jo næsten, at regeringen synes, at den der dagpengereform fra 2010 var o.k., og at den skal der ikke laves noget om på.

Tror ministeren på, at krisen er ovre i 2016? Og hvorfor er det bedre at lave en kommission med kloge professorer i stedet for at starte forhandlingen med arbejdsmarkedets parter med det samme? Er det dybest set ikke dem, vi skal have med alligevel, og dybest set dem, der har forstand på tingene, når det kommer til stykket, og kender løsningerne, kender virkeligheden og kender de muligheder, der ligger? Og hvorfor – det er så det tredje spørgsmål – udtaler ministeren sig på forhånd om, at 2 års dagpenge er o.k., hvis en kommission nu skal arbejde med at komme med nogle forslag?

Kl. 14:12

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak. Ministeren.

Kl. 14:12

Beskæftigelsesministeren (Mette Frederiksen):

Jeg tror, at det, der er afgørende i den situation, vi står i her og nu, er at skabe noget tryghed, noget sikkerhed og noget stabilitet i livet for de tusindvis af danskere, der ellers ville stå over for, at deres dagpenget ophørte. Jeg tror ikke, at man må tage fejl af, hvad den usikkerhed har haft og vil have af betydning – både i det enkelte menneskes liv og i den enkelte families liv. Den tryghed og den sikkerhed er etableret med lovforslaget her.

Så kan man sige, at over og under det står jo behovet for at skabe flere arbejdspladser i Danmark. For vi kan diskutere dagpengeregler, så længe vi vil, men det, der for alvor rykker noget, er jo, om man har et arbejde at stå op til om morgenen. Så vores indsats vil altid ligge i at få styrket den danske konkurrenceevne, at få sikret, at vi

har danske arbejdspladser, og at fastholde dem, vi har, og at udvikle nye.

Kl. 14:15

Derudover foreslår vi så, at der nedsættes en dagpengekommission med henblik på at se, om vi kan indrette vores dagpengesystem på en klogere måde. Det er det, der er vores bevæggrund.

Kl. 14:13

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
Tak. Hr. Christian Juhl.

Kl. 14:13

Christian Juhl (EL):

Det blev jeg ikke så meget klogere af, i hvert fald ikke med hensyn til den der kommission. Ville det ikke være bedre at ringe til fagbevægelsen og til arbejdsgiverne og spørge, om vi kan komme i gang med at skabe ben 2? Altså, der er to ben i det her, det er jeg fuldstændig enig i. Det ene handler om, at der skal være arbejde til så mange som muligt, og da jeg har forstået, at regeringen ikke vil være med til at give en beskæftigelsesgaranti til mennesker, ikke engang hvert tredje år, så er vi nødt til at sikre, at det andet ben også fungerer, nemlig et ordentligt og funktionelt dagpengesystem.

Hvorfor så ikke med det samme sige: Vi gør alt, hvad vi kan, for at skabe arbejde, og samtidig går vi nu i god tid i gang med at forhandle med arbejdsmarkedets parter om, hvordan en fuld og dækkende løsning ser ud for dagpengesystemet? Det ene behøver jo ikke at udelukke det andet. Man kan jo sagtens arbejde med to ting på en gang; det har jeg da set Arbejdsministeriet gøre før i dag.

Kl. 14:13

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
Tak. Ministeren.

Kl. 14:13

Beskæftigelsesministeren (Mette Frederiksen):

Men det er jo en diskussion om, hvad man synes der er den rigtige vej at gå. Jeg og regeringen synes, det er vigtigt, at vi her og nu får genetableret den tryghed, den sikkerhed og den vished om fremtiden, der er nødvendig i mange menneskers liv. Det gør vi med lovforslaget her – et vigtigt skridt på vejen.

Så kan man jo altid diskutere, hvilke rammer man synes er de bedste for at diskutere fremtidens dagpengesystem. Vores anbefaling er en kommission, der skal se på, om vi kan modernisere vores dagpengesystem. Og så vil jeg i øvrigt opfordre til, at man ikke stirrer sig blind på dagpengediskussionen, for at tro, at det er dagpengesystemet, der løser alle problemer, er jo forkert. Det afgørende er jo, at vi fører den rette økonomiske politik, så der skabes flere arbejdspladser. For den bedste måde at bekæmpe arbejdsløshed på er ikke med dagpengeregler, og det er ikke ved at forlænge dagpengeperioden; det er ved at skabe arbejdspladser.

Kl. 14:14

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
Tak for det, tak til ministeren.

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Beskæftigelsesudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Meddelelser fra formanden

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
Der er ikke mere at foretage i dette møde.

Folketingets næste møde afholdes tirsdag den 25. juni 2013, kl. 12.00.

Jeg henviser til den dagsorden, der fremgår af Folketingets hjemmeside. Jeg skal i øvrigt også henvise til ugeplanen, der fremgår af Folketingets hjemmeside.

Mødet er hævet. (Kl. 14:15).